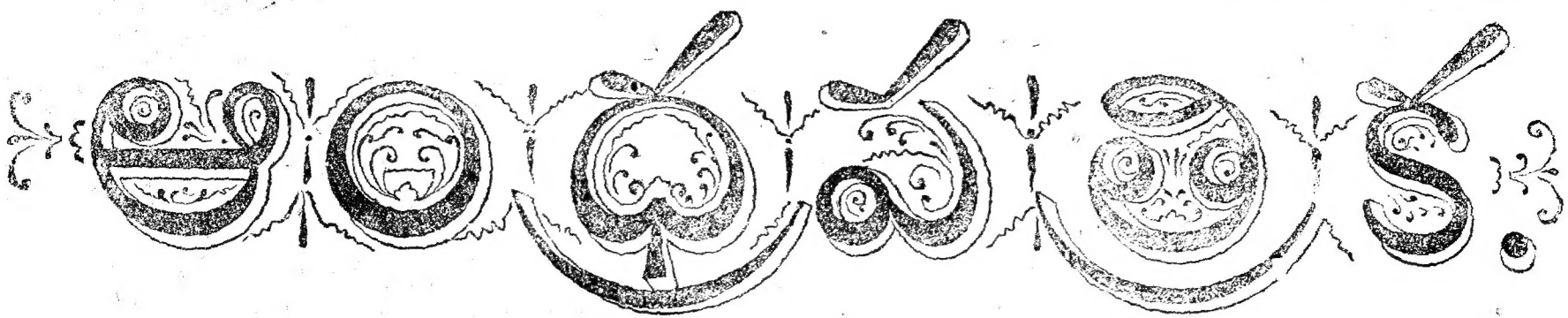

విడి వత్రిక 1-30-1-6

Register No. M. 1118

Post Box No. 212

Telephone No. 544

10647 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ దు ను

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 14-వ తేది శనివారము

ఈ తి త్తొ రి నా మ స ం వ త్స ర ము, అమావసాన శుద్ధ ప్రథమ ౧.

No. 90

నంచిక ౯౦

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు మనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పమాదినిగల మాయమండగాదు. పక్షములకులవలన మోఠముగలుగను. కంచభావనీని చూచికొనిన మోఠముగలుగదు అమృతంజనపు శిశుత్పిబ్బారనలన జీకమునందంతటను గాఢివది.

అమృతాంజనము డి పో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 నంబు కెట్టి ఏ థి, మదరాసు.

మిక్కిలి తక్కువ ఖర్చుతో
పనిచేయునది

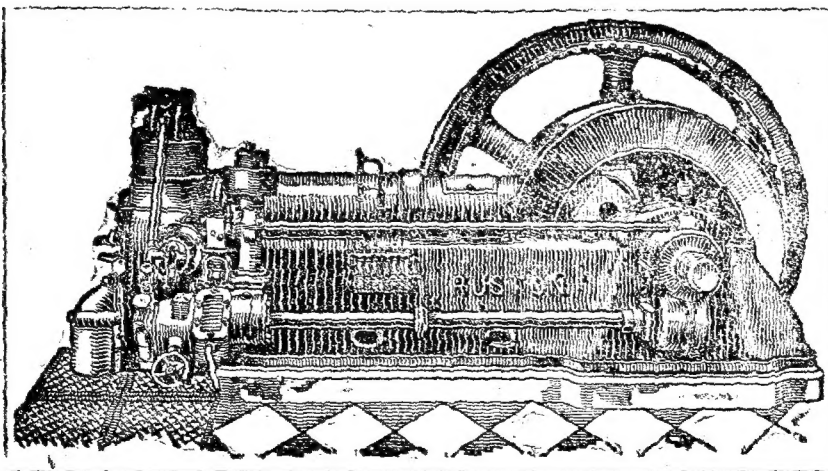
25 బి. హెచ్. పి. ఎ జనుకు
బాగుగా పనిచేయునప్పుడు
ఒక గంటకు ఒక గాలను
క్రూడు ఆయిల్ మాత్రమే
చాలును.

ర స్ట న్ — హా ర న్సు బై

కోట్ట ప్టార్డింగు

క్రూడు ఆయిల్ ఎంజిను

మృదానునందు
నిలువయున్న సరకునుండియే
సరఫరా చేయబడును.

16 మొదలు 550
బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని
పరిమాణములలో తయారు
చేయబడుచున్నది.

పూర్తి వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.

TELEGRAMS
MASSEY
MADRAS.

MASSEY & Co., Ltd.,
ENGINEERS, POST BOX 554, MADRAS.

TELEPHONE
1085

శుద్ధ హిందూ దేశవస్తువులనే ఉపయోగించి హిందూ దేశీయులవలన హిందూ దేశపుడబ్బు, నిపుణతచే తయారుచేయబడినది.

అంగ్ల భాషలో ఉత్తరములు వ్రాయవలెను. లేక మద్రాసు ఏజంట్లను అడిగి వివరములు తెలుసుకొనవచ్చును.

తల్లి బిడ్డ యిరువురును "హిమాని"ని

మిగుల ఉత్సాహముతో

ఉపయోగింతురు

683

ఇది మంచులలో తెల్లగానూడి, అందముగియు స్వచ్ఛమైనది. సోగమున కాంతిని పెంచును. చర్మమును మృదుగాను చలగాను, మృదుగా నావగును చర్మముమీద రుద్దివలెనుగాకరుగును. బిడ్డగాను, గట్టిగాను ఉండదు. యిందులో కొవ్వు, చమురు, స్పిస్టెన్ మొదలగునవి కలియబడినవి. మొదలగు, ముడతలు, ఎండవడిమి ఎటువై, చర్మము గరమగానూడిట, మొదలగునవి పటాపంచలై పోవును.

క్రొత్తబిడ్డలకు వస్తువులచే తయారుచేయబడినది. కత్తెమార్గముగా పాడును.

ప్రేమియు, కెమియు మున్నగువారిద్దరై కలసి కొనిన మంచిపొగసైన చెట్టతో నుంచబడిన బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-12-0

Sharma Banerji & Co,

43, Strand Road,

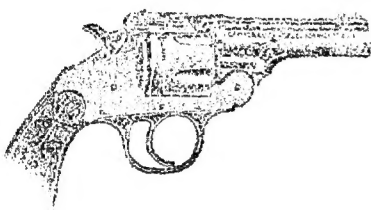
CALCUTTA.

MADRAS }
AGENTS.

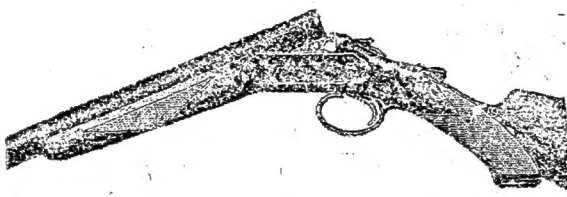
PANDYAN & Co.,
5, Old Jail Street, G. T. MADRAS

మిడిబాళములో తూటాకి ముప్పదేడుగు
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (5063)

వానాదిభములగు రివాలవర్లు అరులే
విడుదలైనవి ముప్పదేడుగు (ప్రాప్తికము ౧౮౬౩ సం)

ధరలు
వరసము.
కేటలాగు
ఉచితము

గతము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో కొరకును ఉన్నవి. కేటలాగ్ పెట్టుకొని గెలిగినవి ముడతలతోను, యంగ. వి. రామమణిం శెట్టి అంగు ౩౦పెని, నెం. ౧౨, బ్రాడ్లె, మద్రాసు.

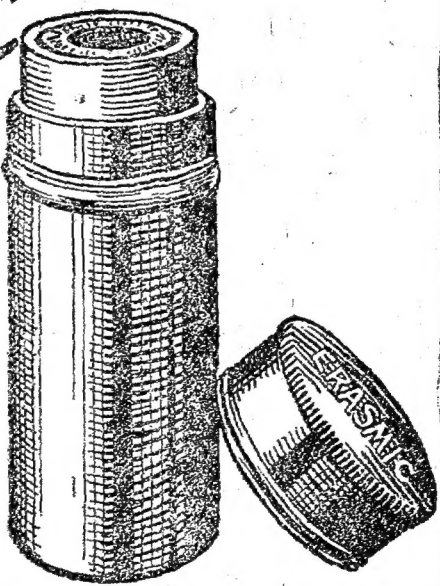
ERASMIC Shaving Stick.

Does not dry on the face. Its rich creamy lather helps the razor to give that close clean shave which is so desired.

BRITISH & BEST.

ERASMIC. Perfumers. LONDON. PARIS.

To be obtained from all stores & dealers.

The Provincial Insurance Co. Ltd. An Application.

మహారాష్ట్ర ప్రావిన్సియల్ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ మదరాసు ప్రాంచికే నేడవగారింపను ఖము అయ్య, పాలసీసంబరు 1391 గల బొంతల రంగపు అను గతించిన నా కొమారుడు సంవత్సరం వరకుమాత్రమే మీ కంపెనీకి చెల్లించి యుండగా ఆపాలసీగిగాను నాకు మీ కంపెనీ నుండి చెందవలసిన 2000 రూపాయలుకుగాను మీరు దయతో పంపిన ఇండియా ఇంఫరీయల్ బ్యాంకు చెక్కు నాకిందినందులకు మీ కనేకవందనములు. పై మొత్తమునకు నేను హక్కుదారుడ నని క్రమమైన మజువు చాఖలాలు నేను మీకు పంపినవెంటనే ఏలాటిచిక్కులును లేకనడకు చెక్కును నాకు కుంపుటలో మీ కంపెనీయొక్క స్థిరతయు, నమ్మకమును వెల్లడిచేయుచున్నది. మీ కంపెనీతోటి వ్యవహారములు ఎక్కువ భారతాయెవనియు పాలసీలకుగల హక్కులయం దేలాటి కష్టములుండవనియు అందరికిని స్పష్టముగా తెలుపుచున్నది. నాకున్న వృద్ధాప్య దశవల్లను మనోవ్యాధులములవల్లను నా హక్కును గురించిన దస్తావేజులు పక్కరా నేను మీకు కుంపుటలో ఆలస్యమైనదానివల్ల నాకు పైక నుండుటగూడ ఆలస్యమైనదేగాని పేరుగాను.

619

చెడ్డతప్పు సంవత్సరం, తేది 12.2.23

బొంతల తిప్పయ్య

Wanted agents on liberal terms. For further particulars please apply to.
The Manager 43, Sembudass Street, Madras.

మరిగవమరము!

480 పుటలు గలది!!

ది లేట్ వేమూరు-వేంకటకృష్ణమస్టి అన్వేషము
వారిచే బ్రకటింగుచేయబడుచుండిన

నామలింగానుశాసనము అను నామాంతరము గల

అమర కోశము

ప్రికాండము - సటికము - ఆంగ్లేయ భాషాంతర
పదములతో గూడినది.

20 రతుల డిమ్మిగ్జాకాగితములు

క్యాలిగ్జాబైండు

1-12-0

16 రతుల సాదాకాగితములు అట్టబైండు 1-0-0

ఈ క్రొత్తకూర్పు ఆనందముద్రావరకాలయందు ముద్రికమై
ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అన్వేషకంపెనీవారిచే

50 బ్రమరింపబడి విక్రయింపబడును.

ఇరవరంగంధముల కేటలాగు ఉచితము.

286, వై.బాలాభాయ్ రోడ్డు (అప్పొర్టింగు), మదరాసు.

మహాకాళిభవము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గాలికొలి చెడిపోకుండ, గాజుడబ్బీతో పుంజబడి యు
నది, కొంచెము భక్తుడు నీళ్లతో తిక్కగాలిపి వెళ్లుటకు
కుదుర్చుకొని యుండినప్పుడు యెడల రెండు నిమిషములలో
అవి పుంజుట రాలిపోవును. చర్మమునకు నలుపుగాని మరేదే
చెడుగాని కల్గును.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అ 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లకు యెక్కువతె తెల్లగాచేసి చిక్కన గట్టికర
ను. తీపు, రక్తము, దుర్వాస-పోగొట్టును.

చుండుతైలము

2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్తుఖర్పు 5 అణాలు

గువామ నూనెలకల్లు కలలో చుండు పోనివాటి ఇది
చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయిదాగు దినములు ఉత్తర 1/2
మి.మి.గల చుండు నిర్మాణముగా వేయవచ్చును.

విజ్ఞోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు.

నూతన పచురములు

బమ్మెర పోతనామాత్య ప్రణీతము

ఆంధ్ర భాగవతము

1-8 6-0-0

డిటో మేలుపత 2 సంపుటములు

8-0-0

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము

1-8 5-0-0

ఆనందరంగ రాట్నాంధము

1-8 1-8-0

ఆనంతునిభండము

1-8 0-14-0

అప్పకవీయము

1-8 2-8-0

అభిరవణ కాగితము, సటిక

1-8 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మాధర్మిక
మను. క్యాటలాగులు మాడకోరినాము.

వాదిల్ రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్.వై.రోడ్, చెన్నై.

రుధిరోద్ధారి సంవత్సర ఫలం

సీ! కలియుగాంతరమునం దిలనైదువేలపై నిరువది
నాల్గు వత్సరములకును సరిరుధిరోద్ధారి సా
వత్సరమునందు పరివర్తనము జెందు ధరలు
వినుడు! ప్రతిమిర్చియునేను వస్తుసోధుమజ్ఞు
సజ్జరాగులు తెల్ల తేనెపులవ! మినుముకండి
పొగకు ధనియాలు పసపుకు నాముదాల
విశేష నగునుమంద! మింకలోగొన్ని విక్రీతి
మందమాట! దోచునని యోగదృష్టిచే చాతే
పల్లి రామబ్రహ్మబు గుట్టూర్పుండు! డరసి
కలికెనీసూక్తి దీని లిత్తవీరుగనుడు!

విన్నవించు,

దాశేపల్లి. రామబ్రహ్మర్యులు గుంటూరు.

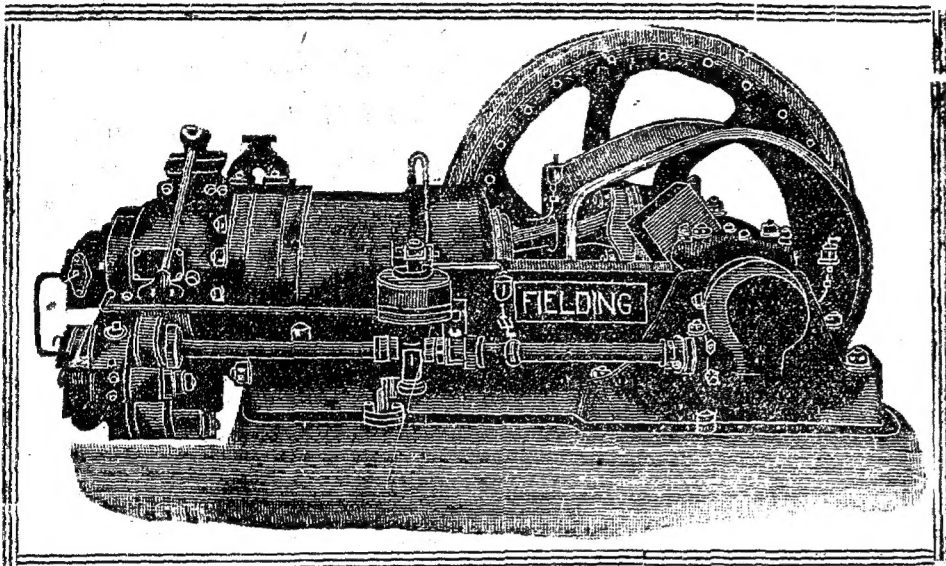
మీరు నిర్భయముగా ఏ వస్తువునైనను మావద్ద కొనవచ్చును.

వలననగా తృప్తికరముగా లేనిచో వాచను తీసుకొనుట లేక మరి యొకవస్తువును అందుకు లభించును. యీ విద్యవస్తువులు చాలవా ? మంత్రే అడియోమో ధరించు పరిమిత సంగారు నామము, లేక వినియోగమునకు ధరించు గొలుసులు పెం డెటులు మొదలగునవి మాద్రవ్యముగానున్నవి. వాచ నున లేనివి అద్దవచ్చిన కాలమున కియ్యవచ్చిన యిచ్చెదము. 2 1/2—4 1/2 సంగారుల కియ్యవచ్చును కేపు, వేదా

రమా, సహా చార్జి ముద్రము 25. 8—0—0. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ (4) నగర రహదారి, 25, చెన్నై నగరము, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్లింగు శిమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము వున్న స్వల్పధరలకే అమోఘము చున్నవి. అన్ని పరిణామముల పాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి విరస మయిన ధరలకు దొరకును అలభ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586 పోల్ యేజంటు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 12, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

LAWRENCE & MAYO Ltd.

(Incorporated in England)
PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.

MOUNT ROAD - MADRAS.

388

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!

మీ కండ్లను పరీక్షించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు, అన్నిరకములు కంటి అద్దముల సామానులు క్రయమునకు దొరకునట్టిదియు నైన

వారివద్దనుండి సులభములను కొనుడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపునట్టివారికి సత్కరము ఉచితముగా చేయబడును.

లా.రెన్ను అండ్ మేయో (లిమిటెడ్)

ప్రీమియర్ ఆప్టిషియన్లు ఇన్ ది ఈస్టు.

మౌంట్ రోడ్డు - మదరాసు.

దేవతముల మేళములు

మన రాజధానిలో ప్రతివారమునకు నొక కళాశాల తుల మేళము సామాన్యముగ నుండును. పూర్వపురుషుల శాస్త్రమున నొకటి సరిగా జరిగించుచున్నంతవరకు అనుభవించుటకై కొన్ని మాన్యము లిచ్చి యాభంగము మేళముల నేర్పాటు చేసిరి. ఏమనగా దేవతముతో వీరిని ముగ్ధులుగా ప్రవృత్తుచును నేర్పరచినచో, ఇది రాజధాని ప్రజల కిష్టదాయకములగుచున్నవి. స్వామివారికి నేరచేయు ఈ కళాశాలములు సహ్యాసి నులుగగాని, లేక స్వామివారి కర్మములకు మాత్ర ముపయోగ పడుటకై గాని యింతటి కను కరీకములను ప్రతిపాదించి విక్ర యించుకొని, తమ స్వములందువులకేగాక, యితరులకు కూడ ముఖ్యముల నందించి, సంఘము నంతట చెరువు కలుగజేయుచున్నారు. వీరి గానకళాకళములను వీరికి కొంత తోడ్పడుచున్నది. సంఘములో ననేకులు, ఈ విహారం కృత్రిమమునకు లోబడినవారిని చూచుటకే కచ్చుచుండును. మరొక మొద యాలోచనలకును, అవగతులకును నిలయునట్లే యింతటి వలన మన దేవతములలో యిట్టి యాచార్యములకు కారణములైన యీ సామాన్యముల వానిచ్చుట మిగుల అభ్యుదయకరము.

ఈ కళాశాలలలో కొంతరు యిట్టి నేరకృత్రిమములకు లోబడి యున్నవారైనను, రాత్రి 10 గంటలకు మొదలు తెల్లవారేరవరకు యీ యింజనులచేత x జేర్చబడి, వారి యేమాత్రములే వీధులమెంబడి తిప్పించుట, ప్రతిదౌర్భాగ్యమును వీరిని సాధనముచేసి కరిగించుటకు తెలియట, వీరి మీద రాళ్లు మొదలైనవి కుప్పకూలు—ఈ మొదలగు దుష్టకార్యములు దేవుని యుక్తవయసులో జరుగుచుండును. మన సంఘములో యిట్టి కృత్రిమములకు ఒక ప్రత్యేకకళాభూమి యీ కాలములో మన ముందుకొనవలసిన అగత్యము కనపడదు. లంబికము, జవాహర్లెక్కలను బట్టి ప్రతిదేవులలోను కృత్రిమములే యున్నవి. ఘోషకబ్రహ్మచారం కళాకళ అకళాశాలల కలవు. పాశ్చాత్యుల జవాహరము, ఆ భువి క వాగవికల మూలమున స్త్రీలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మిచ్చి, వారిలో నమస్త కళలకు కృత్రిమమిచ్చి, మంచిమంచి కళలగుండా నిజమైన ప్రేమభావములను పురికొల్పి, వైవాహికాదర్శములను బోధకరచి, మగవారిలో నమానముగ పాక్షికము గలుగజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. ఈ మంచితోపాటు కొంత నాడుపు కూడా కలసియుండుటకు నమానము గనుక, పాశ్చాత్య మనన ది కొంత తగ్గి, వివాహాచార్యము చేసికొనటయు, లేక రమాస్య కృత్రిమములకు గడంబులయు సంధించు చుండును. పురుషులకు, స్త్రీలకును నమానస్వాతంత్ర్యముల నిచ్చుట, మనకు ప్రస్తుతము విపరీతముగ కనపడే సంస్కరణలు, ఇదివరకే, ప్రాకృతిక సంఘములలో చొప్పించబడినవి. ముందుగానే అనేకములట్టివి చొప్పించబడును. ఇట్టివికాని, మన కళాశాలలలో కొక సంఘమునది ప్రత్యేకముగ నిలుపుటకు యావచ్చుములో యిట్టి యితరముల కనుపించదు.

ఈ కళాశాలలకు, సహ్యాసినులుగ నుండిగాని, లేక, వివాహాచార్యులని దేవతములలో నేరచేయబడినా యీ నేరే ఒక కృత్రిమ ప్రవృత్తి. ఈ రెండు విధానములు కూడ సాధ్యములు కావని యిప్పుడు తెలిసికొంటిని. సహ్యాసినులకు నందుటకు వీరికి అవ్వకగాని, అధికార యోగ్యతలుగాని లేవు. వివాహాచార్యుల కిష్టములకు మేళము కట్టరాదా యనినను, ప్రస్తుత హైందవసంస్కృతిలో, మన యందలివలె నీ, వీరిలోని భర్తలు కూడ తమ భార్యలను వీధులమెంబడి తిప్పి, వారిని నికరము కాదుకదావులకు లోనజేయుట కిష్టపడదు. ఎన్నటికైనను, నేను మైసూరునుండి సంస్కరణలు అదరణలోకి కచ్చుకరచు, సంసారులు శాస్త్రమునందు విహారంసథలలో జరుపుటకు రావలెను. ఇట్టి సంకల్పముగలవారిలో దేవతములకు సంబంధించియున్న మేళములకతి యేమి? వీరి మాన్యములను, నొకరి చేయుటకు నిరాకరించి నందుకు లాగుకొనుటయా? లేక, గవర్న మెంటువారిచేత, వారికి జరాయితిపట్టా లిప్పించి, స్వామివారు వై పన్నమాత్రము కనులుచేసి కొనబడునా?

ఈ రెండును శాస్త్రమునకు విరుద్ధము. కుటుంబ మేళము బంధకూడదని మనము నొక్క చెప్పుచు, వారు తరతరములనుండి యనుభవించుచున్న మాన్యములను మన మెట్లు లాగుకొనగలము? వారు నొకరిచేయుటకు సిద్ధముగా నున్నంత వరకు, మనము వారి నొకరి కలదన్నంత మాత్రముచేత వారిమాన్యములు స్వామివారికి తిరిగి యెట్లు స్వాధీనపరచగలము? ఈ

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము

కాకినాడ.

645

ప్రకాశకులు వేంకటపార్వతిశ్వరకవులు

నవలలు—నవనాథరత్నములకు నవలలు—పుణ్యచరిత్రములు—పురాణములు—మొదలైన బొమ్మలతో—ముద్రలతో—కాల్చివ్రేలందు 250 పుటలకు దక్కువగా వుండే—రెండు మాసములకొకటిగా వెలువడుచుండును.

మనతల్లి యాపలాలనములు, మనతల్లి సంజీవములు, మనతల్లి ప్రబోధములు, మనమాతృభావములచే యిమిడి యున్నవి. మనయాత్మాభివృద్ధియు, మనసంఘాభివృద్ధియు, మనజీవాభివృద్ధియు మనమాతృభావముమీదనే—మాతృభావమీదనే యాధారపడి యున్నది. ప్రత్యేకవృత్తులకు జాతిగుణములందైక్యము కల్పించి సర్వసాధరత్వముం బ్రసాదించు దివ్యశక్తియే మాతృభావసర్వవృత్తి కావున మాతృభావమును తరించుచు వాల్చెయను మాతృభావసాధనముగా వింపవలసియున్నది. ఆట్టిమాతృభావసాధనము శ్రీకీలది గావించి మాతృభావనే చేయుటకే యీ గ్రంథనిలయము వెలకొల్పబడినది. దీని యభివృద్ధియంతయు మాతృభావసాధనములగు మాసాదరల యాదరాభిమానములచే నిలిచియున్నది. అట్టిభాగ్యము లభించుటవలననే యీ గ్రంథనిలయము శుభ్రమై సుసంపన్నములగు భావసాధన చేయగలుగుచున్నది.

నిబంధనలు.

1. ఇందు జందాదారులకు కేవలము పరిచేయవలయు క్రింద ముందుగా రు 0—కి—0, లు కల్పింపవలయును.
2. ఇందు రెండేసిమాసముల కొక్కటిగా వెలువడుచుండు కాల్చివ్రేలందుగల ప్రతిగ్రంథమును రు 1—0—0, వెలకు జందాదారులకు వింపుచుండును.
3. గ్రంథముల బంపుటకు పోస్టేజి మొదలగు ఖర్చులన్నియును జందాదారులే భరింపవలయును.
4. చందాదారులకు వారు వెలుకట్టి గ్రంథములన్నియును గొనవలయునను నియమములేదు. కాని వారుకొనినచో వెలుకట్టి పుస్తకములు కూడ జందాదారులకు వెలకే శుభ్రమందును, ప్రతిక్షా వెలువడుచుండు గ్రంథములు మూలము చందాదారులకు కష్టకృత్యమగుచుండవలెను.
5. ఇందు బ్రాటింపంబు సమబంధములు చందాదారులు తప్పక పుచ్చుకొనవలయునను నియమములేదు. కొనినవారికే శుభ్రమందును.
6. సంకల్పముచందా—అనగా ముందు ప్రకటింపబడు అంపుస్తకములకు రు 7—2—0 లు ముందుగ బంపువారికి అంపుస్తకములవలన ప్రతిపుస్తకమున రిజిస్టర్లుకు పోష్టుగా శుభ్రమందును. అట్లుపంపినవారికి ప్రతిపుస్తకమునకు చెల్లింపవలసిన మొదలైన రు 1—12—0 లును రిజిస్టరుఖర్చు 0—12—0 లును రు 1—8—0 లు కూడవచ్చును.

వేంకట పార్వతిశ్వర కవులచేరచింపబడిన నవలలు.

చరిత్రసంబంధముగనవలలు

1. నలుమనీసంకరము	1-8-0
2. ప్రహలాదనము	1-8-0
3. సీతారామ	1-8-0
4. రాజనింహ	1-8-0
5. సంకవిజేత	1-5-0
6. క్యాచుల	1-8-0
7. వీరభూష	1-8-0

అద్భుతముగు డిటెక్టివ్ నవలలు

8. మాయావి	1-8-0
9. మనోరమ	1-8-0
10. మాయావిని (ఈమాడును జామిలియాకథకే)	0-12-0
11. మరకతమంజూష	1-5-0
12. ప్రతిజ్ఞాపాలము	1-8-0
13. నీలాంబు	1-8-0
14. లక్ష్మరూపాయలు	0-12-0

రు 19—2—0 లు విలువగల యీ గ్రంథములన్నియు నొకేసారి తీసికొన్నచో చందాదారులకు రు 12—0—0 కున్న షరతులకు రు 15—0—0 లకు పోస్టేజి మేము భరించిపంపుచుండుము.

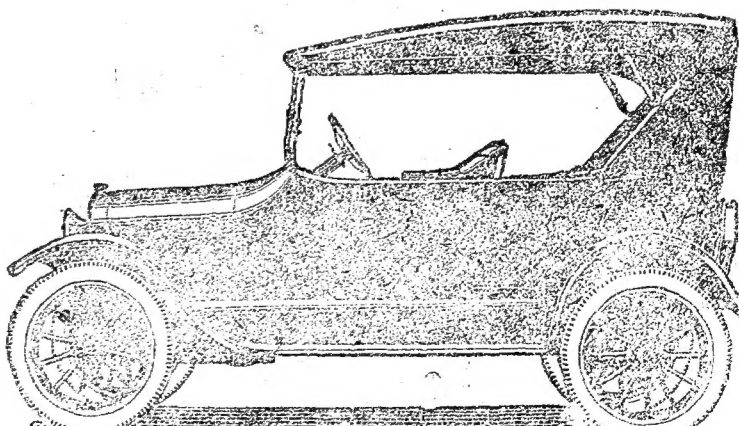
రాబోవునది అద్భుతముగు డిటెక్టివ్ నవల

మేనేజరు, ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, - కాకినాడ.

చివ్రలెట్టు మోటారుబండ్లు CHEVRELETT MOTOR CARS

ప్రపంచముంతటను చవుకయగు మోటారుబండి యిదియే వెల 3600/- రూపాయిలు మీరు 3600 యిచ్చి యీబండిని కొని ఒక లైసెన్సుకుమాత్రమే 15 రూపాయిలు ఖర్చుపెట్టి వలెను. ఈ క్రింది ఆధనపు సామానులు కొన నక్కరలేదు.

ఒక స్పీరుటైరు ట్యూబు 100-0-0 స్ప్రింగ్ మోటారు 60-0-0 మాగ్నెటోవాటిటింగు 250-0-0 సెల్ ఫో స్టార్టరు 400-0-0 మొత్తము. రు. 810-0-0

మీరు యీబండిని కొనినయెడల ముఖముగా నిశించవచ్చును. మొదట చవుకయని భ్రమపడి పూర్తి సాదు గ్రుంబ లేది కొనినయెడల, చివరకు యెక్కువఖర్చు అవును. రు 3600 లో 810 తీసివేసిన రు 2790 యగును.

ఈ బండికి ప్రతిస్తమైన సామగ్రితో తయారుచేయబడినది చాలకాలము మునుము—యితర విషయములను గ్రానే తెలిసికొనవచ్చును. స్పెషలిస్టుగాని, అడ్మినిస్ట్రేటరుగాని అమూల్యమై బండి—యెప్పుడు శ్రమలేదు. స్పీడుసామానులు యెప్పుడున్న అంతటయున్న వోరబను. గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి, విశాఖపట్నం నలు విశిష్టము.

కరస్పాండర్లు 9 బ్రాడ్వే } యింగ్లిషు నైకలు మోటారు ఇంజనీరింగుకంపెనీ
మద్రాసు అని
వ్రాయవలెను. కాకినాడ, మద్రాసు.

కళావంశులే, తమరు నాభిమానముతో నెడమన్న మనము మరె యొక మేళము నేర్పాటు చేసి, వారి కీనాభిమాన్యము పుంపించవలసి యుండును. ప్రభువులిచ్చిన మానములను భర్తృత్వము తాముగ్రహణముగారి జ్యోతిషచేయటకు వీలులేదు. ఒకవేళ యెట్టి మేళమును వ్రాసినప్పుడు, గన్న మెంటువారి యనుమతిమీద యీ నాభిమాన్యములను నేనాదాములతో కలుపగలముననుండము. కాని స్వగౌరవముగల రివాల్యుటలు, గునకలనే గృహములకుటకు యున్నట్టి కేళ భర్తలయజ్ఞులను మీరక, ఈనాభిమాని నిరాలించి యెడల, తనగ్రహములనుండి అనుభవించుచువారి జీవనోపాధిని లాగినే, మరెయ్యి ఖరీదు కిచ్చుటగాని స్వామివారి మాన్యములతో కలిపిచేయుటగాని యేటి వ్యాధిమా?

కాట్టి నాభిమాని కళావంశురాలు, తా నిష్టజడపుడుగాని, తా మెంటులములతో శ్రీమంతి లేవుడుగాని పురుషులే మేళముచేయుటకు మనముగీకరింపటయే యుత్తమమైన మార్గము. ఈ బోగమాన్యత్రిక ప్రాప్తవామొంగి చూడదని మన మెంచినపుడు, ఒకటయింబడువారే జీవనోపాధిని లాగినేయుట భర్తృత్వము కాదు. దీనికి బదులు వారి పురుషులను నేకుంధవారతి మొదలైనవి యేల జరిగించుకొని గూడదు! మద్యలతి, తాళము, కీచేరు, వార్యోనిమమ, మొదలగు వాన్యములతో, పురుషుల కంతస్వరముతో నీ యూరేగింపు లేల చేయకూడదు! వారిధిని నీకర్మము యేల జరిపించుకొనిననసామాన్యము యొక్క శుద్ధ ఆభిమానులకు మనము లొంగిపోయి, ఈ కుటలతో, స్వామివారి యుత్సవములలో పాల్గొనుట వ్యాధిమా? కళావంశులు, వివాహిలైనను, అవివాహిలైనను, యీ యుత్సవములలో గజ్జకట్టుట పాపికాదు. ప్రస్తుత బోగము మేళములు, వారి మగవారి మేళములుగామాన్య నాభిమానులుగా చేయారు తమ మాన్యముల ననభించుట శ్యామము. ఇట్లు మీర జరిగించిన యెడల, కొందరు భర్తృకర్తలు, శ్రీలే ఆట పాటలకు రావలయునని ఇట్లుపట్టిన యెడల, ఈ మాన్యము శీఘ్రముగ కొర్రలలో పరివర్తించుకొనట ప్రతి బోగముమేళమునకు అవశ్యక కర్మము. ఈ సాంఘిక సమన్వయ గురించి మన కాననభ్యుత్థా బోగ్యము కలగజేసికొని, ఈ మాన్యముల ననుభవించు కటయింబడువారి పురుషులచేతనే రావాట్ల భజనలను జరిపించును, వారే ఆ యావాముల ననభించు ఇట్లును, నాభిమాని వారిలో శ్రీమంతిని నిరాలించిన మగ్రామాన గన్న మెంటువారు, ఆమాన్యమును లాగినే శరీరట్టాల నియమంబునట్లును ఒక టిల్లును ప్రవేశపెట్టవలయును. ఈలోగా స్వగౌరవమును కాపాడుకొనవలెన్న ప్రతికళావంశురాలును, ఈనాభిమానియైన శ్రీమంతి: ప్రతిపటయింబడువారు, తమ పురుషులచేతగాని, తమ ప్రతినిధులచేతగాని స్వామివారికి నాభిమానియగుటకు బ్రహ్మాంధి, తమ మాన్యముల కాపాడుకొనవలయును. ఈ సాంఘిక సమన్వయ, కొంతవరకు, మన మామూలు మతాచారములతో కూడుకొనియున్నది గనుక, ముందుగా హైకోర్టుకు ఒక కేసును తీసికొనిపోయి, అక్కడ ఆపజయము తప్పించిన యెడల, కాననభ్యుత్థ యీ సమన్వయ చర్యకు తెప్పించి ఒక కాననము నేర్పాటు చేయించుకొనవలెను.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

అనేకమంది పండితుల మెచ్చగన్నట్టి
భక్తిరస ప్రధాన మగు
నూతననాటకరాజము వెల రు 1-0-0
తులసిదాసు
గ్రంథకర్త
కోడలి శ్రీమతీ నారాయణరావుగారు
కలయవారు మానవంత డిటాక్, తెలవారపు
పేట, కృష్ణాజిల్లా లు. చాళుక్యం.

ప్రతాపకసూరిమాతలు

ఇది మిక్కిలి ఘోషముగలిగి మహానామ ముండును. కాంబూలములతో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రము పుచ్చుకొనిన అనంతముగా సుండుటయేగాక, అద్భుతము, చూడవచ్చు, జలము, జ్వరము, నల్లపొడిము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగ్, విషజ్వరములు, నీటిపోషములు, పండ్లనోషములు, మొదలగు అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది మహాయోగమువలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు నికయ మగుచున్నవి. (3851)-0-200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0-4-0; డెన్క సీసాలు రు. 2-8-0
వి. పి. చార్లెస్ నిర్మిటికై వా రు 0-6-0.
వి.సి.పి. అందు కో. కయ్యక్కోనమాంబ, పెరిచేపి. పెల్లూరుజిల్లా.

రుధిరోద్ధారి సం॥రం ఆషాఢమాస శు॥ ౧, శనివారము

ఆచారక్షయము

సీ. తీర తీరల నలంకారముల్ (మగ్గులఁ
జీతించు మగ్గులఁ + తీరిమేర్పి
పూసలొ బొమ్మ + పోసినట్లు న
క్రమి కట్టుకను లల్లు + కాళంబు
కై వారముల లేక + యేకలయలు లమ్మ
దళరేఖల నమర్చు + కలికనము
పాడేటి కోటాల + పాలు దీసినరీతి
సన్న వారముఁ దీయు + బాణననము
సీ. తెనుగునాటి కలఁత్రీల + దినదినంబు
సన్న సన్న నలంకార + చిన్నచున్న
దళక! ఈగ్గుచాచీర దీపికల నిజన
స్నేహానికి భిక్షుటన + నేయరేమె!

సీ. ఏడాది పొడుగున + నిరత తీర్తిలేక
చేలలొ గప్పించు + నేర్వకాండ్ర
పెద్ద పురాణాలు + విక నోయకొక యూ
రికి దూరలగు దుఃఖవృత్తజనుల
ఉప్పుకల్లుకుందా + నొడ లమ్మకలసిన
ఆధారకూర్మతా + పేదవాండ్ర
ఇంటి బానిసచా! + సర్వ మని కూర్చు
పడయర తెలుగని + కల్లెఁతుల
సీ. ఎక్కడింక తంబూర వాఁయించుకొనుచు
దరిసి నడుపు ప్రవాహుడ + తంక మెపుడు
అన్న కాటక మటుకండ + నానహించె
భూమి నానంద దుర్భిక్షముచు నుఖుండ॥

సీ. వినువారి కన్నీరు + వికవాకగాఁ బొంగ
నీరమృతస్థాయి + పెప్పిచెప్పి
నెట్టిగల్లెడు గూడ + నట్టుక తలూ గంగ
విధిగానకాట + నసివేసి
మునలివాండ్రును మీఁకములు (తప్పి కాకెక్క
విరబొట్టిలికథల్ + వినివి వినివి
అటాలగోపాల + మానేకమున కుర్చిల్
వల్లుటియుద్ధాలు + పాడి పాడి
సీ. కల్లెపల్లెలఁ బ్రాణము + వన్నెగల్ల
బాతిమఖము పోషించితి + సున్నకాల
మెచ్చును మురింగిపోతి నో + తిచ్చకాడ!
కవివి పాటకడేవు నీన + గానె నఖుండ॥

సీ. బుక్కమ్మబంటులఁ + గవ్వించి మయముకా
కరకుల్లు పడుచులు + పాడలేరు
గొట్టితల్లెడుకళఁ + గూడ కన్నె నెలఁత
లఱయర లే కాడ + వఱదివారు
తల్లెపండగల వైకముయాల లూఁకుట
మోటుగా వగునలంక + మూసినారు
యక్కిటి మొదలుగా + రుచిగొన్న బొమ్మల
పెండ్లిండ్లు బాలలు + పడిరివారు
సీ. ఏ నిరతరాధమగు క్రిడ + తిరతలఱకు
బాతిమఖులఁ బడవగు + చావలందు
వెంచె సౌందర్యసుఖుని + సందయమ్మ
నా కుభకు లవమించెడు + నరయరేమె.

—రాయప్రోలు సుబ్బారావు.

గ్రంథ పరిచయము

మాకార్యాలయమునకు విమర్శనార్థము ఈ
క్రింది గ్రంథములను బంపిన గ్రంథకర్తలకును గ్రంథ
ప్రకాశకులకును కృతజ్ఞతను బెల్లుచు మా పాత
కులను తత్పరిచయమును కల్పించుకొన గోరు
చున్నాము.

క్రిందోపపాధిని:— గ్రంథకర్త దుగ్గిరాల కళ్యాణాద్రి
గాక. ఇది యొక చిన్న ఆయుర్వేదవైద్యగ్రంథము. ఆయుర్వేద
వైద్యమునకు మూలాధారములగు వాచిపితృవైద్యములను బోధ
తత్వములను గలపించిన వివరణము లిందు చేరియున్న భావలో
బాహుళ్యము నైతము బోధమందునటికి కులభవ్యమున వికరింపబడి
య్యున్నది. కనకనే యీపుస్తకమునకు కయితము క్రిందోప
పాధిని యనుపేరే యంచుబడియున్నది క్రిందోపపాదులయొక్క
అనగా వాచిపితృ వైద్యములయొక్క - ప్రకృతి వికృతుల
యొక్క నిజస్వరూపమును - మాతృమగ కలయంగు
రెడి బుద్ధిమంతు లెల్లరును దీని నరయదగియున్నది. ఇందు,
(1) పంచభూతవివరణము (2) పంచమహాభూతకార్యములస్వరూ
పము (3) దేవ్యవివరణము (4) దేవ్యగుణము (5) ఉదక
దేవ్యగుణము (6) తైలదేవ్యగుణము (7) వాయుదేవ్య
గుణము (8) ఆకాశదేవ్యగుణము (9) ద్రవ్యాంశు (10)
వద్రాములు (11) వద్రాసోత్పత్తి (12) వద్రాసోత్పత్తి (13)
వద్రాసామ్యాగుణము (14) వద్రాస విశేషగుణములు (15)
లిక్తరసము (16) కటురసము (17) కషాయరసము మున్నగు
ద్రవ్యవివరణ వివరణములపై చక్కనివివరణములు వ్రాయబడి
యున్నవి. గ్రంథము చిన్నదియైన గణమున మిన్న. గ్రంథము
కలయవారలు — దు. శివరామమూర్తి, తంకళ్లమాడి, ఏలూరు
పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా. అను స్థలమునకు వ్రాసిన లభించును. వెల
ఆరణ్యము.

* * * * *
నీలకంఠకృతులు:— గ్రంథకర్త చాగంటి వీరభద్ర
కవి, బాలభారతీయముల రాజమహేంద్రవరము. వెల పంకెండు
అణాలు. ఇత్యది విశ్వకర్మకర్తానామ నైపుణ్యకావ్యము
లందు భక్తులు ఈశ్వరుని గానాదులచే రచింపజేయుట కనుక
ముగనందునట్లుగ లలితమగువాంధ్రభావలోఁబరిపూరిత చిన్న
కృతులు. ప్రతికృతికిని రాగకావ్యముల ప్రకరణము స్వరూపము
నుచేర్చియుండుటయే గాక గానకలముందు అనుకరింపగల
సిన శ్రుతిదృక్పథములనుబట్టి ఇం దీయబడియున్నది. గానకా
విశేషముల నరయగోరు పెద్దలి కిది ముఖ్యముగా గమనింపదగిన
చిన్నపుస్తకమని మాభావము. కృతులు చాలసరసములు.

* * * * *
అర్యోగ్యరహస్యము:— గ్రంథకర్త మంత్రిమండ
సాంబశివరావుగాక, బి.పి. ఎల్.టి., (ఎ.ఇ. ఎల్. కాళేశ్వరం
టూరు) 18 వెల రూ.0.4.0. ఇత్యాదియొక్క బాలరహస్యముగ
ముఖ్యము గన్న మొట్టమొదటి 1, 2, 3 పాఠములుండలి ఆ
ర్యోగ్యరహస్యముప్రకారము ననుకరించి వ్రాసినచిన్నపుస్తకము. [1]
అర్యోగ్యము - అనార్యోగ్యము, [2] మనము తివరపులలో నేమి
గలదు [3] మనము ఆహారమును ఎట్లు భుజింపవలయును, [4]
ఆహారము [5] ఆహారము తయారుచేయుట [6] మఱిసిన [7]
కేవలము, [8] గాఢ శ్వాసించుట [9] క్షయము [10] కస
రము [11] స్నానము [12] నిద్ర మున్నగు ముఖ్యమైనవివ
రములను గుఱించి లేకయున్న భావలో అర్యోగ్యవిషయమున
గలరహస్యములు ఇందు వివరింపబడియున్నవి. ప్రతివాఙ్మనకును
ఇత్యాది ముఖ్యముగా పఠంపదగిన గ్రంథ మని మాభావము.

* * * * *

రాజశేఖరకవి కావ్యమీమాంస

పదవాక్యవివేకము

బుద్ధిమంతుఁడనియును అపర్యబుద్ధి యాయను కిమ్ము
దు రెండు తెలిగుని పల్కెదగ. నమామగ కావ్యములపై
(కనరించుబుద్ధి గలవాడు బుద్ధిమంతుడు. కావ్యాభ్యాసములన
గంస్కరింపబడినబుద్ధి గలవాడు అపర్యబుద్ధి అబుద్ధివాడ న్న) తి
యనియును వదియనియును ప్రజ్ఞ యనియును ముత్యములు.
కడచినకార్యమును జ్ఞప్తిచెచ్చుకొని స్మృతిబుద్ధి. ప్రవృత్తకార్య
మును చింతించుచుండునట్టిది వత్తిబుద్ధి. రాజశేఖరకవిని తెలిసి
కొనునది ప్రజ్ఞాబుద్ధి. ఈ మూడు విధముల బుద్ధియను కవులకు
మిగుల నవకరించును.

ఇరుతెలుగులకు ఆకిమ్ములలో బుద్ధిమంతుఁడగువాడు
గురవులకు కుమారుడనవచ్చును. ఆరకు చెప్పినమాటను గ్రహిం
చును. గురువు చెప్పినదెట్లను వఱచిపోక జ్ఞప్తి నుంచుకొనును.
అందలి సారమును చక్కగా గ్రహింపగలుగును, అలాచింతను
అపర్యమను పోగొట్టుకొనఁజేయును. తత్వమును గుర్తించగలడు.
అపర్యబుద్ధికిఁ గూడ ఇయ్యే గుణములు. కాని ప్రకాశప్రకృతి
ను అపేక్షించును. వారికి భయమును దివదీసమును గురువుల
నుపాసించుట ఆత్మకర్మమై గలదుగను. గురుపాదబుద్ధి
ని వికసించజేయుటకు కాక భేషపు కుటిరి. ఇట్లే పరికి.

శ్లో॥ ప్రభువతి పుష్పః ప్రజ్ఞాశ్శ్రోతి ర్మధ్యాధిపతిః
తనన జయ తూర్వాపహాద్రయా వికదంతుః
అభినివేశితే తస్మా తత్త్వం తిడక మభోదయమ్
సహజరిదయో విద్యావృద్ధేః క్రమా దమృతాయతే॥

[విద్యావృద్ధు లైవారితో యెండి పరిచయము ప్రజ్ఞా
శ్లోని యథార్థమును పరిగ్రహించుటలో నమర్థమైనదనిగా

శ్రీ. శ్రీనివాస ప్రోక్షణ, సాంధ్యకావ్యమునాదము:—
గ్రంథకర్త సుబ్రహ్మణ్యభాగ్యతులు. ప్రకాశకలు శ్రీ వెంకటే
శ్వర కంఠేనీవారు, బుక్ కెల్లరు గుంటూరు. వెల ఒక అణ. సు
స్పృశకావయందు శ్రీశంకరాచార్యుల రచించినదను ప్రతితి
గలలక్ష్యమి:వా మునుదేవా కరావలంబం. అనునటముగల
ప్రోక్షణమున కిది తెలుగునక. తెలియును అనువాదమును తెలి
యటకై ఒక శ్లోకమును ఒకపద్యమును ఇం దుదాహరించెమి

శ్లో॥ అధ్యా తై వ్యమధటామూర్ధర్వయంతి కర్షన్తి
యత్రః ధిపాతకతైవ్యదామం । ఏకైం పరవం చ క్రితం
దయాలో లక్ష్యమేవా మ దేవీ ॥ ౧ ॥

మః భిక్షుభ్రతుః దేవామేనరిం శ్చికాకికా
కట్టియా । యమర్థమృగో యాదా బాధయను మర్త బాధ
నర్హింతియాక । తెనుగజే ము నీన్న సామచాయుడుక
నీకృపావృద్ధితో । బయలక్ష్యమి:వా వా కొనగమయ్యా
నీకరాలంబమునె॥

* * * * *
సమర్థివాయు పాట:—ఇది ప్రాచీన తెల్యకో
రచి చి యాలోట నానోటను నాడుకగా ఆంధ్రప్రీతి ప్రతిది
నమును ఇవశ్చినాయ అనునటములో పాడుక నడిపాట.
ఈపాటకు దిలకను “సర్వ మిది నమ్మోడి దురుత్తి శంక
రలు తెప్పికాడ” అం వాక్యమునకు దిలక నుడుత్తి శంకరలు
రచించినదని శాశ్వతములు వ్రాయుటను నీలగమ్మదిగాని
పాటల న బుద్ధిమంతులచే వ్రలు పాదరముగా తయారు
వులపో నట్టిపాటల నుకరింప. చేలగు ముదా నాడుక యు
న్నది ఎట్లయిన పాట చాల సరసమై ఆంధ్ర స్వాదయమును
కులుపుక బోధి పక వియున్నది. ఈ పాటల పుస్తకములు వల
యవారు పాటలలో నుపాదగలగా ను నున్నది కాక
మృగాకి. తెనాలికి వ్రాసి తెప్పించుకొనుచున్నాను. వెల. 0.1.0.

అలోచనకర్తయు వారికి సహజ మనినగాని, జ్ఞానకారణ
నివేగని యోగమిచ్చును. సహజమగు గుణమును నుద్ధరించె
స్వార్థములను జరిపినను “మంగము లినకు సహజమగు నలు
కు జల” వారు జరిపిపెట్టె జలము. మజ్జియును సమీపాభి
వృత్తము సర్వసాధారణ మగునని, ఎట్లందురా పరికింపుడు.
పైపైని కొరడువానికి కారుకము గలవానికి అండబడు అన్ని
దలను తొలగి నిర్మలము చేసి పరిష్కరించుట మజ్జిరీగను. ప్ర

భావికములు సరిగా లేనప్పుడు గుణగుణవివేచనము జేయు మన సామర్థ్యమును. కనుక అవసరమైనచో చాల తరీఖలను చను. అనవసరమగు దానిని చాల గ్రహించును.

వివేకము ననుసరించియే బుద్ధులు తేనె లాటుతుచుండును. అబద్ధులను తరచుకొనికొని తిరిగివచ్చుచు యథార్థదర్శనము - అనగా వస్తువృత్త్యానుభవమును కనిపెట్టించుటగా నగును. భ్రాంతి విభిన్న మగుటచేత నిశ్చయము చేయరాదు. ఇతను మత్స్యరికస్థానో గమనముగా కనిపించుచున్న కస్తుభమూడ బుద్ధికి గోచరము కాక యుండును. పరగుణవర్ణనము వాచయమతి (మూలనము) ఏర్పడును. కడయోగవారలలో మాత్స్యరూపులకు కస్తుతత్వము తెలిసిగ సంతరించువాడు అందుగా దొరకుట దుర్లభము. అట్లే కదా కల్పిండు:-

కస్తుభభోగం వివిధస్థి కావ్యభివచనాక్తి స్పృశేత్కృతామ్! త్యక్తావ్యకృతకైరసంకలపయోకస్యాదిదంశ్రూయతామ్! యోగ్యుత్పత్తినిదోమగణయోస్సానం స్యయంకర్తవ్యం సాస్థిగభావకవీర కావ్యభ భవే ద్దేవాన్మ నిర్వర్తనమ్!

[ప్ర. ఎవరు నీవు? అయ్యో కవినివే! ప్ర. ఏమైనా క్రాంతి జన్మము కలదేని మిత్రమా చదువుము. ఇప్పుడు నేను కావ్య ప్రసాదనకే తలచుకొనుట లేదు. ప్ర. ఏల ఇది? ప్ర. వినుడు స్వయముగా తాను కడయో గణదోషముల సారము తెలిసి చక్కగా విమర్శించుట భావములే ప్రపంచములో లేదు. అధవా ఎచ్చటైనా నోక కడన్ను అతడు మాత్స్యరూపుల వీడి యుండుట లేదు. కావున కవిత్వమును వదిలితి నని తా] భావము వివక్ష మిట్లుండ నొక తత్వాభివేదిని వేడిచ బోతిమా? కయిమంది కొక్కరుడైన నుండుట అరుదు. ఇట్లే వెదలనిది కూడను.

శ్లో|| కల్పాశాం వివిధస్థి గుణభవధీ న మోదతే నూక్తిభ సాన్సగ్రహం తేధిరసావృతం వివిధతే తాత్పర్యము ప్రాంచయః పుట్టెన్ స్పృశుటే వికృతవిరహ జలకర్మణం తావ్యతాం కేమ మేవ కదాచి నేమ నుద్ధియం కావ్యకృతజ్ఞో జనమ్!

[తాము చేసిన కావ్యమును చక్కగా వివేచన చేయగల సరసుడు లేదాయె? దా యని తమలో తాము విచార జడై కవులలో ఎవ్వరో కొండటికే. ఎప్పుడో ఒకప్పుడో కావ్యపరిక్షాజ్ఞాం డగువాడు వివేచకుడుగా సంభవించును. ఇట్టి వివేచకుడు కల్పములను చక్కగా వివేచన చేయగలడు. కల్పముల కూర్పును నూత్నముతో ప్రకటింపగలడు. రసమును జాణిగలడు. తాత్పర్యమును వివరింపగలడు అని భావము.]

కవి సాధారణముగా దొర మిత్రుడు కిప్పుడు గురువు- అని ఇట్టివా రెందైన లభించగలరు కాని భావములు మాత్రము లభించెనుట నిశ్చయము. ఇది అత్యవ్యయ. స్వతంత్రమాత్ర స్ఫుర్తి యగు కవ్యమనేర దాని చెప్పింకవీ విమలాభయ? అనగా రక్షణలు అగు వివర్ణములు కదిదిక్కులను వ్యాపింప జేయని నిమగ్నముతో ప్రయోజన ముండదని తాత్పర్యము.

కంటింకను కట్టుకట్టుగా కావ్యభంధము లనేక ములు గలవు. కాని నానిలో రక్షణల మనఃఫలముల విరాజిల్లగలవని ఒకటి రెండు మాత్రము. అభివ్యక్తియశాలమన నాట్లుకర్త లనబడుచు. మర్యాదలను బోలినవే కొన్ని కావ్య వికారములను భావముల కొక్కరికే (రక్షణలకే) పొడగట్టును.

భావములలో కొండు మాటలను, కొండలు స్పృశయ భావనలను వ్రతించెను అంగిక సాత్వికానభావములను ఇతను కొండలు గుణములను, కొండలు దోషములను, వ్రతించెను గుణదోషపర్యాగితులను విమర్శించి సెగ్గుజెల్పుచుండురు. వీరందలు చేయుచు మొత్తమునై కావ్యవిమర్శనమే యొనగు వారివారి విమర్శాత్మకము చిత్రచిత్రములుగా నుండుటనుబట్టి ఈవిషయమై మనములలో ఆమానమును నొకవిధమైన ప్ర సాదనములు కల దని - కలచుచున్నాము.

కావ్యములందు తగినంత తరీఖలముక జేయకయే కవిత్వముక జెప్పినాడు నిసర్గకవి అనిపించింకెడు. కాని కట్టుదల గలిగివాడైన మిత్ర వాగించింకెను. కవ్యకవి కుతూహలము కలిగి కవిత్వము రానివానికి సారస్వతమధురతరత్రాదుల యనుష్ఠానము కలన కవిత్వము సిద్ధింపగలదు. కవిత్వములలో ఎవడు స్వతర వాక్యములకు గల తాగతమము తెలుంగగ గలదో వాడు సిద్ధుని. తక్కినవాడు కుతూహల గాని నామమాత్రము కవులని గాని చెప్పగలగలదు. ఈ ప్రకరణమునం ది. రెదనుక చర్చించ జడెన కాంయిత్రీకి భాంయిత్రీకి అను నీరందును ప్రతిభా భేదము లని యెఱుంగ దగును. ఇట్లుమైన కావ్యమేమిట నగు వ్యక్తిత్విని వివరించెదమా.

వసంతలేఖలు

౫౪

ప్రియమిత్రమా!

మనస్సుని బుద్ధిశేషము చాల కడ్డది నుమా! తాన జతువులన్నిటికంటె కడ్డకుడనని మానవుడు గర్వముతోడ నన బుద్ధిశేషమును జూచుకొని సంకనించు చుండును. మృగముల వలె యథాలభముగ నున్న క్రకృతిని భోగించక, దీని సోమ్యు గృష్టింబిడి? అత్యుత్త విశ్వరూపు మున్నదా? జన్మాంతరముల మాట యేమి? పాత పుణ్యములకు ఫలిత మున్నదా? కర్మసిద్ధాంతము లేవి? అని కల్పించు జడుచుండను. పూర్వ జన్మసిద్ధాంతముతో మనగి లేకుచుండును. ఇంతకప్పుడే సృష్టి యారంభమనంది మావుడు సృష్టి వాగ్యమును గూర్చి తెలిసి కొనిన కవి? పూర్వము కాదా? భగవంతుడుండెనో లేదో సిద్ధాంతమైనదా? సరికర్తవాడెటు లేకుండ బోవుటకు దగినంత నిద్ర్యములు కనుగొనరా? పోనమ్మ! సర్వకైమంతుడగు భగవంతుడు సృష్టిలో నింతకర్త్యావహము జూపుచున్నాడేమి? అతనికి గన్న అన్నదా? జ్ఞానమున్నదా? మామము. ఉదయము మొదలు సాయంత్రముకంటెకు బురుగనక పుట్ర యనక కప్పకడి కూలి నాటి చేకొనువానికి గంజనీర్లా? జమిందారుపుత్రులకు బాలమీ! డలా? కప్పకడు కర్నకులకు? డ్డిమిగులట కప్పమా! వారు కల్పించిన జన్నులు కర్మఫల తేజుడ క్యయముకేయు జమిందారులు కర్మసాఫ్యములు కనభవించుటయో? ఖానీలు చేసి బండిపోటు లొసరించి లక్ష లార్జిచిన యగ్నిరాములకు వేద్యపరిరంభములా? బ్రాహ్మసారాయములా? అరాడబుల్లులం చమురినీగినక వ్యాధముగ నెకకావ్యత్రికేయముక గాలతేష ముకేయు నద్యోగి భార్య పెడయంతున్న కామలపేదనకు దొంగచే తెంకాయలా? ప్రజల మోగించి, బిడ్డల భవనముల నొసరించుకొనుచు, వారి కమ్మకులనై రాజీయముల ఘోర జొందు కర్మకులకు బల్లుపరుపులా? అనమ్మకుల నిచ్చిన క్రజ లకు బన్నులనై బన్నులా? పూర్వార్జితములు భూమి లమ్మి వత్సలం గాగలింతుకొనవానికి కర్మసాఫ్యములవా? ల్లుడుకా బాదుల వేలము పాడుచున్న తోళ్లసాదోయిమీనుల కంటరు, గుర్రవానా అత్తలలో? ల్లు త్రాగడదురా నాయనా! యని బోధించు కాంతివైకనిచేతే జం బుఖానా మూర్తిపురమల కుండయా? అత్యవది యై, కూటసాత్వములు చెప్పించు వ్యాధివారికి మూడంతకులమేడనై ముద్దులా? ఈ యైక్య ర్యముకక గరకడెన (పార్టీయై) కచ్చురెకు హాసగారి కొట్టుచు, చినుకులు కడుచుండ, క్షీదకుగారి యుగునై జలి లో నలిగం బ్రహ్మచర్యము జరుపుచుక బానవలసినదా? అనిపేకి యై, బుద్ధి లేని వందకు బంచదారపాలా? కాంతాకకములకు విషఖండై కప్పకడి జీవించువానికి గరహిసినమైన బ్రతుకా? ఉదీయగల వ్యాధిధాతరి కూటవారికందనములా? ఉత్తర గతులిచ్చు భక్తిమార్గమును దెబ్బ పు భక్తులకు "నన్నీలేదు పా" మ్మని చీవాట్లా? అనాహ! లోకభర్తము, భగవంతుని ప్రసాద నము, చివ్వుడిన, కిష్టరక్షణములు నెంత సాభాగ్యముగ నున్న :! "ట్లు యోజించుకొనుచు బయటిని కాబోయ. భగవంతు డ్డెంబడిన యాయావ్యాధి పరిపాలనములకు గాగము లడిగి తీవతమైన కించితిని కాబోయ. మరల స్వప్నము కచ్చివని. అట్టివాడవచే నా కిస్మత్తునుబని సిన్న వెడ్డికంబంధము లకుక బరిగి బిసిగి కచ్చిన కంకరరావు పోలన మొకరైను.

అనియొక పెద్దట్టణము. అనేకులు పనులలెత్తు యం దిరి. కారణము తెలియలేదు. ఒకచోటు నొక వనాన్నుదీయుడు మాచుచుండెను. ఆకడ దొంగయ్యకారియో నవాబో తెలియదు. "ఎవడు నన్ను కథలు చెప్పి, చెప్పినకథ చెప్పునందక దృష్టిపర చెదనో వారికి నాయక రాజ్యమిచ్చెననె నకు! అనేకులు కథ ములు వచ్చి చెప్పి విసిగినవాలును దృష్టి కలచలేక కడలిపోవు నుండిరి. అందకు మహాత్ముడు కాబోయ - మన మహాత్ముడే వచ్చి కథ యారంభించెను.

"అంకా - అనగా - ఒక గ్రామము" అని మహాత్ము డనెను.

నవాబు:- (హాట్టు!) మహో?

మహా:- అగ్రామములో నొక చెట్టున్నది.

నవా:- మహో?

మహా:- అచెట్టుమీద గోట్లకొలదిపక్షులు వసియించు చుండెన.

నవా:- కుటో?

మహా:- ఒక కేటకాడువచ్చి యొక యొండవిల్లుకడగో నొకయొండ విసరెను.

నవా:- మహో?

మహా:- అంతట నాచెట్టుమీది యొక పక్షి క్షుణ్ణ మనెను.

నవా:- మహో?

మహా:- ఇంకొక పక్షి "కుటో" మనెను.

నవా:- కుటో?

మహా:- వటియొక పక్షి "కుటో" మనెను.

నవా:- సరే! ఎన్నిమారు తీ"కుటో"య

మహా:- నీ"కుటో" తెన్నో నా "కుటో" లన్ని యుండును. నవాబు తాను విజయద్రోణాపూర్వకని యధరాజ్య మిచ్చెను. "అట్లేవలె వచ్చినదయ్యా" అని మహాత్ముడనెను. "ఏమిది" యని నవాబనెను. నవాబి తలలో మేజస్త్రీటుగా కూరి పోయెను. "నాతీయపతాకధారు తెంబున్నాడ!" అని మహా త్ముని మేజస్త్రీ టడిగెను. "మీయరస్తువార. టు" తెన్నియన్న వో, మావిజయపతాక ధారు లందఱున్నా" రని మహాత్ముడు చెప్పెను. "ఎవరు? జితు లగుడరో ఫలితము తెలియక పోయ. నవాబుగారి "కుటో" లకు మనమకు త్ముడు చెప్పిన "కుటో" లు మాత్రమే వలెన రాదు. అని యొక గడ్డయ్యగారి నవ్వ యుండెను. ఇంతలో నాంగమరయులు మాడియొనడి, నాగపుర మంతటక రాములయడై పోయిరి. ఇట్లే, ఇట్లే, యొక పెద్ద పాడు పొడనూపిరి. "కేమి! బుద్ధివిశేష!" అని కేకలు ఒక బడిచి అశేషునినై శ్రీవిష్ణుమూర్తి లక్ష్మీ పాదములార్చుచుండ బ్రత్యక్షమయ్యెను. ఎంతకాలమునుండియో భగవద్దేవమైనవో సృష్టిలో నీతైజరీత్య మేమని నిజకడెట్టి యడుంక దలంచిన నాకు సంతోషమైనది. మంచినయము చిక్కినదని నేను నరా సరి శ్రీమన్నారాయణుని సన్నిధిక కరి "మహాప్రభూ" యని సాష్టాంగనమస్కార మొనరించితిని. శేషుని పంచమభములు గదిలి ట్టుయ్యెను. శ్రీమన్నారాయణుడు చిరకల్పకల్పెన. నే నంతట "కండి! లోకమునకు నీవర్కమే దుర్లభమొనరించి టవి నీ పుట్టివో లేవో తెలియకుండకేసితిని. సృష్టి యొకభర్త మూర్తియు కనుసరించి నీవు పాలించుచున్నట్లు కలబడుట తేను. పాపాత్ములే స్వగండంబులగి విర జల్లుచున్నాడు. పుణ్యా త్ములే పురిలోక ది డుఖములచే బాగులుచున్నాడు. అవ్యా యరర్తనలే యభిలషులులు భోగించు చున్నాడు. వ్యాధి వర్తనలకే నిలు నీవ తేడండ బోవుచున్నది. నీవొకసారి పాము నై నిడిమాని మూకజలకుక గనబడి విన్నపము లాలించి వ్యాధి ము దయచేయులెను." అని కన్నీటితో బ్రార్థించితిని.

అంతట శ్రీమన్నారాయణుడు లక్ష్మీవైపునకు జూచి విప్పి "మాచితివా? నీవు నాభక్తుల వాక్యములకులేదని, నాకు కరోధులగు పాపాత్ములకే చేయచున్నావని నాభక్తులు నిందించు చున్నాడు" అని కలికెన. లక్ష్మీ పతాకము నవ్వెను. నే నాభ్య ర్థముతోడ జూచుచుంటిని. వైకుంఠమే నాగపురమా? నేను నాగపురమునుండి వైకుంఠమున కేగితివా? ఇది స్వప్నమా? అని తలదీల్లు చుంటిని.

"నాయనా! రసంతా! కనుక నొకసారి ప్రజ లిట్లే నాద ర్శనమును గోరి, నాపరిపాలనమును విమర్శించి, నేనుభక్తులము గ వారిక గనబడి వారికమ్మముల నివారించుటలేదని మహాంధో భావము చేసివారు. కాగ్రగణకంటి కెద్దకథ చేసి తీర్మానములు చేసివారు. ఏది భర్తమో ఏదిపాపమోయెనున్ను డెట్లు నడుక లెనో? తెలుపకుండ నేవచ్చుకొండవైయుంటినియె, నాపరి పాలనము క్రడ్డిక న్నూనిము వారు నిందించినా! అప్పుడు నేను వారిక గనబడి ప్రజల సంకలను వారి వారి వ్రుములను గుఱించి యాట్టి నానాకొనయని కోరితిని. వారు పోట్లకొలది యెట్టిలంబి. అనియన్నీ యని నీవెట్టెనో నుంచితిని. వానివై నేమి "యందాన్నమెట్లు నీయవలెనో తెలియక మీకగవడక దాగి యుంటిని. నామనా! నాకున్న కష్టమైయు నీవే యిచ్చెదను. నీవీయర్జిలను పడితింది నీచిత్తెనుసారము "యందాన్నమెట్లు లి" యిచ్చి యొకవెట్టె నిచ్చెను. నే నాట్టిలంబెట్టె తీవరిపక్షిని. వెట్టె క్షుణ్ణపు కు నోర త్రమడని నిచ్చివేసితిరించుచున్నా. "అనగా తా! అపరాధము నైంపు" వని రె. పలు వాయించుకొను చుంటిని. మె. కుక కచ్చింది.

అచెట్టెనొన్న యెట్టిలు చూచినవో నీవు కూడ భగవం తుని క్రమకరీపాలనమును విమర్శింపవు నుమా! జ్ఞప్తియందు స్పంతకల కా యాయర్జిలలోక గొన్నింటి వివక్షములు యుండు ప్రాసెదను.

అనుగ్రహ ముంచుము. నీ యనుంగున్నీ యుండు.

—వసంతలేఖ—

బుద్ధభూమిను-అంధ్రాధికధలు

వేమూరి విశ్వనాథశర్మగారు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి.

(గరి సారస్వతానుబంధము రచనాంశము)

4. సింహాశ్రమమునను అంధ్రదేశమునకును, రాకపోకలు జరుగుచుండెడిది ప్రాచీన గ్రంథములకును స్పష్టమగును. ఈ పరస్పర సంబంధము విశేషముగ నమరదమగునట్లు కలగుచుండెడిది. సింహాశ్రమము చరిత్ర గ్రంథములలో ప్రాచీనములు నాటకములు గలవు. దీక్షకంఠము, మహాకవిము మిక్కిలి ప్రాచీనములు. ఇవి మొట్టమొదట పాళీభాషలో వ్రాయబడినవి. రాకరత్నాకర, రాకాళి వాగ్గేయకవివారివి. ఈనాటకు గ్రంథములనుండి ప్రత్యేక విషయములను గుర్తి గ్రహించి ప్రాచీన చారిత్రక శాస్త్రసాహిత్యమును నిర్మించుటకును ఈనాటి గ్రంథములు సింహాశ్రమము నుండి. ఈ గ్రంథములలో దక్షిణ హిందూదేశ భాగములకు "పా. దు. రాట్ట" "సా. రాట్ట" "లింగ రాట్ట" అను పేర్లు వ్రాడబడినవి. సింహాశ్రమపు మొదటిరాజుని విజయని కాలములోనే "సా. రాట్టము" (హా. శ. దేశ ప్రాంతము) నుండి వెళ్ళియు "కమ్మసాలి" "రా. వి. కం. ది. పా. శి. బాధ్యగ్రంథములలో "కమ్మ" అననది రెండువిధములు. అ. హా. ది. ధ. తువులతో కమ్మవులు చేయబడు "కమ్మ" అననది రూఢిపతము. రెండవది మతాచారములను వెలవేర్చి యుత్తమార్గము. అ. హా. ది. ధ. తువులతో కమ్మవులు చేయబడు "కమ్మసాలి" ఈపదము కొంతకాలము తరువాత నుత్తమార్గపులతో (వె. ది. బంగారములు) మనవేదవారితో ముఖముగా రూఢియైనది. అ. హా. ది. లగు సామాన్య ధాతువులతో మనవేదవారితో "కమ్మ" అను పదము మన భాషలో కలుపబడింది. ధాతువులలో కమ్మముగ నిష్పత్తితో పని జరిగినట్లు యుండవచ్చును. కాన "కమ్మసాలి" "అగ్నిసాలి" (అ. సాలి నిష్పత్తితో పనిచేసినది అను.) అను కర్మయ. ది. లోపి. కమ్మ కమ్మలలో "కమ్మసాలి" "అగ్నిసాలి" అను రూపము బాధ్యగ్రంథమును అంగీకరించని వారిలో కమ్మకడి. మొట్టమొదట సింహాశ్రమమునకు వెళ్లిన "సాలియులు" (మహాదత్తు) "కమ్మకాదు" (కర్మరాష్ట్ర) నుండి వెళ్లి యుండవచ్చును. గంటూరు వెల్లూరు మండలములలో నొకప్పుడు జరుగుచుండిన తామ్రాధిధాతు కరికముల విషయమును చదివినవారికింకెమియు నసంభవముగతోచదు. ఈధాతు కరికమును బట్టియే గ్రంథకపు గంటూరు మండలములో కొంతభాగమునకు కమ్మకాడ దని (కర్మరాష్ట్రము) పేరు వచ్చి యుండును. గుండ్రకమ్మ పొరుగులను కమ్మనాడను పేరు వచ్చియుండునని కొంతకాలం యభిప్రాయము. కాని దేశమును బట్టి నదికి పేరువచ్చుట కూడ సాధ్యమే.

భువనైకవాహుండును సింహాశ్రమ కాలమున ఏడుగురు వల్లరాజులు జయద్యోతను నుండి సింహాశ్రమము పాపాయిరి. వారిలో వెళ్లివారిలో నొకడు "కొత్తరాజు" అను పదవి యుండెను. ఇతడు తెలుగుదేశపు రాజును "నేమసింహు" నకు "హంబు" అను ఓడను కట్టెను.

ఇంకొక కారణమును బట్టి గాత్ర అంధ్రదేశమునకును సింహాశ్రమమును రాకపోకలుండెనట్లు స్పష్టము కావచ్చును. కొమ్మ (కొమ్మ) దోహ, కడిపల్ల (కడిపల్ల) దోహ (బడియ) వాడె (పన్న) దోహ, కొట మొదలగు వాడుకపదములు మనకును సింహాశ్రమమునకును సామాన్యములుగ నున్నవి. వాడె అను పదము మత మిక్కిలు మన భాషలో "పదనాయము" (వాడె నాయము అనగా పన్నులను సేయుట కర్మముని యర్థము) అను సమానార్థమున వాడుకలో నున్నది. కర్మసంబంధము లేనది వాడుక భాషాపదములు సామాన్యములు కావలెను. "లంకయాము" అను పాట పరిభాషించినయెడల సింహాశ్రమములో చాంద్రదేశమునకుండిన ప్రాచీనసంబంధము కొంతవరకు స్పష్టమగును.

బాధమరిసారస్వతము యొక్క గాత్ర అంధ్రదేశపుకధలలో సంపూర్ణముగ స్పష్టమగుచున్నది. ఇంకెమియు విచారించు. ఏలయన పూర్వ జన్మముదేశములయందలి కథాసారస్వతమునకు బాధ కారణములు పునాదియని పాశ్చాత్య పరిభాషల నిష్పత్తి తాళిపాములు. వారికధలు అనేక దేశములలో అనేక భాషలలో కానవచ్చుచున్నవి మనదేశములో సామాన్యముగ పట్టకధలకాగ లగుమార్పులతో శ్రీమతలూ లాచరించెడి ప్రతీకధలలో వారకధలు కావించి యున్నవి. వివిధదేశములలో కొద్దిభాషలలోను, మామపేర్లలోను బాధవారకధలున్నవి. ప్రత్యేక వి యాధ్యులీ కధల నేరికా మార్పు రుచివృత్తియను ను ప్రకటించినదిగా "అన్న" యనబడును. ఈపదమును ప్రత్యేకముగ వంశోధి చెప్పినదిగా యుండెను. ఇందుకు అంధ్ర సారస్వతములోని నీచింద్రక కధలు, హంసనికలి, కునకపత్రి

వారక కంచనికలి, ద్వారాంత్రాధిక కధలు మొదలగు కథాసారస్వతము సంస్కృతమునండి భాషాంతరీకరణము లేక మాత్రమునే ననవలసిందేనని శ్రేయస్కరము కాక శ్రీమతలూ లాచరించెడి ప్రతీకధలను శ్రాద్ధించి యేని యేయే వారకధలను నడిపావనో నిర్ణయించవలసి యున్నది. వై నుదాహరించిన భీమసేనవారకమును ఆ ధర్మమే పుట్టిల్లె అను నంతయు గలగుచున్నది. అంధ్రుల కర్మమింకొకటి గలదు. బాధ్యవారకములలో వారకధలు గాదెవై చెప్పెడి యాచారము గలదు. ఉండెడి వివాహములో కొంద్రాగమున బుద్ధుని జన్మము గాదెవై చిత్రించబడియున్నది. వై యంధ్రులలో నున్న చెక్కడములు వారకధలని నామకము. వీనిని కట్టాలచే రేఖచేయించి యేధలు చెక్కబడినవో నిర్ణయము చేసెయెడల వాగ్ధుల కల్పవృత్తివైకముకాక సారస్వతచరిత్రము కూడ కొంతవరకు బయల్పడగలదు.

2. కమ్మ వాగ్ధర్మములో బాధ్యవారకధలు మిక్కిలి ప్రాచీనముల నుండియుండె నట్లుకు రెండుధాతములు కలదుచున్నవి. పిల్లకు నోటిపాతముగ చెప్పెడి కధలను "పిల్లకధలు" అను పేరు మనలో సామాన్యముగ నున్నది. ఇచ్చట "పిల్ల" పదమునకు రెండ్రములు చేయవచ్చును. మొదటిది "పిల్ల" (అ. పిల్లభాషము) అనియర్థము చేసినవో పిల్లి కధ లన్నియు విస్తృతధలని యేర్పడును. కాని పిల్లకధలలో పెద్దవాడకలవు. రెండవది యర్థముగ పిల్లయనగా కథలు మున్నగు రెండు విధములు పాత్రలగా నున్న కధలని యర్థము లాగవచ్చును. కాని యీ కధలలో రాజులు, బ్రాహ్మణులు, కర్తవ్యము, యోధులు లోనగు జాతులన్నియు పాత్రలుగ నుండుటచేత నీ రెండవ యర్థముగూడ రచించబడినది. సామాన్యముగ పుస్తకములు చూచి నడుకలేని పాపరజులు కాలక్షేపము చేయుటకు చెప్పకొనెడి కధల పిల్లకధలని పేరు. ఇందు కొంత నిండాభాగము కూడ పట్టిమై యున్నది.

అంధ్రులలో మతయుక్త యాచారము గలదు. కథాంతమున "కథ కంచి కల్పించి, మన మింటికొచ్చుము" అని ముగించుట వాడుక. అనగా పిల్లి పిల్లకధలను కాంచీపురము పుట్టిని నుంచియును. కంచి యున్నట్టివాడు మగటయు పిల్లకధలను పేరు వాడుకలో నుండుటయు చూడగా నిది "పిల్లకథ" లేమో అను సంశయము గలగుచున్నది. వారకధలు పిల్లకథలయలో "అభిధమ్మ" పిల్లకథమునకు జేరినది. పూర్వకాలమున కాంచీపురము బాధ్యవారకమునకు "కృంగరి" నంటినట్లు చరిత్రాంతముగదా. మునములు పిల్లలకు చెప్పెడికధలలో చాలవరకు నీచింద్రాధి, హంసనికలి కధలని మన మెరిగినవిషయమే. ఈ కారణమున బట్టి "పిల్లకథ"లే పిల్లకథలుగ మారి యుండు ననుకొనవచ్చును.

అంధ్రసారస్వతములో నొక్క కథ విషయము మాత్రమిచ్చట చెప్పుటకే యున్నది. ఇది రెండువిధముల ముఖ్యమని నాటిప్రాచీనము. అంధ్ర సారస్వతచరిత్రమునకే గాక భారత స్మృతికలి యగు రాజనరేంద్రునకు కళాముగ లిచ్చిన సారంగధరచరిత్రముయొక్క మార్కకను వెదకి పట్టుకొనుట యాంధ్రులను ఖ్య కర్తవ్యమని కల చెదను. సారంగధర కథ పురాణాదులలో లేని కల్పితకథ అనుట అందరకు తెలిసిన విషయమే. అరకుగూడ ఈ కథకు తెలుగు నుండి సంగహించి యిటీల నాటకముగ ప్రదర్శించుచున్నాడు. ఈ సారంగధర చరిత్రమునకు మార్కక "దివ్యాకదావములోని కునాలదానము" నితోచుచున్నది. దివ్యాకదావము గ్రంథము మహాయాగ్యపుట మతగ్రంథములలో నొకటి. ఇందు గర్భణముల కునాలదానముగ కర్మకథల జీవితములు కల్పించబడినవి. కునాలదానము తమ దయాదుల ప్రాముఖ్యమును బోధించుటకు కల్పిత కథ. దీనిని సారంగధర కథకును గల పోలికలు కలవు. కునాల కథాసంగ్రహము నిచ్చట చెప్పెదను. కునాలకు అశోకరాజు కొడుకు. కన్నులయొక్క సాంకర్యమును బట్టి కునాలకుడను పేరు వచ్చెడిది. సుతికల్లి యగు కట్టవహిని యిరిగిని మోహించి : ఫలమనోరథయై కునాలని పై శ్రాధము వహించి నమయము చేయించెను. కాని చిత్రాంగిని రాజుతో నేమియుచెప్పదు. తరువాత కొంతకాలమునకు రాజు కొక జబ్బుకుదొడ్చి వారము రోజులు రాజ్యముచేయుటకు వరముబొంది యాతరుణ్యములో రాజునుద్ర దొంగిలించి రాజకార్య నిర్వహణము తమకొనగలగనట్లు తెలియన్న కునాలకన్నులు తీసి వేయుటకు మనము ప్రాని యశోకునికొ తెలియబడెనంతపుడు, రెండు కన్నులు తోడిన తరువాత కొంతకాలమున కొక రాత్రి భార్యనుకుతుండె భిక్షులనుము చేయుచు నభోకుని చేసిడితెట రాగా కునాలని మాట విని గుర్తించి జరిగిన కృతాంత మంతయు రాజు గ్రహించి యిటీలకడె తన రాజుని చంపబోవును. కునాలకుడెడపడి శ్రీమను చంపుట పొను మని రాజుకు బోధించి తన సుతరిలియెడల నిన్నుకొక మగు "పేరు యుండెయెడల తన కన్నులు తీసి రాగల వని ప్రార్థించును. కన్నులు తీసి వచ్చును. కాని కథకు రాజు కట్టవహినిని కథ వైకాలోనికి గడించి చచ్చించెనని కునాలదానకథ.

సారంగధరకథలో నాటకానుబంధము లగు శొన్నిమాన్యులు గలవు. ప్రపంచవిద్యకును చిత్రాంగియొక్క నడకకు మోతువుగ వివాహగాధ కల్పించె బయలుండెను. వివాహాంతము గాకుండుటకు నాటకములో చిత్రాంగిని చంపలేను. కాని సారంగధర పాటలోను జననదంతిలోను రాజనరేంద్రుడు చిత్రాంగిని నున్నపుట్టిలో వేసి కాల్పించె నని యాంధ్రులు చలపురకు వెలిసియెయిండును. కర్మకథ యేకార్యమును చేయగూడదని వర్తి రాజుకు చెప్పిన చిహ్నము—మమింపండు కథ పంచరత్నములోని దని నా జ్ఞానము. సారంగధర నాటకమును ప్రాచీన సిద్ధమని రాజుచే ద్రుండు మాన్యసామ్రాటరాజుని చెప్పుటచేత ఈ కథకును రాజ మహేంద్రవరమునకును సంబంధ మేమియు లేదని చెప్పవలసియున్నది. మిదుమిక్కిలి యిది యుత్తర హిందూదేశపు కథయని స్పష్టమగుచున్నది. మహాయాన బౌద్ధము వింధ్య కుత్తిరమున నుండుచా రుకుచే వారి మతగ్రంథ మగు దివ్యాకదావములోని కునాలకథ మన సారంగధర కథ కథార మెయిండునన వాదము శ్రేయము నిర్లేపము గాదని కలచెదను.

6. అంధ్రభాషకును ప్రత్యేకములలోని పాళీ భాషకును గల పరస్పర సంబంధమును కనుగొనట యంభయభాషాంతరీకులు చేయవలసిన కని. అస్మదాదులకు కొంతమేర వచ్చెను. అయినను ఈ వ్యాసమునకు సంబంధించిన వట్టుకు రెండు మాటలు వ్రాయుటకు సాహసంపవలసి వచ్చినది. పాళీ బాధ్యగ్రంథములు సింహాశ్రమములో వ్రాసినవి. అశోకుని కొడుకుగు మహేంద్రుడు దేవానాగ్రియకమ్మకు డను రాజు పాలించుచుండిన కాలములో సింహాశ్రమమును బాధ్యవారకమునకు ద్రవ్వెను. మహేంద్రుడు తనతో పాళీ తిట్టకములను అర్థకధలను సింహాశ్రమమునకు వెచ్చి యర్థకధలను సింహాశ్రమములో ప్రచారము చేయుచుండెను. మొట్టమొదట మహావారముగ ప్రచారములో నుండి తరువాత సింధ్రములు వ్రాసినవలెను. జె. ది. వి. ఈ సింహాశ్రమసారస్వతధలను బుద్ధభూమిందు 111. 111. 480 ప్రాంతముల పాళీభాషలోనికి తయ్యము చేసె నని సింహాశ్రమగ్రంథములు చెప్పుచున్నవి. మహేంద్రుడు తనతో వెచ్చిన పాళీ యర్థకధలను వాని ననుసరించి వ్రాసిన సింహాశ్రమగ్రంథమున, కలిపినవి. బుద్ధభూమిందు వ్రాసిన పాళీ కర్మకథలు మాత్రము ఇచ్చడు నీచింద్రులను. సింహాశ్రమ బాధ్యవారక గ్రంథములలోని పాళీభాషయే దేశపు ప్రాచీనమై యుండునను విషయము కొందరు పాశ్చాత్యపండితులు చెప్పించిరి. ఇది "మాగధ" భాష కాదనియు కలింగులతో నాంధ్రులతో భాషా సామ్యముల ననుసరించిన పాళీ యనియు ఓకె డెన్మన్ గారి యభిప్రాయము. ఇందున కునాలదానముగ అంధ్రముకపు రాజును వారకధలని కల్పియొక్క నానికాపట్టుక కాననమును కలింగుదేశ రాజు మహామేధువర్మకు ఖండరి కాననమును పేర్కొనుచున్నాడు. ఈకాననములలోని భాషనును సింహాశ్రమపాళీభాషనును విశేషభేదము లేనట్లు.

మనము కర్మకథపదములు నిర్మితములు అను పేర్లతో వాడుచున్నమాటలు చాలవరకు పాళీగ్రంథములలోగూడ చూడవచ్చునట్లు సంగతి మనభాషావ్రజ్ఞులకు తెలిసినవిషయమే. ఇదియుట్లుండ మన మచ్చుతెలుగు గని వాడెడి యొకటి రెండు మాటలు తిట్టక భాగమున "పేర్లలో" గలయుచున్నవి. విషయపిట్టములలో నొకభాగమునకు "పారాక" మను పేరు నిదివరలో తెలిపియుంటిని. దీనికే "పాటి (పాటి) మొట్ట" మని నా మాంతరము. పాటిమొట్ట మనగా ముఖ్యధర్మమని యర్థము. బాధ్యధర్మములు తెలుగు రెండురూపములు లావోటం గూడి తమ నడకలో మతవిద్యము లేమైన సంభవించినయెడల నట్టి ప్రతీకధలను లావోటం నొకరు చెప్పకొనెడి యాచారము గలదు. ఈధర్మనియుమును కే పాటిమొట్టమని పేరు. ఈపేరులో "పాటి" అనుకథము ధర్మార్థమునందు తెలుగులో కప్ప మరయేభాషలో లేదు. తెలుగులో పాటి పాడి అనుకథములకు న్యాయము. ధర్మము అని యర్థముకదా? (అ. పాడి దక్కుతుండు — పాటి ననుసరించు) ఈ కట్టుకయొక్క యర్థము, తెలియక మహాయాన బౌద్ధము (కత్తిదేశము) పాటి మొట్టమును "పాటిమొట్టము" అని సంస్కృత గ్రంథములలో దిద్దిరి. ఇచ్చట పాటియనపదము ప్రాచీనము నొక యువస్థముగను మొట్టకట్టును మోతు కట్టుకను మార్పుచే "పాటిమొట్టము" నకు ప్రాచీనమోక్షము సరియైన రూపాంతరము కాదనట స్పష్టము. విను అంధ్రభాషావారకమును లేకపోవుటచేత పాశ్చాత్యపండితులు ప్రాచీనమోక్షమే సరియైన రత్నము యని నిర్ధారము చేసిరి. ప్రాచీనమోక్షమునగా "భారవిముక్తి" (diaburdening) అని యర్థము. అనగా చేసినకష్టము లొనరియొకటి చెప్పకొనుటవలన పాపభారము తగ్గునను భావముతో ప్రాచీనమోక్ష మను కొత్తపేరు వచ్చెడిది. కాని పాటిమొట్ట మనగా ముఖ్యధర్మ మనియు పూర్వపాళీన్యాభ్యాసల లభ్యము చేసిరి. దీనిని బట్టి పారాకనియునునులకు "పాటిమొట్ట" అను పేరు అంధ్రదేశములలో గలిగినా యని సంశయము అలచుచున్నది.

[నీచింద్రము] (కార దా)

అకాశం మృత్యువు ముప్పైతొమ్మిది నిండియుండును. ఒక్కొక్కప్పుడు మరుతాకాశంలో కర్మము గురియు నమలకల మొలకల కైతియి వచఁద్రోవునుగదా అకాశింగము లుగ జేయుచున్నవి. నెలల క్షుద్రాహిను లేక నెలలకాశానందీ రోహిణి జగమాదిగానో దేవులను

స్వరాజ్యవతాకసంరక్షణము

మహాత్మా గాంధీ శిక్షాదినము - దేశమునందు
పతాకోత్సవము

భారత కార్మికవర్గమువారి ప్రకటనము

“ఈ నెల 18 వ తేదీన మహాత్మాగాంధీ శిక్షాదినముగాన
అతడు భరతఖండమునందలి కార్మిక (లేదని అందు కిందు)
సంఘములవారందరను ప్రచారమునకు సభ్యులను కార్మికులను
శ్రమసాయకులను గూడ జాతీయపతాకముతోపాటు అను
బంధితముగా గూడ నెత్తలెను. దేశగీంపులను బహిరంగ
రథాలను జరుపవలెను. గాంధీజీమార్కునివారి ప్రభుత్వసభ్యులు
చరిత్ర నీవహియములను నిరసించుచు మహాత్ముడు మున్నగు
రాజకీయవిప్లవకుల నందరిని చెరసాలలనుండి వదలవలెను తీ
ర్మానమును అసభలలో నామోదింపవలెను. యుద్ధదినోత్సవము
ను చేరుగా జరుపవలెనని భారతకార్మికవర్గము (లేదని
అందు కిందు) ప్రధానకార్యదర్శి పత్రికలకు తంతవ ర
నంపెను.

చెన్నపురిలో పతాక ప్రసానము

నిన్న (18వ తేదీ) తిరుచిక్కోటిలో కాంగ్రెసు వలంటీరు
ల క్రబోధ ప్రసానము జరిగినది. మొన్నటికంటె నిన్న సభి
త్వానము విడిచిపెట్టి, శ్రీమాన్ సింగారెడ్డి, కె.వి.
అదికేశవలు నాయకులు, తిరుమలాచారి గారు ను పె
క్కుమంది వలంటీరులను యితరులను శ్రీపార్థసారధిస్వామి
దేవళమునందుండి దేశగీంపులను బయటచేరినీ పెక్కు ముఖ్య
వీరులగుండ సంచారము చేసిరి. జాతీయపతాకములను ధరించి
జాతీయగీతములను పాడుచు పతాకములను పాఠశాల విజయి
యచు జగ్గయ్యభట్ట ద్రవిడభాషయందు సంవాచనము నుత్సా
హించుచు వారు క్రబోధప్రచారముల గావించిరి. పాఠశాల
చాలమంది పతాకములను కొనిరి. 18 వ తేదీన పాఠశాల తమయిం
డ్లవైపును దుకాణముల వైపును కార్యాలయములవైపును పతాక
ములను నెలకొల్పవలెనని బోధించిరి. (స్వతీయగీతంబు)

నాగపూరు సత్యాగ్రహము

12 వ తేదీన 1 వ మంది అరెస్టుచేసిరి. వారిలో ఏమ
గారు క. వి. గారు. కిక్కిననుగిరిలో వారు సత్యాగ్రహమునందు
ఒకరు అమరావతి నందును ఒకరు కొలూరునందును వచ్చిరి.
11 వ తేదీన అరెస్టుచేయబడిన వారి కేసులను రి గురు మేజ
స్ట్రీలులు రి కొర్టులలో 12 వ తేదీన విచారణచేసిరి. సాగరు
జరివారికి చెరి రి నెలలు కఠినశిక్షయను చెరి రి రూపాయిలు
జుర్యానాయు చెల్లించనిచో మరియొకవారము విడిచెనును
కిక్కిన నాలుగుజరివరులను చెరి రి నెలలు విడిచెనును వేరొకరును.
తెనాడు వలంటీరులు రి గురు 12 వ తేదీన నాగపూరులో రైలు
దిక్కుగానే వారిని అరెస్టుచేసిరి.

అక్రొలాలో హరటాలు

నేడు జమీనదారులు బహుభాగాని అరెస్టు చేసిరియన
11 వ తేదీన అక్రొలాలో హరటాలు పూర్తిగా జరుగవలెనను.
అట్టికొనెను వేసినందుల కందరును చింతించిరి. 11వ తేదీనా
యంకాలము శ్రీరామనాటకకాలలో వర్తకుల పాతల ఏర్పా
టుప్రకారము బహిరంగరథ జరిగినది. నాటకకాల సభ్యులతో
పూర్తిగ నిండిపోయినది.

కేరళవలంటీరులు

కేరళవలంటీరుల మొదటి జరి 12 వ తేదీన నాగపూరు
బయటజేవలనీ యుండిన గాని నాగపూరు రథాలకు వెళ్లిన
కృష్ణస్వామయ్యగారు తిరిగివచ్చుచే వారానాడు బయట
తెరిచెను. వారు 18వ తేదీకి నాగపూరులో నుండుట్లు బయట
జేరవలెను. తమూడవ రథము కర్ణాటకా మొరీయటకు
కన్ననూరునందు నాగపూరుకు బయటజేరి పాఠశాలకు వచ్చెను.
ఇతడు తియ్యకర్లమునకు చేరిన జేరవలెను.

ద్రవిడ వలంటీరులు

“మన చెన్నరాష్ట్ర సోదరులు వార్తాచెరసాలలో
నున్నారు. వారు చాల త్యాగమును కాంతిని
చూపుచున్నారు. వారికి తోటకనియియ్యబ
డెను. వానియొకటకు శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారును
శ్రీమతి కనిగారును (వల్లభాయి వలెలుగారి కుమార్తె) ఆచెర
సాలకువెళ్లిరి. వారందరును కైవీరెన్దులను ధరించియున్నారు.
వారిదివలె వ్రుడును మొక్కజొన్న రాట్లెను తియ్యెదగక
పోయినను వారికి విరివియ్యపు అన్నమే అలవాటైనను వారు
అన్నమును సమీక మొక్కజొన్న రాట్లెనే తినసాగిరి. వారి
త్యాగమున కందరుని రిచ్చవడిరిని మన జేర వేరాయిగా
హిందీనాటికను క్రింది (వాసిరి, వ్యరాజ్య)

ఇండోయలో హరటాలు

బహుభాగానికి కిక్కివేయవడినందున 12 వ తేదీన యిందో
హరటాలు జరుగవలెను (వో., కా)

అవసర కాంగ్రెసు మహాసభ

డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారు
నాయుడుగారు నాగపూరు రథ కేసి అనుండి చెన్న
పురికిగారు బొంబాయిలోదిరి. అసోసిపేటెడు (మొను విలేజిరి
నాయుడుగారిని సందర్శించెను. నాయుడుగారు భారత కాం
గ్రెసు కార్యసంఘసభ్యులుగా మరల ఎన్నుకొనబడిరి.

“అవసర మహాసభలో నామోదింపబడిన తీర్మానము
ప్రకారము : ముందుకొందునని దానువత్తుమువారును రాజగోపా
లాచారి పతీ మువారను పూచీపడినకేగాని అవసరసభవన ప్ర
యోజనముండదు. కాంగ్రెసు సభ కిథిలకునున్నది బొంబాయి
(పాతసమాధాన తీర్మానమున కందరు సంగీకరింపక పోయినచో
కాంగ్రెసు రాజకీయకారము క్షీణించుట క్యయము. కాస
నసభలకు వెళ్లుటకు నే సంగీకరింతునని తెనుకటి ఎన్నికలలో
ఒట్టు నిచ్చినవారికంటె హెచ్చుమందయే యీ సంతకర్తము జరు
గు ఎన్నికలలో ఒట్టు నిచ్చెదరనియే తోచుచున్నదని” నాయు
డుగారు తెలిపిరి.

అవసర మహాసభ - భారత హిందూ మహాసభ

అవసర కాంగ్రెసు మహాసభను అప్పు నెలలో బొంబాయిలో జరపవలెనని భారత హిందూమహాసభ గూడ అప్పు
లోనే వారానాటిలో జరుగునగాన రెండు సభలను ఏకకాల
మున జరిగవలెనని ఏర్పాటుచేయవలెనని హిందూ మహాసభ
ఉద్దేశ్యము భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరిరి. (అ.వి)

భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుల

దేశభక్తుల కింకను ఉద్దేశ్యములు తెలియబరచలేదు

దేశభక్త కొందా వెంకటకృష్ణయ్యకుంతులు గారు మదన
పల్లినుండి నెల్లూరువచ్చిరి. వారిమూర్తి కిత్తుడు నెల్లూరులోదిరిగి
చేయుచునున్నారు. భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులవారికి దేశ
భక్తుల ఎన్నుకొనిన సంతిని కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుల లింకను
దేశభక్తులకు తెలుపవలెనని వివరచ్చెనని యొరు నెల్లూరునుండి
వేడు (14 వ తేదీ) తెలియజేసిరి. (తంతివార్త)

భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

క్రాంతికార్యసంఘము ఎన్నికలు

కార్యసంఘసభ్యులను నియమించుటకు రాజగోపాలా
చారి, వల్లభాయిపటేలు, రాజేంద్రప్రసాదుగార్లు నియమసంఘముగా
నేర్పునపదగునని గిద్దానీగారి రుకపాదించిరి. (ద్రవిడవర్తకేలు)
ఆమగురితోపాటు గిద్దానీగారి వేరునుగూడ చేర్చవలెనని
విరలభాయిగారు నడిపిరి. (నవ్వులాలి).

కార్యసంఘసభ్యులలో కొందరు రాజీనామాలు నియ్యి
తేదీన అభ్యర్థులు (వాసుగారు) నడిపెను.

ఆచార్యగిద్దానీగారి నూచనలో నాచికర్తంక మేమి
యను కలంకలేదని రాజగోపాలాచారిగారు నడిపిరి.

ఇంకను సభ్యుల పేరులను నూచింక గోరవాడ నూచింక
గోరక నని అభ్యర్థుల దడిగెను.

అబ్దుల్లాం అజదుగారి పేరును రంగసాయయ్యగారు
నూచింకగా అజదుగారు నిరాకరించిరి.

అవసరసభను జరపురకును నిర్వాధికరమును అజదు
గారి కొనంగదగునని దాను గారినిరి.

ఇదివరకు సర్వాధికారులను నియమించినది చాటును.
మరల నెరరిని సర్వాధికారిగా నియమించగూడదని అభ్యంతం
కరుగారినిరి.

ప్రార మూలకముగా ఒట్టు పుచ్చుకొనవలెనని కెల్కరు
గారినిరి.

దేశపాండిగారి వధ్యునిగా ఎన్నుకొనవలెనని రాజ
గోపాలాచారిగారు తెలిపిరి.

దేశపాండిగారు బొంబాయిలో రాజీనామానిచ్చిరి.
అయన కర్నూటు రష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమున కభ్యర్థుడు.
అసంఘము బొంబాయితీర్మానమును తిరస్కరించెనని సభ్యము
ర్తిగా తెలిపిరి.

రాజు:—ఏదో వంకరెట్టి అడ్డుము కలిపించుట ను
భయము.

సభ్యు:—నే నడ్డుము కలిపింపలేదు మీకు నడవలెను
చేసితిని.

రాజు:—నేను చెప్పినవేరల నన్నిటిని ప్రాయగోరకను.
దాను:—అందరిపేరలను నేనడుగు లేదు. అభ్యర్థులపదవికి
మార్గమే నూచింపుడు.

అభ్యర్థులు

గోపాలకృష్ణయ్యగారు:—దేశభక్త కొంద వేంకటక
య్య వంతులుగారిని అభ్యర్థునిగా ఎన్నుకొనవలెను.

రాజు:—నేను చెప్పబోవుపేరుల నన్నిటిని ప్రాయ
గోరకను.

నేనుకు పు:—ఇది అక్రమము.

కెల్కరు:—కాగిరములమిద ప్రాయము నుంచిది.

రాజు:—మొదట పేరులను తెలిపి తరువాత ఒట్టుపుచ్చు
కొనుటలో కాగిరములమిద ప్రాయము నుంచిది.

కవప్రసాదు:—దేశభక్తుల దానుగారి వధ్యునిగా ఎ
న్నుకొనగోరెనను.

దాను:—నేను నియమగోరను.

రంగసాయయ్యగారు:—వేంకటకృష్ణయ్యగారిని ఎన్ను
కొనగోరెదన్లు.

(ఏమట్లు ఒట్టుపుచ్చుకొనగా వెంకటకృష్ణయ్యగారికి 66
ఒట్టులు, ఇతరులకు 61 ఒట్టులు వచ్చెను. ఏమట్లు ఒట్టుకొంతు
ప్రచారము తీవ్రముగా ప్రారంభమైనది)

దాను:—ఒట్టుకొరకు ప్రచారముచేయవలెనని నుంచిది

సభ్యు:—రెండుపక్షములవారుగూడ మానవలెను.

కోశాధిపతి

రాజు:—రేవారేకర జు కేరవ వారే గారు

కెల్కరు:—పటేలుగారు:—క్షీరదాసు రాజకీయేరి
గారు

రాజు:—వారిద్దరును బొంబాయిలోనే యున్నార
కటేలుగారు వరలగోనచో నేను వదలుకొందును.

(చివరకు ఏవరకు వదలుకొనలేదు. రేవారేకర జుకీ
వనవామిగారికి హెచ్చుఒట్టు వచ్చినందున వారే కోశాధిపతిగా
ఎన్నుకొనబడిరిని అభ్యర్థులు తెలిపెను.)

ఏమట్లు రాజేంద్ర ప్రసాదు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య
మొన్నటిగార్లును కార్యవర్తులుగా ఎన్నుకొనిరి. దేశపాండి
కెల్లభాయి పటేలు, రాజగోపాలాచారి, డాక్టరు వరదరాజులు,
బార్దిజో నెవు, మన్మాదుపేకిళ్ల గార్లు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనిరి.
(ప్రధానకార్యదర్శి ఎవరో అత్తుడు నిర్ధారణ కాలేదు. రాత్రి 11
గంటలకు సభముగిరినది. (బోంబే క్రాంతి)

38 వ దేశీయమహాసభ

1923 ఉపసంఘులో కాకినాడలో జరుగునమా వేరము

సన్మానసంఘసభ

38 వ దేశీయమహాసభ సన్మానసంఘ సామాన్య
సమావేశము మైదా వెంకటచలకతి పురిందునిరమున యీ నెల
21 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు
జరుగవలెను. సభ్యులు కృతజ్ఞులయ్యెను (ప్రాథమిక).

భూయపు సన్మానసంఘాధ్యక్షుని, కార్యవర్తులను, కోశాధి
పతులను, కార్య నిర్వాహకులను సమంఘమునగూడ ఆ సభలోనే
ఎన్నుకొనవలసియున్నది. సభ్యులకు విడిగా నోటీసులు వంపు
టకు నీయలేనందున పత్రికలకు ప్రకటనలు పంపవలెను. ఈ ప్రక
టనయే నోటీసుగా సభ్యులు భావించ (ప్రాథమిక) అని సన్మాన
సంఘ కార్యదర్శి నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటాగారు నిన్న
కాకినాడనుండి వ్రాసిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు

కార్యసంఘసభ

రాష్ట్రీ మఖద్దరుసంఘము

కాకినాడలో నిరెండుసభలను జరుగును

కార్యసంఘసభ యీ నెల 21 వ తేదీన, ఖద్దరు
సంఘసభ 22 వ తేదీన జరుగును

కాకినాడలో ఈ నెల 21 వ తేదీన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రె
సు కార్యసంఘసభయును 22 వ తేదీన రాష్ట్రీ మఖద్దరుసంఘ
సభయును జరుగును. సభ్యులందరును విచ్చేయ (ప్రాథమిక). ఇతర
చోట్లనుండి యీ సభల కొరకు కాకినాడ వచ్చు వారి
కటేలుకో నవములకును బసలకును కాకినాడ నుండల కాంగ్రెసు
సంఘ కార్యదర్శి ఏర్పాటు చేయునా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సం
ఘ కార్యదర్శి మాకు తెలిపి. (తంతివార్త)

అకాలీలు నామధారులు

తారణతారణలో గలభా

12వ తేదీ తారణతారణలో నామధారుల ద్వారా సామెయ్యిద్ద పుస్తకముల పంపిణీ చేయబడినది.

అకాలీలు-నామధారులు

12వ తేదీ జలసవాలాబాగులో మరల అకాలీలు సమావేశమై.

గురకబాగు విచారణ

కాంగ్రెసు ఉపసభ్యులు

గురకబాగు విషయము విచారణచేసి తెలియబడుటకు 17-9-22 వ తేదీన అమృత్ సత్యలో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు కార్యకర్తల భాగ్యం.

ఈ ఉపసభ్యులు చేసిన భారత కార్య సంఘసభ్యులు తొలిసారిగా పట్టుకున్న సత్తుకొనబడిన వాడు నూడ నిమిషాలు.

రెండోసారి పట్టుకున్న వాడు నూడ నిమిషాలు.

BEET & Co Ltd., Post Box No 63, MADRAS.

సీమకమలములు

యిప్పుడే కొత్త సరకు వచ్చినది.

అందమైన పట్టులుగలిగినట్టియు, మిక్కిలి మేలైనదియు, అద్భుతమైన కాంతిగలిగినట్టి సీమకమలములు యిప్పుడే ఆంటువర్పునుండి తెప్పించితిమి.

ఒక క్యారట్టుకు 1 మొదలు 20 వరకు రాష్ట్ర విధ విధ పరిమాణము లందుగలను.

సూరమల్ లల్లుభాయి ఆండు కో,

సీమకమలముల దిగుమతి దారులు, 113, ఆదియప్పనాయకర్, పిఠి, (కొత్తవాల్ చావడి సమీపం) మదరాసు.

ఒకే ధర

కాలా అజారుజ్వరము

అస్సాము రాష్ట్రమున తీవ్రముగ వ్యాపించుట

ప్రభుత్వమువారి తీవ్ర నిరోధ ప్రయత్నములు

సిమ్లా, జూలై 18:-అస్సామ ప్రభుత్వమువారు గా వింధిన తీవ్రమునకు దిట్టగలరు.

ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారును మంత్రియు సంపూర్ణముగ విచారించి.

ఇంతయగాక, ఈ వ్యాధికి చికిత్స చేయుటకుగాని చాల మంది వైద్యులను ఆదేశముగ పంపించి.

మధురలో పికెటింగు

కాంగ్రెసు నాయకులకు వారంట్లు

మధురలో కోసనానాటెం కల్లుకు కాణము కర్ష పికెటింగు జరుగుచున్న సందర్భమున కొంత గలభా నిన్న 18వ తేదీన జరిగినది.

44 వలంటీరుల కేసు విచారణ

18వ తేదీన జరిగిన ఆరెన్సుచే జరిగిన వలంటీరుల సంఖ్య 44 మంది.

కొచ్చినవార్తలు

కొచ్చిన, జూలై 14:-గత సాక్షులకును దివ్యము హామీను దివ్యములకును అధికారములకు హామీని కొత్తగా చెప్పింట్టుగ నిజమింపబడిన శాటనుగాని మహారాజుగారికి తరచు మొనర్చి.

श्री निवा: ५०

— : 0 : 0 : —

ఇట్టి సాక్షాద ఇంగ్లండులో నేకీభవించుచున్నది. ప్రాన్సుమాత్రము తన మూర్ఖపు వట్టుదలను విడువ కున్నది. ఫలవరిహిత మగు నిర్బంధవద్ధతులను జర్మను ప్రజలపై కడతీవముగ నవలంబించుచు న్నది. ఈ జర్మనుల సాత్వికనిరీధపుభాటికి, ఫ్రెంచివారి శులుల ప్రయోగము సాటిరాకున్నది. ఫ్రెంచివారు గెలువజలరని ఇంగ్లండునకు చెలియును. అదిచే నెటుల నయినను సమాభాసమున కంగీకరింపవలయు నని బాల్టవీనుగారు కోరుచున్నారు. ఫ్రెంచివారుమాత్రము ససేమిరా యనుచున్నారు. ఇట్టిసితిలో ఇంగ్లండు జర్మను నప్తపరిహారముల విషయమై ప్రత్యే చర్య నైగొనుట యవసరమగుచున్నది. ఇంగ్లండు ఉద్దేశములకు, బాల్టవీనుగారు కలుసునసభిలోను, కర్జునుభ్రువుగారు ప్రభువుల సభలోను సువ్యక్తపరచిరి బాల్టవీనుగారు ఫ్రెంచి

సప్తపదిహారమును జర్మనీనుండి రాబట్టుట
విషయమై ఇంగ్లండు వెనుదీయదని, బాల్టావిను
గారు లభయమొసగిరి. కాని జర్మనులకు ఎంత

కొంపలు కాలుచున్నప్పుడు, తీయనిపలుకుల తోను, స్నేహనటనలతోను కాలము గడపుట దుస్థరము. అందుచే ప్రతిజాతియు తన యభిప్రాయమును ఖండితముగ వెల్లడిజేయవలయు ననియు, ప్రాన్న జర్మను సంరంభమును వెంటనే అంతరింప జేయవలయు ననియు, బాల్కువినుగారి నిశ్చితాభిప్రాయము. జర్మనీని, నష్టపరిహారము నంతను ఒక్కమారు గ్రక్కివలయు నని బెదరించుట సులభమే. కాని ఒకమూల జర్మనీని నాశనము జేయుచు, వేరొకవంక నష్టపరిహారమును కోరుట పొసగదు. నష్టపరిహారమును చెల్లించుటకు జర్మనీకి శక్తి నొసగవలయు ననియు, జర్మనుల నిజశక్తిని కనుగొని లేదనుగణముగ తమవాంఛల దెలుపవలయుననియు, ఇంగ్లండు గోరుచున్నది. ఇంగ్లండు గతపెడి నీతిని, ప్రాన్న పాటించునని తోచదు. ఇంగ్లండు, ప్రాన్నలు పేరుపేరుమార్గముల ద్రొక్కుచో, యూరపు వ్యవహారము లేరీతిని నడుచునో దెలియదు. ప్రాన్న పట్టుదల మూలమున, యూరపు భావిస్థితి అంధకారబంధురముగ నున్నది. నానారాష్ట్రసంఘము, ఫ్రెంచి జర్మను పోరాటము నయినను దీర్పజాలక, దీర్పునిదుర జెందియున్నది. యూరపు వ్యవహారములు మొదటిస్థితికి వచ్చుచున్నవి. మరియొకమారు సంఘర్షణ మేర్పడిన గాని, యూరపు పునరుద్ధరణము సాధ్యపడదేమో తెలియదు. జర్మనుల ద్వారా, సాత్వికసిరోధమును, అహింసామార్గమును యూరపు నేర్పుకొని, శతబలప్రయోగమును త్యగింపవలయు నని భగవన్నియామక మేమో తెలియదు. యూరపు ఇంకను గుణసాధములను నేర్పుకొనవలసి యున్నది. సూతనాదర్శములను, శధానబాతులు అనుసరింపవలసిన యవసర మెంతేనీ గలదు. భావిపరిణామ మెటులుండునో యని ననుగొనుటకు ప్రాజ్ఞులు నిరీక్షించుచుండు రనుటకు సందియములేదు.

హిందూదేశము : నానారాష్ట్ర

సంఘము

నానారాష్ట్రసంఘము నిర్వహణ యొక్క స్వరూపము. ఈ సంఘమువలన ప్రపంచశాంతికి గాని యూరపుశాంతికి గాని ఇనుమంతయు లాభము గలుగదయ్యెను. యూరపునందు విషమస్థితి జనించి నపుడు, నానారాష్ట్రసంఘము ఊరుపేరులేకుండ మూలదాగియుండెను. ప్రాచీన, జర్మనీలు ఎడతెగక పోరాడుచుండగ, నానారాష్ట్రసంఘము జోక్యము కలుగజేసికొనెనా? తుర్కీ గ్రీకులు పోరాడుచుండ, నానారాష్ట్రసంఘము నివారించగలిగినా? నానారాష్ట్రసంఘము గండిత్రవ్వనశక్యతే దాని నిర్ణయములను గారవింకనపుడు, ఇతరు లెటుల గారవింకగలరు? నానారాష్ట్రసంఘము నిర్ణయము నకు కట్టుబడి యుండుటకు ప్రాచీన నిరాకరించెను. ఇతరు లెవని, ఈసంఘము ను గారవించురు? ఇట్టి సంఘమువలన, యూరపునకే లాభములేకయండ, ఇండియా కేమిలాభ ముండును? హిందూదేశము నానారాష్ట్రసంఘమున సభ్యురాలుగ కేయబడెను. ఇందువలన నిదేశమునకు ఆరచిత వైకుంఠము గనపించునని భావించువారుగలరు. ఇ గ్గుండకక్ష మునకు మరయొకవోటును సంపాదించుటకు దక్కు, హిందూదేశసభ్యత్వము దేశస్థితిని చక్కఁజేయుటకు అక్కరకు రాకపోయెను. మిదమిట్టి సందర్భమునకు 12 లక్షల ప్రజలను నానారాష్ట్ర సంఘపు ఖర్చులక్రింద హిందూదేశము చెల్లింప వలసివచ్చుచున్నది. నానారాష్ట్రసంఘమున సభ్యురాలు యైనప్పటికీ, హిందూదేశము మరలయధోగతి కెందెదనది. అధినివేశ రాజ్యములతో బాటు హిందూదేశము నానారాష్ట్రసంఘములో సభ్యురాలు యైనను, భౌతికములను అధినివేశ రాజ్యముల వారు తిర్యగ్గతువులకన్నను నికృష్టముగ జూచుచున్నారు. భారతీయులమొదల నాలకించెదవారు గనుపించరు. మాండ్రేక్రింద కరిపాలించబడుచు, నానారాష్ట్రసంఘపు అధికారము క్రింద నన్నటాంగంకయికా మొదలగు ప్రదేశములలో భౌతికములు గుడిచెడి కడగండ్లు వర్ణనాతీతములు. భారతీయులను నాశనముగావించు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. భారతవర్షమునకు స్వరాజ్యము లభించినగాని లాభము లేదనయు, నానారాష్ట్ర సంఘసభ్యత్వము మొదలగు ఆలంకారములు హిందూదేశమును ప్రపంచములో నగుజాట్లపాలుగావించుచున్న వయి, సందర్భములు లేటవరుచుచున్నవి. నానారాష్ట్రసంఘమునకు ధనసహాయముజేయుట పాడయినగానా యని విచారించుట కొకసంఘము నేర్పరుపవలయు నని, సర్. కేవల సాద సర్వాధికారిగ రు తీర్మానము నుపపాదించి. ఈతీర్మానమునందు విరద్ధమెమియు గనుపించుకున్నను, నానారాష్ట్రసంఘము నకు ప్రభుత్వప్రతినిధిగ హజరయిన సర్. పి. యచ్. కేసన్యామి అయ్యురంగారు అగ్రహపురితులయిరి. అధికార సభ్యులు చేయవలసిన సమరణమును అయ్యురంగారు గావించి, వారిపనిని చులకన జేసిరి. పి. యచ్. న్యాసమునందు పరికించినను, హిందూదేశము ఏవిధముగ బాగుపడుచున్నదో చెలియదు. డాక్టరు గవరుగారు మరయొకసమరణము ప్రతిపాదించిరి. హిందూదేశమిచ్చుసామ్రాజ్య, దేశలాభమున కనుగుణముగనున్నదాయని, విచారించవలయు ననిరి ఇట్టి సమరణ కనసరిము గనుపించదు. వలువునుసభ్యులు తీర్మానమును సమరణముగూడ ఎదిరించిరి. తుట్టభుదకు అందరికీ ప్రము దీర్చుటకో యన, సర్వాధికారిగారు తమతీర్మానమును ఉపసంహరించుకొని, అధికార అసభ్యుల సభ్యుల కలవరమును బాపిరి. కేసన్యామి అయ్యురంగారు ప్రభుత్వ తీర్మానమును గుండె దిగులు దీసి, నిరసికవచ్చిన !

సర్వీనువేతనములు

హిందూ దేశము ఎట్టి ఆర్థిక సంకటములచే బాధ మొందుచున్నను, సర్వీనుయొక్కోగుల వేతనములను హెచ్చుచేయవలయునని పీలుకభువుగారు కట్టుబట్టిరి. ఇంద కొరకు త్రాడుబొంగరిము లేని విచారణసంఘము నొకదాని నేర్పరచిరి. విచారణసంఘనిర్మాణము నామమాత్రము. ఎటులయినను, పీలుకభువుగారు తమకోర్కెను నెరవేర్చుకొనకమానరు. ఇ. పీరియల్ సర్వీనువేతనములలో మార్పుజేయునపుడు, సామ్రాజ్యశాసనసభకు వారు తమయభిప్రాయమును తెలుపుటకు అవకాశమియవలయునని, అగ్ని హోత్రుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో నొకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ తీర్మానము తీవ్రముగ నున్నదని తలచికాబోలు, డాక్టరు గవరుగారు సమరణ నొకదానిని ప్రతిపాదించిరి. ఈ సమరణ ప్రకారము రాయల్ కమిషను వారి సిఫార్సులపై చర్య దీసికొనకముందు, సామ్రాజ్యశాసనసభవారి రభిప్రాయము మిచ్చుటకు అవకాశ మొసగవలయు నని, వేడుకొనబడెను. తీర్మానమునుగూర్చి తిన్నగ చచ్చి జరుగకముందే, సమరణమును ప్రతిపాదించుటకు సభ్యులు సిద్ధముగ గూర్చుందురు. సర్ మాల్కాం హెయిలీగారు, వీరికి జవాబుచెప్పచు, రాయల్ కమిషను సిఫార్సులను చర్చించుటకు శాసనసభవారి కవకాశమిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెద రనియు, అయినను సర్వీను వేతనములలో అతిల్వితముగ మార్పు జేయవలసిన యెడల శాసనసభ గూర్చి చువకు పీలుకభువుగారు వేచియుండ రనియు, నుడివీరి ఇందనుబట్టి అగ్నిహోత్రు, డాక్టరు గవరుగారి కోర్కెలకు నున్న జాట్లములనే ఎంచునచ్చును. హెయిలీగారు ముందునే అక్షింతలు చెల్లిరి. తుట్టతుదికు డాక్టరు గవరుగారి సమరణము, అగ్నిహోత్రుగారి తీర్మానమును నిరాకరింపబడెను. శాసనసభ్యుల వ్యర్థపు ప్రయత్నముల గాంచిన జాలి గలుగును. శాసనసభ మిగియులోపల, టి. రంగాచార్యులుగారు సప్లి మెంటరీ గ్రాంటుల కద్దు దగిలెదరట. ఒక కేళ రంగాచార్యుల వారి యూహ నగినన, రాజప్రతినిధిగారు సర్వీనైజేసి, యీ గ్రాంటులను పునరుద్ధరింప జాలరా? గుండ్రాయి దాచుకొనిన, కూతురిపెట్టి మానునా?

ఏది నిజము?

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వమును, బొంబాయిలో 11 మంది మఖ్యులు మానుకొనిరి. వీరియందు ఆధ్యక్షుగ నటరాజనుగారును ఉపాధ్యక్షులగు జయకరుగారున కలరు. చిత్తరంజను దాసుగారితో, వీరు తమ వాంఛను చెలిపియున్నారు. దాసుగారు అస్సామీయేడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధిలో మచ్చుకొంచుచు, వైవాళ కాంక్రీటును విషయమై భిన్నభిప్రాయాలై రాజీనామా నీయలేదనియు, వ్యక్తులకు సంబంధించిన విషయముల మూలమున రాజీనామా నిచ్చిరనియు, తేల్చిచెప్పిరి. రిస్పాన్సీవు సహకారమును, వీ రెవరును ఆమోదించెద రన తాము సమ్మజాలమని దాసుగారినిరి. నటరాజును, జయకరు, మొదలగు 11 మంది సభ్యులు ప్రచురించిన ప్రకటనయందు, "బొంబాయిలో నొక కేసు వారిలో, ఈ సభ్యులు వద్దతులలో నేమి సూత్రములలో నేమి, స్పష్టమగు భేదభావము గలిగియున్నారు," అని వ్రాసిరి. వీరికి గల భేదభావము వద్దతులలోను సూత్రములలోనుగాని, వ్యక్తులకు సంబంధించిన విషయములలో గానరగు. తాము మంచి కిని చెడ్డకును శాసనసభలలో కేరి నిరోధింపజాలమని, నటరాజునుగారును జయకరుగారు నిదివరకే వెల్లడి జేసియుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో స్వరాజ్యపక్షమున గలిగిన చీలికను దాసుగారు రెంత చులకన జేసినను, అది మాసిపోవజాలదు.

ప్రముఖపత్రిక హెచ్చరిక

సర్వీనైజేషనుగూర్చి హెయిలీగారు చేసిన ప్రసంగము నకు లండను ప్రముఖపత్రికకు పట్టతాని సంతసము గలిగినది. సంస్కరణముల స్వభావము గూర్చి, హెయిలీ గారు రాజకీయసంస్కరణలకు నిజమును బోధించినందులకు, ప్రముఖపత్రిక అభినందించుచున్నది. హెయిలీగారు సర్వీనును వెల్లడి జేసినందులకు ప్రముఖపత్రికతో బాటు ప్రజలును సంతసించెదరు. లేనియెడల సంస్కరణములబూటకము ఇంతల్వితలో వెల్లడి గాజాలదు.

వెబ్బుగారి దురదృష్టము

సర్. మాంటాగూ వెబ్బుగారు, ఉప్పుపన్నును సర్వీనైజేసినందులకు, తమ యసమృత్తిని బలముగ గనుబటుదిరిసి, పాతకులకు చెలియును. ఇట్టి దోషము గావించినందులకు బొంబయి యూపియను సంఘమువారు ఏకైక కత్తికట్టిరి. యూపియను సభ్యులు భారతీయుల కోర్కెలతో నక్షేభించుట, అకార్యకరణముగద !

స్థానిక వార్తలు

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్ కార్యాలయము

శ్రీ శ్రీ శ్రీ లక్ష్మణరావుగారు :— ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తును మండ్రేడ్ల నుండియు కార్యదర్శి నుండి నన్ను ఆకాలమంజును జూపిన శ్రీ శ్రీ శ్రీ లక్ష్మణరావు పంతులుగారియెడల భారమను నుంచుటకు ఆంధ్ర పరిషత్ కార్యాలయము నన్ను మునివేయబడె నని మూకజరుగారు తెలుపుచున్నారు.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము :— కార్యదర్శి యట్లు వ్రాయుచున్నాడు. — ఈ మాసమునందును శ్రీ, జాకా మాసములలో అన్నదానమునకు గావించిన ధర్మముల నుండినవి :— డి. యీ క్రిందిధను అన్నప్రదానము గావించ బడెను. మే 8 వ తేదీ శ్రీ శ్రీ స్వామి సంలెదమాట్ల చెట్టిగారి భావార్థము 24 మందికి, కిరీతేది దివ్యజ్ఞానమాసమువారిచే 48 మందికి, మన్నూరు వీరాస్వామిచెట్టిగారిచే 20 మందికి, యూనూరు మునుస్వామిచెట్టిగారిచే 10 మందికి, కానూరు మిశాక్షి అమ్మగారిచే 116 మందికి, ఓ. మానోక్యమ్మగారిచే 10 మందికి, కిరీతేయ మహారాజగారి అన్నదానము నాడు 70 మందికి, రా. సా. పి. సాంబాసంద మొదలగు గారి కిందచేసె 118 మందికి, మవ్వల ముల్లమ్మగారి చేర 24 మందికి, ఏనులూరు ముల్లమ్మగారిచే 20 మందికి, కర్లపాటి రామానుజయ్యగారి చేర 20 మందికి, బచ్చిగారిచే 10 మందికి, నలినమ్మగారిచే 28 మందికి, పి. సభాపతి మొదలగు గారి భార్యగారిచే 48 మందికి, మన్నూరు వి. రామస్వామిచెట్టిగారి చేర 20 మందికి, య. దూరు మునిస్వామిచెట్టిగారిచే 10 మందికి, బచ్చిగారిచే 10 మందికి, రామారావుగారిచే 24 మందికి, దాసు కళకల్లి రామారావుగారిచే 24 మందికి, కల్వల వెంకటాచలచెట్టిగారి కిందచేసె 30 మందికి, మవ్వల ముల్లమ్మగారిచే 24 మందికి, మవలూరు ముల్లమ్మగారిచే 20 మందికి, కర్లపాటి రామానుజయ్యగారిచే 20 మందికి, బచ్చిగారిచే 10 మందికి వీరు అన్నప్రదానము గావించ బడెను. జూలై 1 వ తేదీ మునియిలసభ చేర 60 మంది వీరు అన్నము తెచ్చిబడెను.

గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

శ్రీరామమూర్తి కృష్ణా జిల్లా

29-6-28 నుండి 30-6-28 వరకు శ్రీరామమూర్తి కృష్ణా జిల్లా శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

శ్రీరామమూర్తి కృష్ణా జిల్లా శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

శ్రీరామమూర్తి కృష్ణా జిల్లా శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

శ్రీరామమూర్తి కృష్ణా జిల్లా శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

శ్రీరామమూర్తి కృష్ణా జిల్లా శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

మరియు శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

సంఘాభిమాని.

బీ. హెచ్. డి. సెన్

రా. చి. బి. 18:— బీ. హెచ్. డి. సెన్

ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం

రా. చి. బి. 18:— బీ. హెచ్. డి. సెన్

12 ఏళ్ల భారతీయ శాసనసభలకు, బో. డ. స. కు

రా. చి. బి. 18:— బీ. హెచ్. డి. సెన్

లోకసభ సభ్యుల కన్యాశ్రమాలు

పిల్లలు మొదలు వయస్సు పెద్దవారి వరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికీని వాడతానని.

సారస్వతానవం (బుద్ధిప్రసాదిన)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము.

Advertisement for 'Rasayana' (రసాయనము) with decorative border and text.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.

Authorised Capital—Rs. 2,00,000.

Subscribed Capital—Rs. 1,50,000.

NO PARTY

WHETHER one is a co-operator or a non-co-operator, a liberal or a conservative, a swarajist or a congress man, a brahmin or a non-brahmin, an official or a politician, a moderate or an extremist they have but one opinion, and perfectly agree on one subject.

NO SPLIT

They may have a hundred differences, a hundred opinions, a hundred programmes,—they may speak from a hundred platforms, they may be inside the council, or they may be out; it makes no difference on this matter. They are all one, and have but one voice,—they are all unanimous in their verdict on the value of

No Division

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

as a great remedy for all diseases—small and great.

SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA is a great pacifist. It brings new life to the people, and gives them new hope, and broadens their outlook on life. In that healthy frame of mind there is no room for worry, distrust, ill-feeling, anger and other qualities. Here is Siddha Kalpa Makaradhwaja's value as a healer of differences in and out. It equally benefits all classes of people—party or no party, suffering or healthy.

The Veteran Politician
AND
Staunch Congressman,
Sri J. C. VIJAYARAGHAV. CHARIAR,
President of the Indian National Congress, Nagapur, 1920 says:—

"I was intending for over a year to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and have had the pleasure of doing so to-day. Everything is neat and inviting. But what struck me most is the testimony of the high value of the Medicines, especially **"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"** from persons who used them, and that in language and spirit perfectly genuine. I congratulate the Managing Director and Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramachari Ph. D. Sc.,"

MADRAS. } (Sd) C. Vijayaraghavachariar
18th April, 23.

Rao Bahadur
Sri R. VIRARAGHA AIYANGAR.
Chief Justice,
High Court of Travancore, says:—

"I have been desiring for sometime to pay a visit to the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., conducted by Dr. N. V. Sri Ramachari Ph. D. Sc., whose medicine **"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"** pills have been highly praised for their efficacy and have obtained vast circulation in the country. I visited the Pharmacy to-day and had great pleasure in saying that what I observed simply justifies the high praise bestowed upon them and the vast circulation they have obtained. The promptitude with which orders are attended to and advice given to the patients who came to the Doctor, is especially noteworthy, I wish Dr. N. V. Sri Ramachari all success."

MADRAS. } (Sd) R. Viraraghava Aiyangar
14th May, 23.

The Great Desabandhu and
Staunch Swarajist,
Sri J. C. R. DAS,
President of the Indian National Congress, Gaya, 1922, says:—

"It has given me great pleasure to accept the invitation of Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramachari, Ph. D. Sc., to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Limited, of which he is the Managing Director. I have had the pleasure of noting from the very large number of testimonials and Communications received by him of the excellent results achieved by the use of the medicines of this Pharmacy, particularly the **"Siddha Kalpa Makaradhwaja,"** on the part of many people in several provinces of India, European and Indian, Parsi and Christian, professional Medical men and laymen alike. It is unnecessary for me to reiterate my faith in the value and efficacy of the ancient and valuable Ayurvedic system of medicine of this land whose resuscitation through the efforts of gentlemen like Dr. N. V. Ramachari is but one sign of the great National regeneration and revival that we are now passing through. I trust that this institution will flourish and be a means of great help to suffering humanity in the land."

31st May, 1923.
MADRAS.

(Sd) C. R. DAS.

**Siddha
KALPA
Makaradh-
waja
Great Healer
of Physical,
Mental and
other Ills**

Price:—Rs. 10 per
Phial of 60 Pills.

Siddha Kalpa Makaradhwaja is the greatest all-round remedy of the times. By its universal application and its unfailing cure it has obtained the foremost place in the ranks of effective medicines. It is prepared from ancient Ayurvedic formulae in accordance with modern principles of Western Medical Science, under the direct personal supervision and guidance of

Our Senior Physician and Managing Director, Ayurveda Ratna Pandit
Dr. N. V. SRIRAMACHARLU, Ph. D. Sc.

Some of the most valuable ingredients, such as Gold, Mukta, Praval, Louba, etc., and indigenous herbs enter into the composition of S. K. M. Their preventive and curative principles are conserved and presented in this remedy. They act on the human system thoroughly, efficiently and perfectly and drive away all impurities from the blood which is the basis for perfect health. Thousands from all parts of India, Burma and Ceylon have experienced the energising, revivifying effects of this medicine, and thousands have expressed their gratefulness to it.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" CURES

Acidity	Diarrhoea	Hysteria	Neuralgia
Amenorrhoea	Dysmenorrhoea	Impotency	Paralysis
Anæmia	Dyspepsia	Leprosy	Rheumatism
Asthma	Eczema	Leucorrhoea	Spermatorrhoea
Bronchitis	Epilepsy	Melancholia	Syphilis
Consumption	Gleet	Menorrhoea	Venereals
Diabetes	Gonorrhoea	Neurasthenia	etc.

Begin to Get Well To-day by using **SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA**.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.,
44, Govindappa Naick Street, George Town, MADRAS

Telephone: 1034

Post Box No. 151.

Telegrams "KALPAM"

“మీకు తల దిమ్మగానుండునప్పుడు”

GENASPRIN

మీరు ఆరోగ్యవంతుడవు అనుకుంటున్నప్పుడు, తలనొప్పి, జ్వరము, విషమయము వంటివి తలచుకుంటున్నప్పుడు మీరు జనాస్పిరిన్ తీసుకోవలసివచ్చును. జనాస్పిరిన్ బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి విలక్షణమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది. జనాస్పిరిన్ మిక్కిలి బలవంతమైనది. మిక్కిలి బలవంతమైనది.

Martin & Harris

119 Parsi Bazaar, Fort, BOMBAY.

మార్టిన్ ఆండు హార్రిస్

119, పార్సీబజార్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫారసి లిమిటెడు

185, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు

నోటీసు

మద్రాసు, మార్టిన్ ఆండు హార్రిస్ నుండి కాలావారముల పాఠశాలకు నోటీసులు పంపించినవి. వీరికి తగిన విధమున సమాధానములు పంపించినవి. వీరికి తగిన విధమున సమాధానములు పంపించినవి.

భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

అవసర సభను గూర్చి తీవ్రమగు చర్చ

బొంబాయి ప్రాంతీక లు వత్రికా సంపాదకీయాభిప్రాయము

నాయకుల ప్రసంగముల వివరములు

సంయుక్త రాష్ట్రములవారి అభిప్రాయము

అవసర సభను జరుపవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును. కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

9 వ తేదీ స్థాయిసంఘ సభ

కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును. కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

సరోజినీదేవిగారి ఉపన్యాసము

ఈ సభను కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును. కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

పత్రికా ప్రతినిధులు

పత్రికా ప్రతినిధులు సభలోనుండి వచ్చినవారి గూర్చి వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

అవసరమహాసభ

అవసరమహాసభను జరుపవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

ఈ సభను తెలియజేయుచున్నది. ఈ సభను తెలియజేయుచున్నది.

దాక్షిణ్య మహాసభను గూర్చి వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

రామ (బంట్లా) గా రాజేంద్రుడు నుండి వచ్చినది.

స్వరాజ్యపక్షము వారు కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

అవసర సభను జరుపవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

సత్య మూర్తి గారు

సత్య:— ప్రజలకు మేలుగా చేయవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

సత్య:— అవసర సభను జరుపవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

సత్య:— అవసర సభను జరుపవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

సత్య:— అవసర సభను జరుపవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

ఇతరులు

ప్రజలకు మేలుగా చేయవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

ప్రజలకు మేలుగా చేయవలసివచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

సేతు గుప్తగారు

కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

పండిత జవహర్లాలు నైపుగాగారు

కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును, కాంగ్రెసు సభను వీరికి వీలవచ్చును.

యమును నిర్ధారణచేసివారకదు. అనంతరము నందలి యితరసమస్యలకు గూడ క్రమక్రమముగ వీలవచ్చినట్లుగా జేయవలయును. కాంగ్రెసు పత్రికలు వారు ద్రోహులని నిందించుటకు స్వరాజ్యభక్తులను వారి అధికారములేదు.

కట్ట:- వీలవచ్చును. వారును వీరునుగూడ తమకు బాటు చేసికొనవచ్చును.

(ఇది సత్యాగ్రహముగాని తిరుగుబాటుకాదని కేంద్ర సభలో సభ్యులు)

జన:- కాంగ్రెసును నిలుపుటకు అనంతరము ఇంక పుట్టి తప్ప వేరేసాధనములేదు. ఇప్పటి భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులందరూ అనంతరము జరుగవలసిన నియమ నిర్ణయించిరి. మీరు కాంగ్రెసును నిలువగోరుదరా చీల్చితేయ గోరెదరా? తిరుగుబాటుచేసి మోక్షముదహించి మూర్ఖులగుటకులని లాభములేదు. దేశీయుల అభిప్రాయమును మనము తెలిసికొనవలెను. నేను స్వరాజ్యభక్తులనుచేరివో కాంగ్రెసు ప్రజాభిప్రాయమును వశపరచుకొని కాంగ్రెసుద్వారా ప్రచారము చేసియుండునని నెహ్రూగారునుడిచిరి. బాబూ రాజేంద్ర కృష్ణాచార్యగారుగూడ మనకులముగా మాటలాడిరి. లాలా ధునినందుగారు ప్రతిపక్షముగా మాటలాడిరి.

రాజగోపాలాచారిగారు

జననరాలాచారి ఉపన్యాసముతో నేను పూర్తిగా నేటి భవిష్యదునున్నాను. కొన్ని రాష్ట్రీయసంఘములు స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానమును తిరస్కరించుట అపవిత్రముగాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంఘములు గయతీర్మానమునకు విధేయతను చూపెను. బాంబాయి తీర్మానమునకు నేను సమ్మతించలేదు. నేను ద్రోహినిని మీరందులేని మీరందరూనుగూడ ద్రోహులే అగుదురు. నేను స్థాయిసంఘముపట్ల ద్రోహినిగాని కాంగ్రెసు మహాసభపట్ల ద్రోహినిగాను అప్పుడు అనంతరము జరుగవలసిన ఆగత్యము లేనందున అలహాబాదుతో నేనందుల కంగీకరించలేదు. ఇప్పుడు మిస్సెటెలు మారివని. కాంగ్రెసువారి తీర్మానమును స్థాయిసంఘము వారు నిర్దుష్టములచే ముగిసికొనిరి. అది మహాచావుగా నేను స్థాయిసంఘము తీర్మానమును తిరస్కరించుట కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుటకే గాన నది యవచారముకాదు. స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము ప్రకటనని నేనంగీకరించను. అదియే సర్వరూప కావలెను. అనంతరమువారి అపవిత్రమును నిర్ధారణ చేయవలెను. అటుల నేనేల అడుగు లేదని కొంత రాజేసివించిరి. నేనటుల అడుగుట కరిగారు.

రంగస్వామయ్యగారు:- అనంతరమువారు కాననభలకు వెళ్లవలెనని తీర్మానించినచో రాజగోపాలాచారిగారు రటుల నడచుకొందురా?

రాజ- కాంగ్రెసుపట్ల మహాపచారము జరిగినది గాన నా విషయమును మహాసభవారే పరిష్కరింపవలెను. ఇంకో సంఘము పరిష్కరింపకూడదు. మనము కొద్దుమేర వెళ్లువామనగాదు. కాననభలకు వెళ్లవలెనని తీర్మానము అనంతరమువారి నామోదింపబడినచో అందులకు నేనంగీకరించినను అంగీకరింపక పోయినను అటుల తీర్మానించుటకు అనంతరము అధికారములేదని నేనుగాని మరెవరూని ఆజ్ఞేపించుటకు వీలు లేదు అని రాజగోపాలాచారిగారు నుడిచిరి.

దేశబంధుదాసుగారు

తీర్మానములను పని జరుగదు. సంఘీభావము కొరకే నేను కాంగ్రెసుతీర్మానమును తిరస్కరించితిని. సంఘముల నన్నిటిని కేదే పరిష్కరింపుడు మీరు కొంత త్యాగము చేయుదు నేని కొంత త్యాగము చేసెదను. కొందరు కావత్తులను నన్ను కొందరి తావత్తులను నన్ను, సంయోగముకొను త్యాగము చేయవలెను. త్యాగము చేయవలెనని మీరు లేనిచో అనంతరమువలన నేను కేంద్ర జనము! దేశీయుల సంయోగమును కొరచున్నాను. కాన మనము కేదే వివాదములను పరిష్కరించుకొని ఏర్పాటు చేసికొందము. తిరువార నీ ఏర్పాటును స్థిరపరుచుట కనంతరమైన అనంతరము జరుగవచ్చును. నిజముగా నాకు నమ్మకముకలిగినచో నేను స్వరాజ్యభక్తులను ద్రుచ్చేసిన ప్రజలలో ఉత్సాహముకలగుననా భిప్రాయము నాకు బాగుగా కలిగినచో నేను తప్పక నాపత్నియు: ద్దువరని స్వతంత్రసమరమును సాగించువానివారి వలెనే నేనుగూడ నడిపించి యుండును. అనంతరము జరుపుట యందుగల యుద్ధేకమునుగూర్చి రాజగోపాలాచారిగారి ఉపన్యాసమువలన నాసంకేతము: న్నియును లోగిపోయినది. అనంతరము నిర్దుష్టముగా జరిగిన దాగుగా నుడిచిరి. (జాంబే ప్రాంతము).

ఈ బొమ్మయున్న పాపులన్ని టిలోను
7 అవున్సుల చాల్డెడు మిల్క్-బుడ్డి వకటి

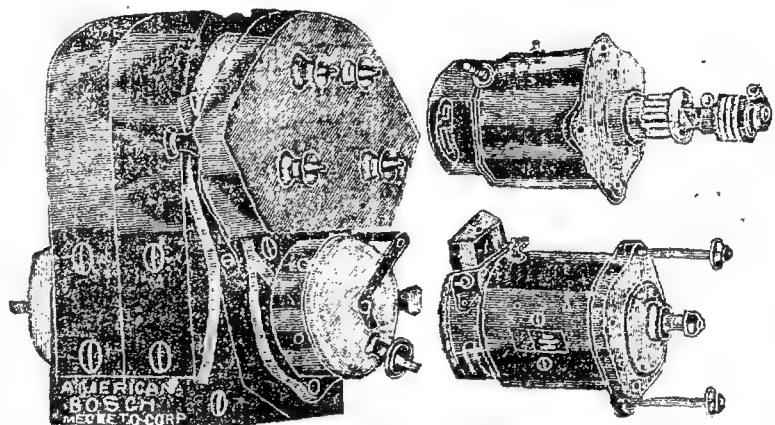
ఉ చి త ము గా

యి వ్వబ డు ను

కొనేముందు మీరు ఆ పాపులకు వెళ్లుడు.

(నం. 1)

క్రొత్తమాదిరి పరికరములతో అమర్చబడినది

రిపేరుల, రివైండింగుల మాగ్నెటోలు, డ్రైసమాలు పురమాషీగా తయారు చేయబడినవి.
బయటి వూరి ఆర్డరులు మిక్కిలి లక్కరతో కంపబడును.

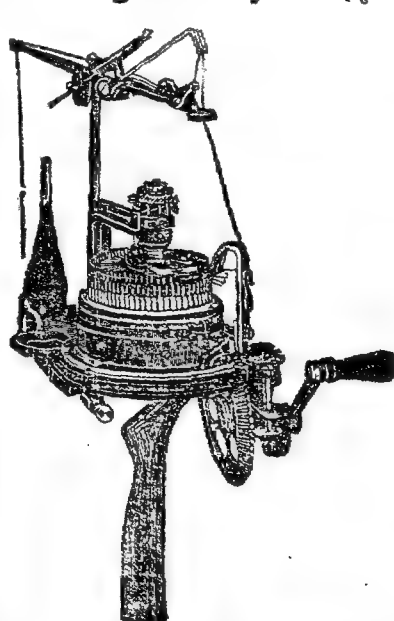
శ్రీ రామ మోటారు వర్క్సు,
1/28 మూర్ నల్ల ముల్లవీధి బార్డి బాను, మద్రాసు.
తెలిపాను నెంబరు 956.
తెలిపిలానము:- ఆటోవర్క్సు.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, న్యడే, కర్మాకారము మొదలగు పనులకు వయోగించవచ్చును.

క్రేస్తమైన రకము, ధరసరినము, చాలకాలము వాకు
బాగుగా పనిచేయును

మేజోళ్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు
వాటిని అల్లును, ఆంగ్లాస్త్రాజ్యమందు
అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు
మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే
తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:-

For Particulars apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram: "BRAD."

అద్భుత ఫలగ్రంథము

చారిత్రకము 1 భాగము:- దీని సహాయము కల
ఎవరిచారిత్రకములను వారు వ్రాసికొనవలెను. దీనియందు అనేక
రహస్యములు కలవు. త్వరగా కొనువారికి అర్థమగుటకు 1-0-0
మూలకే చారిత్రకము 2 భాగము అచ్చులలో నున్నది.
ముందుగా ఎద్యప్పు కంపెనీవారు 1-8-0 మూలకే. పిమ్మట
రు 2-0-0 యీ రెండు భాగములు చదివినచో జ్యోతిషశాస్త్ర
లగుదురు.

గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషశాస్త్రము,
భాగ: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు.

అంధసాధనలచే చేయబడినవి. మేలయినవి.
తెలుగు భరతకావ్యాలగుట వ్రాయుడు.
బి. నెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టయ్య ఆండ్ లాక్ మేకర్స్ లిం.
3081 పెద్దతూరం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగూట్ అడ్రెసు: "ఇండియన్" పెద్దతూరం.

లోకల్ బోర్డు, మ్యూనిసిపాలిటీలు

తెక్కల తనిఖీ

1921-22-నివేదికలు

1921-22 సంవత్సరములో చెన్నరాజధానిలోని మ్యూనిసిపాలిటీల యొక్క యాంకర, లోకల్ బోర్డుల యొక్క యాంకర, తనిఖీ చేసిన నివేదికలు, వానిపై ప్రభుత్వపు తమిళులు, ప్రచురించబడినవి. ఈ నివేదికలు జూలై యొక్క మ్యూనిసిపాలిటీల నందుగా నియోజకవర్గాలలో, తాలూకాలో యూనియన్లలో, యేవో కొన్ని కట్ట, తెక్కలకు సరిగ్గ నందుటలోను, ఆదాయమునకు వ్యయము చేయుటలోను, పరిపాలనా పాతకములు గమనించి వట్లు యేమాత్రమును దెలియజాలదు. చెన్నరాజధానిలోని 81 మ్యూనిసిపాలిటీలలోను ఆరు మ్యూనిసిపాలిటీల తెక్కల యాంకరము కృత్రిమముగ నున్నట్లు నివేదిక తెలుపుచున్నది. కొన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలకు ప్రాత్రవర్తమానముగా తెక్కలందుకు తెలియజేయలేదు. కొన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలలో అడిషనల్ తెక్కలకు ప్రాత్రవర్తముగ మరల రాయారు జేయవలసి కచ్చెను. తనిఖీ చేసిన ఆడిషన్లు చేసిన ఆడిషన్లు పరిశీలనకు పరిశీలనకు కొన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలు నిలిపివేయబడినవి. ఇట్లు చుట్టవలన తెక్కల సరిగ్గ నందుటకు వీలేదని ప్రాత్రవర్తము ప్రకారము ఆడిషన్లు పనులపట్టి కన్ను విధించుటలో కొన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలకు చేయవలసిన గూడ తెలియలేదు. అప్పీలుదరఖాస్తులు రాగా కొన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలు బహుశా చరణతో ప్రకటించెను. బందరు మ్యూనిసిపాలిటీలో నొకరు కన్నును 9 నుండి 4 రూపాయలకు క్షింపుచుని కొరగా నజరీమిటి 6 కి క్షింపెను. కొన్ని కన్నును పూర్తిగానే తీసివేసెను.

1920-21 తనిఖీల గాయము 22 మ్యూనిసిపాలిటీలలో దబ్బురకప్పుడు తెక్కలు, దుర్బియోగము నన్నటులను, ఆడిషన్లు 0-14 నుండి 2141-6-9 రూపాయల వరకు వట్లును దెలియచున్నది. దీనికి కారణము వై తనిఖీ 6 కి తెక్క వట్లు, కొడు, అట్టులందలి చట్టములను ఆచరణలో పెట్టుకుంటున్నది నివేదిక తెలుపుచున్నది. 1921-22 సంవత్సరములో 40 మ్యూనిసిపాలిటీలకు లాటుండెను. కొన్నింటికి నిలువదేయలేదు. తిరుచినాపల్లి మ్యూనిసిపాలిటీ 81554-2-11 రూపాయల లాటు తేలెను, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి కాద, ఆడోని, విజయనగరం, ప్రాద్దుటూరు, అనంతపురం, రాజమండ్రి, పెద్దాపురం, గుంటూరు, కర్ణాటక, మింగోలు, కర్నూలు, బరంపురం, మునిసిపాలిటీలు లాటుతో నున్నవి. తెక్కల మ్యూనిసిపాలిటీ నిలువదేయదు లేదు. ఇట్లుంటున్న కారణము కన్నులు సరిగా కనులు కాకుండుటయు, పన్ను విధింపులలో తప్పులందుటయు చెమిమను తెక్కల విమర్శయు, ఆర్థిక పరిస్థితులపట్టి వ్యయనిర్ణయము జేయకపోవుటయునని నివేదిక తెలుపుచున్నది. అగ్రిమెంటులు లేకుండానే కొన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలలో కేవల ఒక వనికే డబ్బిచ్చి వేకుబడుచున్నది. దానికి తెక్కలేదు. దబ్బు తేలదు. బెజవాడలో చెయ్యకనుకును, కాన్పిలరులకును అధ్యాపకుల కేసాదు లీయబడినవి. కొన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలు లాభములేని ఖర్చును జేసినవి. ఈ తెక్కల తనిఖీలో కొందరు మ్యూనిసిపాలిటీల కాన్పిలరులే యయ్యవలసిన కన్ను నియంత్రులు లేలేది. అసంతృప్తములైన అధ్యక్షులు, వికాఖ పట్టుంలోన ల్లు రను, బరంపురములో 11 నుండియు, విజయనగరములో నొక్కరును, గుంటూరులో నొకరును కాన్పిలరులు పన్ను నియంత్రులు. ఆరు మ్యూనిసిపాలిటీలలో సామ్యము చట్ట విమర్శకు వ్యయము జేసెందులకు చెయ్యకను కదనందే కనులు జేయబడినవి. నెల్లూరు మ్యూనిసిపాలిటీ గాంధీగాడి ప్యాక కుప్పించుటకు 4-9-0 ఖర్చు పెట్టగా నది వసూలు జేయబడినది.

లోకల్ బోర్డుల తెక్కలు, ఆయా వ్యయపట్టికలు, ప్రెజిడెంట్ డెప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫీసులోని ఆడిషన్లు ప్రాచీనతే తనిఖీ చేయబడినవి. లోకల్ బోర్డుల యందుగూడ తెక్కలు సరిగ్గ నందుట లేదు. ఒకటి మాఖ్యముగ గమనించవలసిన విషయముగను. పల్లి కవర్కు వ్యయములో మార్చి నెలలందు ముఖ్యముగ వివరణలలో యెన్నియో బిల్లులను చెల్లించి టులు గాన్పించును. కృష్ణా జిల్లాలో మార్చి నెలలో 804 బిల్లులను 226858-11-0 చెల్లించెను. అందు 21 నిలిచి మార్చి 24 బిల్లులకు 120896-13-0 రూపాయలను చెల్లించెను కడప జిల్లా బోర్డు మాన్యచిర మూడు కోజులలో 29818-0-0 రూపాయలను బిల్లుల క్రింద చెల్లించెను, బళ్లారి మాన్య 31 వ మార్చి ము 44727-0-0 చెల్లించెను. సంవత్సరములో 2 జిల్లా బోర్డు

లను, 48 తాలూకా బోర్డులను, 66 మేజరు యూనియన్లను 10 మేజరు యూనియన్లను లాటును బోర్డుకు, ఇందుకు కారణ మేమియో విచారణలో నున్నది. ఈ స్వపరిపాలనము లేని కొనుసంఘముల జరుపబడుచుండు, పన్నులు సరిగ్గ విధించినూ లుజే - టుమీడన, ఆర్థిక పరిస్థితులపట్టి వ్యయము జేయుట మీద ఆధారపడి యుండునని ప్రభుత్వము వారి యాంకర వునందు తుదకు దెబ్బచున్నాడు.

చెన పురి బజారుదరలు

జూలై 14 వ తేదీ శనివారము

(1) ధాన్యములు

విషయము	బస్తాలు	మొదలు.	చరకు.
దండరాలు బా 1-కి	రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0	చరకు
బియ్యము	బస్తాలు	మొదలు.	చరకు.
మనుమ తెనాలి	ప 45 గలవి	రు 11-0-0	12-8-0
నెల్లూరు	,, డిటా	,, 14-9-0	15-0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 14-0-0	15-8-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8-8-0
నవ్వులు	,,	,, 22-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి 205 ర.	11-8-0	రు 12-0-0
పెసలు	,, డిటా	,, 11-0-0	11-8-0
పెసలు	,, డిటా	,, 11-8-0	12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 13-8-0	15-8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7-0-0	7-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 150-0-0	155-0-0
నెయ్యి	మ 1-కి	,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం వేరునెయ్యి	బా 1-కి	55-0-0 60-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	56-0-0 58-0-0
వేరునెయ్యి నూనె గానుగ బా 1-కి	రు 145	మినునూనె 180
అముదము నూనె బా 1-కి	రు 182-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 190-0-0	195-0-0
మారకపసుపు	,,	రు 170-0-0 175-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	బా 1-కి	రు 90-0-0 105-0-0
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమందు	మణుగు 1-కి	రు 40, 48
కాకనాసి పాయకట్టు	,,	రు 60, 68
తెల్లము బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 85-0-0	48-0-0

(5) ఇనుము

కట్టలు రఖం బా 1-కి	రు 84-0-0	85-0-0
చదరం	,,	85-0-0 88-0-0
రవుండు	,,	87-0-0 40-0-0

(6) లోహములు

పెండి 100 కులంకు	రు 78-0-0	81-0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24-8-0	25-0-0
సవరను 1-కి	రు 15-15-6	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 300-0-0	308-0-0
రాగి డిటా	రు 860-0-0	865-0-0
అస్సామి చెక్కర బ 1-కి	రు 55-5-0	56-0-0

(7) తంగులు అలిజరైను

అవు కృష్ణుడు	20 డిగ్రీలు	రు 180-0-0 185-0-0
తోట్టికృష్ణుడు	20 డిగ్రీలు	డిటా
సింహంమార్కు	20 డిగ్రీలు	డిటా

కమిటీ విద్యార్థులకు వేతనములు

కమిటీ మహాజన సంఘమువారు ప్రతిపక్షపాతి వివిధపాతకాలలో కడపభ్యసించు అర్హులైన కమిటీ వీర బాలబాలి కలకు విద్యార్థి వేతనము లిచ్చుచున్నాడు. యీ సంవత్సరంకు దా యిచ్చెదమన్న, తాము యే లెక్కల విమర్శచున్నది, కడప ప్రదేశములోని సంవత్సరములకుంచి చదువుచున్నది, చదువు చున్న స్కూలు ఆడ్రసు, స్కూలు ఆడ్రసు, తమయోగ్యత, అగ్రి మొదలకు వివరణలతో ముగిసిన పెద్దయనములచే సర్టిఫికేషన్లు 31-7-1923 తారీఖున పంపింపబడినవి. వై: క ములన్నియు సరిగానే (పాత దరఖాస్తులుగాని) ప్రాత్ర పరిభాషలుగాని అంగీకరింపబడలేదు.

సూరపనేని వెంకయ్య
కలకత్తీ, కమిటీ మహాజనసంఘం
రామారావుడు పేట, బందరు

వాతావరణ పీఠి

1923-సం॥ జూలై నెల 13 వ తేదీ శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ నుండి వర్షము	ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ నుండి రామారావు వర్షము
గోపాలపురం	89.5	81.1	...	0.82	5.15
కొర్రాపురం
వికాఖపట్నము	88.7	79.0	0.02	1.79	5.86
కాకినాడ	99.1	80.5	...	1.99	5.48
మచిలీపట్నము	99.1	81.2	...	1.98	5.24
గుంటూరు
కర్నూలు	94.9	76.9	...	8.62	1.42
బళ్లారి	98.7	75.3	...	1.04	1.49
అనంతపురం
కడప	97.7	80.5	...	1.50	8.18
నెల్లూరు	99.6	79.1	...	1.62	0.07
మద్రాసు	99.0	79.4	...	2.50	0.94
కడపూరు	96.9	79.4	...	8.02	0.48
కల్లూరు
నెలము	90.9	72.6	0.27	8.09	1.84
కొండాపురం	79.2	69.8	0.04	1.61	0.65
తిరుచినాపల్లి	99.0	78.0	...	1.12	0.89
నాగపట్నము	96.7	79.9	...	0.94	1.14
పుదుకోట
మధుర	90.2	74.8	...	0.45	2.91
పాంబన్	90.8	77.9	...	0	0.89
తిరునల్వేరి	0.81	0.40
తిరువేలూరు	77.0	78.0	0.08	22.29	5.48
కొచ్చిన్	82.7	71.7	0.58	46.79	8.55
కాలికట్టు	77.8	78.6	0.21	45.81	1.85
మంగళూరు	81.1	70.5	8.20	58.88	8.81
బెంగళూరు	78.2	64.4	0.54	8.67	0.10
హన్మన్
మేరకార	67.2	60.5	0.95	45.82	2.29
తైచూరు
మైదానాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హైదరాబాద్
కొడైకనాల్	68.4	51.2	0.04	2.88	8.48
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—బందరులో 0.25 అంశముల వర్షము కురిసెను. గోపాలపురములో దప్ప కక్కినవోట్ల మేఘములు. కడపకు అల్లుకున్నది. కాకినాడలో అర్ధగతవర్షము. మచిలీపట్నము అంతటను ఎక్కువగానే యున్నది. ఉత్తరమున మూడు డిగ్రీలు ఎక్కువగానున్నది. కడపకును 8 కి డిగ్రీలు ఎక్కువగానున్నది. రాత్రివేళ 2.6 డిగ్రీలు తక్కువగా.

దక్కణ:—కడపలో 0.18 అంశముల వర్షము కురిసెను. మల్లూరు ఒక మోస్తరుగా నున్నది. కడపలో మచిలీపట్నము 4 డిగ్రీలు ఎక్కువగా. కర్నూరులో 2 కి డిగ్రీలు ఎక్కువగా. కర్నూరులో మల్లూరులో ఉరుములు కురిసినవి. మల్లూరు జిల్లాకుగ బట్టినది. కడపలో, మల్లూరులో మచిలీపట్నము 4 డిగ్రీలు ఎక్కువగా.

తూర్పుభాగమున వినయము కడపయ్యెను. సి. చెంగల్వరాయ మొదలైనవారు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

R 3 మణిలాతాడు

చినా స్టేషను యందు రాయల్ నేపికి సరఫరా చేసిన మోస్తరుది.

BEST & Co Ltd.,
Post Box No 63, MADRAS.

హాని ఏమియు లేదు.

కోకో టైన్ కూరలు
వగైరాలకు
ఉపయోగించుట
వంట నూనె.

వంటకు కోకో టైనును వాడుటచే
ఆహారము అవరిశుభ్ర మగు నని చెప్ప
న వ స ర ము లేదు.

కోబ్బరినూనెనుండి తయారుచేయబడిన దానికే కోకో టైను అని పేరు. చేతితో అంటక యంత్రసహాయముచే శుద్ధముచేసి తయారుచేయబడినది. వంటకు నెయ్యికి బదులు దీనిని వాడవచ్చును. దీనికి వాసనలేదు, రంగులేదు.

ఆరోగ్యమునకు ఇది సహకారి. అందులో కలపట మేమియు లేదు. సాధారణమైన నూనెలవలెనే చాలకాలము వరకు చెడక శుభ్రముగా నుండును. చిక్కు పట్టునట్టి వస్తువు అందులోలేదు.

సాధారణమైన నెయ్యి కంటెను సరసముగా యుండుటచే అది మితవ్యయ మైనది.

మద్రాసు జెనరల్ ఆస్పత్రి, మెటర్నిటీ ఆస్పత్రి, రాయ పేట ఆస్పత్రి, రంగూన్ సివిల్ జనరల్ ఆస్పత్రి, మొదలగు చోట్ల నెయ్యికి బదులు అది వాడబడుచున్నది.

మీరు ఆరోగ్యమును, శుద్ధమైన ఆహారమును కోరి నచో కోకో టైనునే తప్పక వాడుడు.

అది వైకమును చేర్చుటకేగాక, తృప్తినిచ్చును.

అది గాలిచొరకుండునట్లు ఉబ్బెలలో ప్యాకుచేయబడినది.

పాను బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 0-15-0.

BEST & Co., Ltd.,

Telegrams:—"BEST."

01

MANUFACTURERS,

MADRAS & PONDICHERY.

వల సరుకుల

దుకాణదారునివద్దనుండి

యైనను లేక మావద్దనుండి

యైనను మీరు దానిని

తెప్పించుకొనవచ్చును.

మీకు నీరుకాచుట తెలుసును
కనుక యీ ఆహారమును తయారుచేయ
గలుగుదురు.

మొదట నీటిని వడబోసి విడవ ఆజలమును, సగము అవిరికింద పోవువరకు మరగనిచ్చి, అప్పుడు క్వాకరు ఓట్సును, ఆమడగుచున్న నీటిలోవేసి 20 నిమిషములు మరల మరగనిచ్చి, దింపి వేడిని పరిశుభ్రముగానుంచిన, రాజులకు ప్రాతః కాల భోజనముకు ఉపయోగించును.

తదితరమైన యేప్రాతః కాల భోజనముగాని క్వాకరు ఓట్సు యిచ్చు బలమును సరిపడవు. ఒక క్వాకరు ఓట్సు ఉబ్బి, జ్యూత్తిరా వాడిన చాల దినము లుపయోగించును. మెల యెక్కువైన ఆహారముకాదు. (18)

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.

Wholesale Agents

Quaker Oats

Madras,
Bombay,
Calcutta,
Karachi,
Rangoon.

శ్రీ పులవర్తి భీమలింగమూర్తిగారు తానన్న స్వరాజ్య పార్టీలో వాడనయ్యి, దానుగారికతము వాడనయ్యి, అయినప్పటికి యీ ఆవసరకాంగ్రెసు వివరములలో భేదాభిప్రాయము తరుగలదనియు, దేశీయ మహాజనసభవారి యంగమయిన ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు తీర్మానించిన రీతిని దేశము సడచుకొనక పోయినయెడల కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవము చెడుటయు అధికారవర్గము విచ్ఛింభింతుటయు కలుగును గనుక ఎల్లకను నాగపురములో చేసిన తీర్మానప్రకారము ఆచరింపగలసిందనియు, కాంగ్రెసులోని ఉభయపక్షములవారును దేశములో గొప్పప్రచారము చేసికొని ప్రజాభిప్రాయము తేల్చు పీఠకట్టినయి, ఆవసరకాంగ్రెసులో తీర్మానించిన ప్రకారము తాను బద్ధుడగుదుననియు, అట్లు అందరును చేయవలెననియు చెప్పిరి.

అతడు అగ్రహారము స్వరాజ్యపార్టీలో మనస్ఫూర్తియై ద్విధ ముట్టాడుటయు అవసరకాంగ్రెసు ఒకరు కావలెనని రెండవ వారు అంగీకరించినందుచే ముగిసి. ఇంక యెవరును ముట్టాడు వారు లేరు గనుక తమయభిప్రాయమును చెప్పెదమనిరి. ఆవసరకాంగ్రెసును గురించి గయాకాంగ్రెసుకావ్యర్త జరిగిన విషయములు చెప్పిరి. పిదప బొంబాయిలో తాము ఆవసరకాంగ్రెసు తీర్మానమును పెట్టుటయు అందుచేయుమై అధిక సంఖ్యాత్మక ప్రభుత్వము ఆమోదముచూపుటయు విఫలముగ చెప్పి అగ్రహారముచేసి నీతిగరులకల్ల యీ తీర్మానము సభ్యులయెడల పెట్టలేదనియు పెట్టియున్న యెడల అంగీకరింపబడియే యందుననియు కనుక బొంబాయిలో పోయి తీర్మానము తిరుగజాగ్రహారములో పెట్టి అంగీకరింప జేసికొనుట తప్పనియు వాదించిరి. కాననభా ప్రజేతమును గురించి భీమలింగమూర్తిగారు ప్రచారము చేయుదమని చెప్పిరి. కాననభాహింసాగ్రహారము పూర్తిగ జేయవలసినదని తాము తీవ్రమైన ప్రచారము సడిపింపక తప్పదనియు చేసెదమనియు చెప్పిరి. సభికాంగ్రెసు 9 గంటలకు ముగిసెను 17 వ తేదీ పతాకోత్సవమును గూర్చి బహిరంగసభ జరుపబడును.

పైవారకలో కాశ్యపముగ ముఖి అట్టిస్థిగారు సోయలుమంగళిగ నియమించబడిరి

వెండియా ఇరావతి ప్రభుత్వమువారు ఒందొకల జేతమును గోరుచు సహ్యాగ్ధరములను తెలిపజేసికొనిరి. కేరళకు హలో ప్రజేతించిన ఉలేమాల సాకర్యముల సరమకలెని సెమెగారు విర్మాటులను జేసిరి.

THE SCIENCE OF SELF.

A highly philosophical work by 10 Swami Raghunath Rai, combi

వీరవలయు నని కలెనెనెనెనెనె చాల అరుదమమంజునందన శేను ఆంధ్రభాషీయ సంఘకార్యదర్శి గాటి (వాగితిని గాని వారు మా జిల్లాకన్న ముందుపంపిన అట్టి లున్నవనియు, నెల్లూరి వారు ఆగస్టు మొదటివారములో పంపబడుదు రనియు వాట తెలిపివారు. ఇందువలన కాంతినెనెనెనెనె నికత్యానము జెందక ఆగస్టువరకు కాదుకొని యందులని (ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ నెల 18 వ తేదీన నెల్లూరునందు గొప్ప జండా యుత్సవము జరుగును. నాగపూజకు పోదలచిన వాలంటీర్లు ఆనాడు నెల్లూరికి వచ్చి జండా యుత్సవమున పాల్గొని, ఒక వేళ దొరతనమువారు ఉత్సవమును ఆటంకపరచినచో కారాగృహమునకు బోయి జాతీయగౌరవమును నిజమై తెల్పెద రని విన్నవించు చున్నాను. వీరేశాళ వాలంటీర్లుగా చేరిన యితరులను ఈ యుత్సవమును జంకపదముగ నొనర్చుటకు తోడ్పడెదరని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఉత్సవము 18 వ తేదీ ప్రాతఃకాలమున ప్రారంభమగును ఈలోపల మండలమున నుండు వాలంటీర్లందరూ గ్రామములలో జాతీయతాకేసులను అమ్ముచు నాగపురము నందలి సత్యాగ్రహచివయమును గ్రామములకు బోధించుచు రాబోవు 18 వ తేదీన తాలూకా పట్టణములలోను జిల్లాయందలి న్యాయములలో సహితము జాతీయ జండా యుత్సవమును జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయవలయునని కోరుచున్నాను.

మరల దేశభక్తు లందరూ పతాకములను ఇండ్లవై గట్టించియు, తమ చొక్కాలకు కట్టించుకొనియు, తమ బండ్లకు గట్టించియు, చిన్నచిన్న జండాలతో తోరణములను తమ వీధులలోను, ఇండ్లమున కట్టించియు పతాకమునందు తమకుల గాధానురాగమును కనుపరచెదరని ప్రార్థించుచున్నాను.

జిల్లా కాంగ్రెసు తాలూకా స్థాయి కార్యాలయము లందు చిన్నజెండాలు, పెద్దజెండాలు అమ్మకమునకు సిద్ధపరచి యుంచెదను. గుడ్డలు చిక్కనపుడు కాగితములతో జెండాలు చేసికొనవచ్చును.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,

మదనపల్లె రాష్ట్రభాషాభివృద్ధిసంఘము

ఈపురమందు కొందరు విద్యార్థులు జూలై 8 వ తేది రాత్రి 4 గంటలకు రా. శ్రీ. నెయితి అప్పారావుగారి కుతీరింద శ్రీ వెంకట రమణస్వామివారి ఆలయమున వేళమేరి. రా. శ్రీ. అప్పారావుగారు హిందీభాషనుగూర్చి "తనర తుస్యసింహిరి. తరువాత జాటి ప్రధానోపన్యాసం శ్రీయుత క. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు "రాష్ట్రభాషాభివృద్ధిసంఘము" అతివిపులముగ గంభీరోపన్యాసం మొసంగిరి. చర్చానంతరము యాదినకు తీర్మానములు ఆమోదించబడి (1) ఈపురమందు హిందీప్రచారము సులువుటకు ఒక సంవత్సరం పాపించుట. (2) వై. స. ఘము రాష్ట్రభాషాభివృద్ధి సంఘము కన్యకాపరిపాడును. (3) కాంగ్రెసునిర్వాహక కార్యక్రమములోని రాష్ట్రభాషాభివృద్ధి ప్రత్యేకముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రచారకార్యాలయము యేర్పరచి త్యాగమున కృషిచేయునట్లు యీసభవారు ప్రధానకార్యాలయమువారిని అందించుచున్నాడు. (4) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము తమతమ భిక్షాములను ప్రస్తుతము కంటి ముసలపట్టినను ఎక్కడ వున్నామో హిందీప్రచారమునకు భవన సహాయము చేయుచు కృషిచేయుటకు యీసంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నారు. ఆంగ్లవిద్యార్థి సర్వనివృత్తములను ఉపేక్షించి విద్యార్థుల మదనపల్లెలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారి హిందీ భాషా కార్యాలయమువారి స్యంతభిక్షులవైని ప్రార్థించి రప్పించును లేకున్న "హిందీప్రచారక" కు ఉత్తరమును ప్రకటించుట రాష్ట్రభాషాభివృద్ధి మంత్రివేళ మనుటచే కొంతలము కార్యాలయమువారున్న, రాష్ట్రభాషాభివృద్ధిసంఘము

వారున్న చెరిగియు బోధకుని భిక్షులను భరించునట్టివై వైసను ఒక హిందీప్రచారకని రప్పించుటకు తీర్మానించడమైనది. (5) మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంగీకృత మైన రాష్ట్రహిందీభాషాభివృద్ధిసంఘము ప్రభుత్వసహాయము పొందుచున్న పాఠశాలలలోను సహాయము పొందని పాఠశాలలలోను ప్రవేశపెట్టుటకును, తగిన ప్రోత్సాహమును భవనసహాయము చేయుటకు యీసంఘమువారు ప్రార్థన పూర్వకముగా నూచించుచున్నారు. ఈసంఘమునకు యాదినవారిని అధికారముగ ఎన్నుకొనడమైనది.

సంగారపు శేషారెడ్డిగారు అధ్యక్షుడు.
నె. అప్పారావుగారు ఉపాధ్యక్షుడు.
క. శ్రీనివాసాచార్యుగారు, కార్యదర్శి.
జ. సంతోజీరావుగారు సహాయ కార్యదర్శి.
రా. శేతకరావుగారు కోశాధ్యక్షుడు.
కార్యనిర్వాహకవర్గము: — మొ. పాపన్నగుప్తగారు, పా. శారాణరావుగారు, కా. ముప్పాచార్యులుగారు, సు. కృష్ణకాశ్రీగారు, త. వెంకటరావుగారు, సభ రిఫరెంటులు జాతీయగీతములతో ముగిసినది.
శ్రీ జే.కా.ధర లాలా లజపతిరాయగారి ఆంగ్ల ప్రార్థనము జేతమునం. కన్నప్రాంతములందు కలెన్ జూలై 9 వ తేది శ్రీ వెంకటరమణస్వామివారి ఆలయమున ప్రార్థన జరుపబడినది.
క. శ్రీనివాసాచార్యులు,
జ. సంతోజీరావు,
సంయుక్త కార్యదర్శులు

న ర న్ - టీ డ్

రంగులు
వార్షికులు
యింటి కప్పులు.

రకము
మితవ్యయము
చాలాకాలము మనుట.

యివిప్రతిగాలను సర్వన్-టిడ్ రంగులతో కొనబడుచున్నది. ప్రతిదబ్బాపైనను లోకలనుండుదివివరముగా తెలుపబడును. అందలోనున్న వస్తువుయొక్క శ్రేయతను గుఱించి సందేహించ నవసరములేదు.

ప్రతిగాలనుకు మీరుచెల్లించు ధర ప్రకారము మూపోటీదారులు మీకు యివ్వజాలరు. మీరు పుచ్చుకొను ప్రతిదబ్బాతోను తృప్తి కరముగ నుండును అను పూచీపత్ర మివ్వబడును.

BEST & Co., Ltd.,
Post Box No. 63,
MADRAS.

ధరల జాబితాకును
రంగుల కార్డులకును
వ్రాయుడు

హి
ధ్యా
కర్మిగారికి
నికి యచ్చుడ
గడ కాంగ్రెసువలన యిందుకొరకు సహాయము పొందితి తేది
వాసి దరఖాస్తు చేసికొనవలెను.
దరఖాస్తులు పంపగోరువారు యీ నెల 20 వ తేదీలోగా పంపవలెను. అటుపిమ్మట సచ్చ దరఖాస్తులు మంజూరు కావడపు.
బాబ్బా వెంకటశేషయ్య, చె. వెం. నరసింహము.
కార్యదర్శులు.

"హిందీ ప్రచార సమితి"

సాధారణసమావేశము యీ నెల
22 వ తేదీన జరుగును.

మద్రాసు కేంద్ర హిందీప్రచార కార్యాలయమువద్ద ఆ సభ కుర్చు ౯ అదికారము 22-7-23 నానా విధ్యాభ్యాసం 1 గంటకు వై సమితియొక్క సాధారణ సమావేశం జరుగును. ఆప్పుడు యీ కేంద్ర ప్రాధికారములను చర్చించబడును. సమితియొక్క సభ్యులందఱును విద్యుత్ ప్రార్థకులు. కాలేనిచాది పదావేసి రమణము అభిప్రాయమును బహుముఖముగాను, (1) హిందీప్రచారక విద్యార్థులు (2) ఆంగ్ల కాంగ్రెస్ సమితి మై విశేషముగా హిందీప్రచారము, జరుపుట (3) పరిష్కార పాఠ్యవిషయములు (4) హిందీప్రచారము కంటి ఇతర కార్యములలో దిగుట. (5) సమయములను హిందీవైపున విశేషముగా నాకర్షించుటకై అగ్రసర బహుముఖము. (6) ప్రస్తుత ఆర్థికదశ. (7) హిందీప్రచారము వారి కృత్రిమమునకు మన విన్నాధారము, (8) ప్రచారక నియమావళి, తదితరవిషయములు.

హరిహరశర్మ,
కార్యదర్శి.

వృత్తాంతలేఖలు

అయిలూరు (కృష్ణాజిల్లా)

(ఒక విలేజ్ ఖబర్)

అయిలూరు ఉభయరాష్ట్రమునకు చెందిన ఒక చురుకైన గ్రామము. గ్రామములవారిచే ప్రతిష్ఠించబడిన దేశీయములను గలవు. జీవనములలోనికి సామానులను సమకూర్చునట్లే వేదాదులను లభించి పాంచాలరాష్ట్రపు తుదకు లాల్లల జడతిరాయిగారిండు నిరుపమాన కృపాకృతిమీదను వేల జల్లి అచిరకాలములో సుప్రసిద్ధిగాయి మిక్కిలి ప్రార్థించిరి.

లాల్లల జడతిరాయిగారిండు తామరలను గావించుచు వని:- కాకతీయ కర్తవ్యమునకు ప్రాప్తమైన లగు అన్ని రాష్ట్రములవారియొక్క ఆశీర్వాదములను శ్రీయుని జమ్మలూరు బహుజనయొక్క త్యాగిలను నీ కథలను అభినయించుచున్నాడు. కృష్ణాజిల్లా పార్టీ వారికి కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి కలిగిన భేదాభిప్రాయములను నిరూపించుచు వీరభిప్రాయములను ఈ కథలలో సూచించుచున్నాడు. లాల్లల జడతిరాయిగారికి సంపూర్ణ ఆరోగ్యము కలదునట ప్రతిపక్షమున వీరకావోజున మారిచానగ్రామములలో కేయులను జరుపుట పరమార్థమునకు ముగిసిన నూచించుచున్నాడు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

లాల్లల జడతిరాయిగారి ఆరోగ్యము

లాల్లల జడతిరాయిగారియొక్క ఆరోగ్యభివృద్ధికి సర్వేక్ష్యుని ప్రార్థించుటకు 9 వ తేది సాయంత్రము బొకాచోటలో పురజనులు సభచేసిరి. వాడపల్లి కృష్ణమూర్తిగారి కథలు వినించిరి. కాటాడ కృష్ణరామయ్యగారు మానికోడ కర్తవ్యమునకు శ్రీగారుల జడతిరాయిగారి జీవితచరిత్రను గూర్చి విపులముగా సభ్యులను వారుచేసిన పులికెన దేశీయములను అనేకవిధముల కొనియాడిరి. అనంతరము సభ్యులెల్లరు కలయిచి నిశ్చలచిత్తముతో శ్రీపరమేశ్వరుని లబధతిరాయిగారికి ఆరోగ్యము నొసంగుటకు ప్రార్థించిరి. ఈసభలోనే నాగపురములో జరుగుచున్న జాతీయతా సంగ్రహమునకు రణరంగమునకు బెజవాడ వాలంటియరులకు అభినందనలను నిర్వించుచు తీర్మానించబడినది.

రామమోహన వైద్యశాల

ఈ వైద్యశాలకు 8 వ తేదీన నూతన గృహమున ప్రవేశ పెట్టిరి. ఆశాదు పుష్కలములను విందుచేయబడినది. నూతన గృహమును కొని యిచ్చిన బాడపాటి వెంకటప్పయ్యగారియొక్క కృపయు వారి బంధువులయొక్కయు త్యాగమునుమాచి, వైద్యునినివలె కాన్సిలువారును తాలూకాలోనివారును వైద్యశాల పోషకార్థము సంకల్పరము 1 కి రెండేసి వందలవరకును ఇచ్చుటకు తీర్మానించినారు.

హిందూ మహమ్మదీయైక్యత

హిందూమహమ్మదీయైక్యతను గూర్చి గాంధీ మైదానములో శ్రీయుత కాశీశ్రీరావు పంతులుగారు, ఇతరకాంగ్రెసుసభ్యులును చాల ఉపన్యాసముల నొసంగుచున్నారు. ఈ ఉపన్యాసముల ఫలితముగా హిందూ మహమ్మదీయసంఘముల మధ్య మైత్రి తినిదివాటివృద్ధి నొందుచున్నది. రోషనార, రసపులివిడుపు మున్నగు నాటకములను ప్రదర్శించుటలను మహమ్మదీయసోదరులకు అర్హము కలుగుచున్నది గాన అనాటకములను ప్రదర్శించుటకు గాను ముస్లింసోదరులకు క్రైస్తవుల నియమాదవేగోచుచు బొకాచోటలో జరిగిన సభయందు తీర్మానించబడినది.

"స్వరాజ్య" పత్రిక

"స్వరాజ్య" అన పేరతో 14 వ తేదీనండి బెజవాడలో నోక బానిసత్వ వ్యతిరేకము. ఈపత్రికను శ్రీమద్గిరాల రాధువ గొండయ్య పోషించుచు నున్నాడు.

E 9 ఒక ఆయిల్ ఎంజనును కొనుగొన్నాడు

పేరు పొందినవారి వద్దనుండి కొనిన అవి బాగుగా పనిచేయును. పురుషాషిగా తరిపితు అయిన ఎంజను, మెకానిక్లు ఎన్నడు మావద్ద హాజరుగా నుండురు. మీకు కావలసినవారిని తక్షణమే పంపెదము.

BEST & Co Ltd.,

Post Box No 63, MADRAS.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూలై 13:-నిన్న సాయంత్రము 6-30 కు కాకినాడ మైదానమునకు పురమండర మైదానమున నాగపురములో ఆ. భా. కాం. సం. వారి తీర్మానము ప్రకారము స్వరాజ్యకర్తాభ్యుదయము జరుపుటకు గూర్చియు అనంతర దేశీయ మహాసభయందు గూర్చియు ఆలోచించుటకు శ్రీయుత బుజుగు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతనకు వహించి సభ జరుపబడినది. శ్రీయుత పురమండర విశేషముగా సభకు దయచేసిరి.

శ్రీయుత కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారు, కాంగ్రెసు ప్రచారకులు, ప్రభుత్వనితిగతులను గురించి నవరసముల గురింపుచు మాటమారుటకు సభ్యులు పుట్టించు ఉపమానములు సామర్యముతో సుమారు 2 గంట కాలము దీర్ఘకాలము చేసిరి. తాము జైలులో నొకసంవత్సరము పొందిన అనుభవములను వివరించి ఆశీర్వాదములు అకారణముగా తిరుగ ఆరెట్లు చేసి 21 రోజు సందర్భా ప్రభుత్వమునుండుటయు తుదకు 1 రోజు 16 వ థిబెట్టిని విడిచిపెట్టుటయు చెప్పి జైలులకు వెళ్లి నందుటలకు అనేకలాభములను పొందెను, మహమ్మదీయులచేయు స్థలములను, అందు ముఖ్యముగా జాతీయతాకము రక్షించు కొనుటకు జెయ్యుటవల్లము సమకర్తవ్యమును అన్నిధమున అందెను చేయవలసి యున్నదనియు ఆపునడే స్వాతంత్ర్య విజయము ఒకసంవత్సరము సోమయాజులుగారు హెచ్చరించిరి. పురమండర కృతము ముఖ్యమైనవియు గాంధీగారు చెప్పియు ఆస్పత్రికి తొలగించిగాని యుక్తిలేదనియు, అందు కలగ తాముక ఆశ్రయము కట్టవలెములాపెట్ట బ్రయత్నించుచున్నామనియు, అందు విషయమై తోచిన సహాయము ప్రతివాడును చేయవలసియు, ఇద్దరు విరివిగ భిన్నభిప్రాయాలతో ననియు మొదలగాగుల విషయములు చెప్పిరి.

సేత్ జమ్మలూరు బాబ్, మహాత్మా భగవాన్, నీలకంఠరావు, దేశముఖ, అభివాదీగారు జాతీయతాక సంగతులచేసినందుకు ప్రభుత్వమువారు 18 మాసముల చొప్పున చేసిన కఠినతను సోమయాజుల వనభవింప సమకట్టి నందుటకు అభినందనములచేయు తీర్మానమును దాక్షుడు వేవారం వెంకట కృష్ణయ్యగారు ఉపసాదించిరి. శ్రీరాగంటి సుందరయ్యగారు అమోదించిరి. శ్రీ బుద్ధరాజు అయ్యరాయగారు (వెన బ్రహ్మదేవం) బలపరచిరి. హిందీభాషలో చక్కని యుపన్యాసముచేయుచు శ్రీ గుడిమెట్ల వరదాచారిగారు బలపరచిరి. పిరు దేశభాషలో కల్పనా. భారతదేశ మంతయు దిగినవారలు. దార్జిలింగులో 108 వ సెక్షను క్రింద ఆరెట్లుచేయబడి రాజమండ్రి దార్జిలింగు కిడ్నపురపుర జైల్లో కర్ఫీయపొందిరి. వీరకలెందు పర్యాయములు వీరకలె కేసులు తీసికొనిరాబడి ఆరెట్లు చేయబడిరి. మే 29 వ తేదీన విడుదలకాబడి యిప్పుడు అస్పత్రికి నివారణమునకై పట్టపాటె ఆశ్రయమునకు పంపేయటకు నిర్ణయించుకొనినది.

సేదవ ఒక సంవత్సరము జైలులోనుండి వచ్చిన కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు శ్రీ అంకరాజు కంఠరావుగారు ఉపన్యసించిరి. జాతీయతాకమును సురక్షింప కలగినదనియు జైలుకు సంసిద్ధులు కావలసినదనియు 18 వ తేది గాంధీ నిర్వహించిన జాతీయతాక ఉత్సవమును జయప్రదముగా జరిపింపవలసివచ్చెననియు నాగపురమందు జైలుకు పోవుటకు సంసిద్ధులు కావలసినదనియు ఉపన్యాసములు జరిపినది.

18 వ తేదీన జాతీయతాక ఉత్సవమును జరుపుటకు తీర్మానము చేయబడినది.

పేరు తీర్మానములను సర్వాంగీకృత మిక్కము. దేశభాషని దుప్రార్థన ముఖ్యముగా అక్షరభాషలో హెచ్చరిక ఉపన్యాసము నచ్చిరి జాతీయతాకము విషయమై తాము శ్రీత యీ కృతకము నడిపించదమని నొక్క చెప్పిరి.

మహమ్మదీయ లక్ష్మీనరసింహ కాశీగారు ఆ. భా. కాంగ్రెసుసభ్యులుగా నాగపురములో తీర్మానించిన అనంతర కాంగ్రెసుసభ బొ. బాయిలో చేయుట యిప్పుడు అనంతరమును ఉపన్యాసించిరి. అనంతరము సామ్యభావ్య అనునవియు దేశముయొక్క శక్తియంతయు కాంగ్రెసుసభ్యుల చేరిన విషయాలింప నడక సోపుటయు అనంతర కాంగ్రెసులో ఎ. బి. భిప్రాయమునకు వారు హెచ్చరింపెట్లు తెచ్చుకొనుటకు: ప్రయత్నములే జరుగుననియు వివరణ యిది నిష్కము అగుననియు, అధికార భర్తమునకు యీ కక్షలవల్ల కొంతవరకు లోభవృద్ధిగా జేసికొనవారమగుదనియు కారణములు చెప్పిరి.

శ్రీ పులవర్తి భీమలింగమూర్తిగారు-తామన్న స్వరాజ్య పార్టీలో వాదననియు, దానుగారికీయు వాదననియు, అయినప్పటికి యీ అనంతరకాంగ్రెసు విషయములో భేదాభిప్రాయము లేకుండదనియు, దేశీయ మహాసభవారి యంగమయిన ఆభిలభారత కాంగ్రెసుసభ్యులవారు తీర్మానించిన రీతిని దేశము నడచుకొనక పోయినయెడల కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవము చెడుటయు అధికారభర్తయు విభ్రంభించుటయు కలగును గనుక ఎల్లవన నాగపురములో చేసిన తీర్మానప్రకారము ఆచరింపవలసివచ్చెననియు, కాంగ్రెసులోని ఉభయపక్షములవారును చేకములో గొప్పప్రచారము చేసికొని ప్రభాభిప్రాయము లేల్పవీలుగలదనియు, అనంతరకాంగ్రెసులో తీర్మానించిన ప్రకారము తాను భర్తవించుదనియు, అట్లు అడచును చేయవలెననియు చెప్పిరి.

అ కల ఆధ్యక్షులు స్వరాజ్యపార్టీలో మహమ్మదీయ దక్ష మట్టాడుటయు అనంతరకాంగ్రెసు ఒకరు కావలెనని రెండవ వారు ఆంగ్లర లేవనీయు చెప్పిరి. ఇంక యెవరును మాట్లాడు వారు లేకు ననుక తమయభిప్రాయమును చెప్పెదమని, అనంతర కాంగ్రెసునుగురించి గయకాంగ్రెసుకర్త జరిగిన విషయములు చెప్పిరి. పేదల బొంబాయిలో తాము అనంతర కాంగ్రెసు తీర్మానమును పెట్టుటయు జరుపింపయ్యె అధిక సంఖ్యకు లేక సభ్యులు జమీదారులవలెయు విపులముగా చెప్పి అర్థము చేర్చిన నితిగతులకల్ల యాతీర్మానము సభ్యులయెడల పెట్టలేదనియు చెప్పియు యెడల అంగీకరింపబడియే యుండుననియు కనుక బొంబాయిలో పోయి తీర్మానము తిరుగ వాగపురములో పెట్టి అంగీకరింప జేసికొనుట తప్పనియు వాదించిరి. కాననసభా ప్రవేశమును గురించి భీమలింగమూర్తిగారు ప్రచారము చేయుదమని చెప్పిరి. కాననసభాసామ్యారము పూర్తిక జేయవలసినదని తాము తీవ్రమైన ప్రచారము నడిపి పక్ష తప్పదనియు చేసినదనియు చెప్పిరి. సభకాలి 9 గంటలకు ముగిసెను 17 వ తేది. పరతాత్పరమును గూర్చి విచారం సభ జరుపబడును.

పెనాల్ గాలో కాశ్యరముగ ముమిజిట్టిగారు సోవియటులయొక్క నియమించుట

పెషియా ఇరాకు ప్రభుత్వమువారు ఒందొకల శివమును గోచు సన్మాన్యములను తెలియజేసికొనిరి. కెర్మక మాలో ప్రవేశించిన ఉలేముల సోకర్ములు నరజనలె. ని సామగారు ఏర్పాటులను జేసిరి.

THE SCIENCE OF SELF.

A highly philosophical work by Swami Raghunath Rai, combined with up-to-date hygienic principles, which, when followed, will surely make a coward into a hero, an invalid into an Athlete, and an infidel into a saint. Worthy to be read by one and all. Price Rs. 3/- postage extra.

Office of the Science of Self,
9, Broadway, Madras.

సంగ్రహ భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు విలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్ముని స్వార్థశాస్త్రము, కర్ణజననము, ద్రాపది స్వయంవరము, ద్రాపదివస్త్రాకహరణము, వైంధవ పరాభవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ బాంశుభారము, భీమకర్ణ పరాక్రమము, భీష్మద్రోణ కర్ణులయధ్యము, దుర్యోధనునిపరితాపము చక్కగా వర్ణింపబడినవి. వేయేల చదివినూడు.

దస్తావేజుల మతలవి 1-0-0

నివిరుదివిమూల్య, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రేషనువగైరా పాంపులు అగ్గిలు వ్రాయుమార్గము తెలుపుచు. శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెని, గుంటూరు

పతాక సంరంభము

విజ్ఞప్తి "హిందూ" యాక్రి:డివిధముగ ప్రధానవ్యాసమున వాసన:-

ఇక నైరజోబులలో నుచితమగురితని, జాతీయతాక దివ్యులను సర్వములు జగత్తును అభిలఖించి కాలగ్రామమును తీర్చిదిద్దెను. అప్పుడే వర్షిండుమిట్టి యింతుల శక్తులును జేయుచున్నది. పతాకసంరంభముయొక్క పరిమితినిసూచి కమిటీ తీర్మానము క్లుప్తముగ వున్నది. ఆగ్రహచర్యజనప్రముని యొక్క దిగినది తీర్మానము ప్రోత్సహించుటలేదు. మహాతీయదర్శనల చిన్నవారు గౌరవప్రసన్నుడగు సంభాషించుటకు వ్యాసకా ప్రస్తుతకార మెట్టిక భ్యంతరమును లేదు. ప్రస్తుతము జాగ్రత్తమున అధికారులనిష్ఠాభివృద్ధిని ప్రోత్సహించు భారతాతీయైక్యతను చిహ్నముగా, మతము, భాష, మొదలగు చిల్లరవిషయములలో స్వల్పభేదములున్నను, రాజకీయవిషయమున 32 కొట్ల భారతీయులను పరిపూర్ణమభ్యుదయిలో నున్నారని క్లుప్తముగ చాటుచున్నది. జాతీయతాకముయొక్క భాగము:కొన్ని నెట్లకయ్యును. రెట్లకయ్యును. అట్టిపతాకమునకు, మనకు సహజమును, ప్రస్తుతకాలమున వ్యాయామకృత మగు హక్కుగలదు. ఈపతాకమును అపొహలించుగనుచుటకై రాబోవు బుధవారమున దేశీయ లెట్టులందుకు కొరకలది నదియు అభిలభ్యత కాంగ్రెసు సంఘమువారు క్లుప్తము గావించిరి. పతాకముయొక్క డిజైనింగునకును నిజమగు భావమునుసూచి అపొహలించుటలేదనే డిజైనింగు జాపితములయొనని తెల్పిరి. ఎవరైన ఒకసంఘము వారికి యిట్లు బిచ్చం దిక్కిలిను దొర్లక రాహిత్యము నకు భంగము గలది నట్లుండిన, డిజైనింగు జాపితముదురు. పతాకము నూరేండుటకు మనకు సహజముగల హక్కును స్థిరపచి అట్టిహక్కును నిర్దిష్టం జూచువారిచర్యలను కాంతకర్తృత్వమునాజేపించుటకును, యాయూరేగింపు ఉద్దేశంబునది. పౌరునియొక్క ప్రధానమగు హక్కును సంరక్షించుటకై ప్రారంభింపబడిన యాయాద్యమమును దూరదృష్టిగల దేశభక్తులెల్లరును ఆమోదించుచురాకే ఇందులకు ప్రత్యుత్తర మేమనగా మన హక్కువ్యాప్తమగుటకును నిష్పంతము. నైకి యావిషయమున కటాటోప మనకసరమనిచెప్పవారున్నను యిందలిసూత్రార్థము నెవరను కాదనాలరు. అంగ్లో హైందవక్షత్రముల రెండు వాళ్ళుతో మట్టాడుచున్నటుల వాయుచున్నది. ఒకతెల్లన కలహాపాత్రమగు కలాకోద్యమమునెడ విముఖత ప్రాను దని వాడుపక్షము వారిని లాలించుచు మరెయ్యి కైపు:కస్తనూనక మగు నీడ ప్రోద్బవమును ప్రభుత్వమువారు హించి ఉపరంభిత గదని హెచ్చరించుచున్నది. దూరదృష్టిగల దేశభక్తులెల్లరి దొంగలాలనకు మోహింకే కలాకోద్యమపురతక్షితులగు త్రెమ్ము అక్కి ఇండియాపురత నిష్టతీకరకు వాసుగాని అపారకార పూతకుడని నిందించెడి. కేదో, అపటలయే, వాసుగాని గల వ్యవహారక్షతకు కొనియాడుచున్నది. ఈప్రతియొక్క హక్కు డెలను వినియే, వాసుగానును, యిదిగ స్యరాజ్యకక్షతలంబు నులును, త్రెమ్ముగ వాల్చింపబడును. ఇదిరనిషయములబట్టి జూచినను, పతాకోద్యమమునెడ రిపక్షము వారు జూపిన విషయభక్తుల దురక గాహమగుచున్నది. వారొత్తీర్మానముల కొన్నింటి ఘనమును నిర్దిష్టించినదని వాసుగాని కన్నయెక్కుగని నిందించెదరు లేదు. అధికారవ్యవహారితో దీగినుటకు వాసుగానిగన్న నెట్లకును సహజము జూపువారు లేరు. ఈపతాకోద్యమము దేశభక్తుల వాసుమొదలగు జాతులయొక్క మన్ననకు పూర్వముగాకే కొన్ని నెలలనంది, అలెయేలు, రాను కెయిలునుండి వెలికిచ్చిన దానిగ వాసుగాని అధికారవ్యవహారితో మహాసంగ్రామ మొనర్చుటకు వెనుక హెచ్చరించు బోలి, ఉత్కంఠ బూనియుండి. ఈ పతాక సంరంభము కాననకథా ప్రవేశముతోనైన సాటిరాదా? యని వాసుగానిని అడుగడచితిమి, కలాకోద్యమము కొన్ని నెలల కిరము కన్నకొని జాతీయోద్యమమును అసత్రైమా ర్థమునకే కొనసాగించ జూచుచున్నది. నాగపురములో జాతీయ పతాకోద్యమముపట్ల యిట్టి అలకభావము జూపుటకు స్యరాజ్య పక్షమువారికి తగినతర కారణములున్నటుల గన్పించెద. పక్షవిధేయములను అతీతమైన విషయమును కక్షవిధిక్షేపణకై అకసరముగ కొనిరావడినది. వాసుగాని వివిధపక్షములకు ప్రేక్షకులము గుదిగిడిదప తామీ సంరంభమున పాల్గొనెదనటుల కడుగడుచోద్యమముగన్నది. జాతీయోద్యమమునకు జీవకాయగదగు నీ కలాకోద్యమ విషయమున బలాదు బ్రోకర్ల మందిరే మేములాడుట రాజనీతి కిలదు ఇముగాదు. వాసుగతి ముందు తేల్చి మిగిలిన విషయములా లోచింపుమని కుట్టుట దేశభక్తులకు తగదు. కలాకోద్యమమునకు దేశీయలెట్టులను వాసుపక్షమువారిలో చాలమందియును గూడగనుములైయున్నారనటుల నిస్సంకోచము అట్టియో యావిషయమును ఆందోళతో కలసి పరిశీలించుకన్న వాసుగాని వికమత్తమునకు వేరుమార్గమును నెట్లు కృషిసల్పులరు, వాసుగాని దేశముయొక్క అభ్యుదయము నిరాదరించునా?

అధి నివేశములందు భారతీయులు

నిర్బంధముల దొలగించని యెడల
తీసికొనవలసిన చర్య

జంబయి జూలై 13 :- సామాజ్య భారతీయ పౌరసత్వసంఘ కార్యదర్శియగు జె. వి. పెటిటూగారు నేటాను కానునభవారు గావించిన ఆర్డీ నెట్లగురించి యొకటియు, కవ్యా భారతీయుల సమస్యనుగురించి మరియొకటియు రెండుబాబులను ప్రభుత్వమువారి కందిరి. నేటానునందలి భారతీయులస్థితి ప్రస్తుతమునలేనే చాల అసంతృప్తికరముగ వున్నయెడల, ఈ సమస్యనువిష్కరింపబడు తరకును సామాజ్యకవహారములం దన్నిటియందును. సామాజ్య రక్షణమాద నిందులో జేతు నా. కవహారమును నిరాకరించుచు అందోళనను సాగించుట భారతదేశము తన ధర్మముగ నెంచవలసినదయ్యనని భారతదేశము తన ధర్మముగ నెంచవలసి వచ్చునని భారత ప్రభుత్వమువారిని, వారిద్వారా భారత కార్యదర్శిని మొదటిబాబు హెచ్చరించుచున్నది. ఈసంఘమువారును, బ్రిటిషు ఇండియన్ కలని యొక మర్చింటు సంఘమువారును సుయంక్ర సమావేశమున యిట్లు తీర్మానించిరి.

కవ్యానందలి భారతీయుల స్థితినిగురించి భారతదేశ మందోళన నందుచున్న ఈసమస్య ప్రస్తుతముగ దేశమున అధినివేశ కార్యాలయమువారిచే చర్చింపబడుచున్నది. దీని నీసమయమున తరిష్కరింపకుండ నేకరణముచేరినైన ప్రస్తుతమున కాపేక్షనయెడల కవ్యా శ్వేతజాతివారి దెవరింపులకు భీతి అట్టొచ్చిరిని తలంపబడుననియు, యిందుకలన భారతదేశమున బ్రిటిషుపరివర్తకు అపాయము గలుగుననియు రెండవ బాబునందు దెలుపబడెను.

భారత ప్రభుత్వ చట్టము క్రింద సంస్కరణలు

ఇంపీరియలు బ్యాంకుకు ప్రభుత్వము పూచీ లొనగుటనను నిరసించుట

భారత కాననసభయందను రాబోవు తీర్మానములు

సిమ్లా జూలై 13 :- భారత కాననసభయందు 18 వ తేదీన చర్చింపబడు తీర్మానములు చాలము: ఈదిగమున నిర్ణయింపబడెను. 18 వ తేదీన రెండుముఖ్యము లగు తీర్మానములు చర్చింపబడును. అట్టియన్న బ్యాంకు దివాలా సంకల్పమున ఇంపీరియలు బ్యాంకువారు చెల్లించు మొత్తములలో గలుగు నవ్వుములకు ప్రభుత్వమువారికి పూచీ నొకగుటయందు ఆర్థికకాళివారలంబించిన విధానమున కనవ్యతిని దెలుపుచు గర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు.

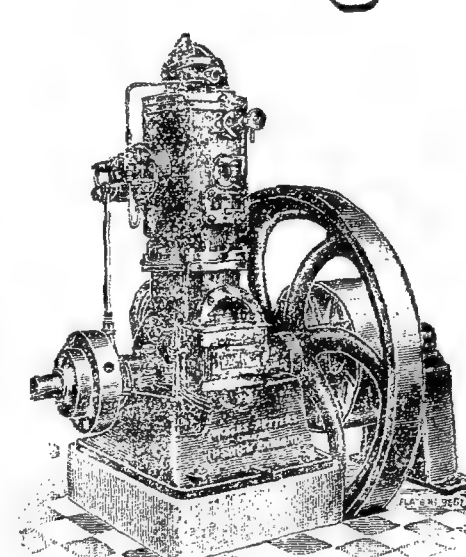
సంస్కరణలకు ఎత్తుర జేయవలెనని భారత కాననసభ వారు గావించిన తీర్మానము సందర్భమున ప్రత్యుత్తరమునందు, భారత ప్రభుత్వచట్టము క్రిందనే ఇంకను సంస్కరణల నెక్కువజేయవలెనని భారత కార్యదర్శిగావించిన నూచనను అమలులో పెట్టబలపెట్టినదని భా. కార్యదర్శిని గవర్నరు జెనరలు గోనలెనని డాక్టరు గౌరగా రుకపాదించెదరు.

చినాప్రభుత్వమువారు వెకగుత్తు ఆపాముని రేపు గ నేర్పరిచి అందెనును ప్రవేశించుటకు వీలుగ జేసెదనని తెలియుచున్నది.

ప్రె. సాయుగారు డాక్టర్ స్టోనిధికి 500 రూపల విరాళ మొసగిరి.

వికర్న పెటర్ సెమి - డీజెల్

క్రాడు ఆయిల్ ఎంజినులు

27 వండ్లకుపైగానే ఆయిల్ ఎంజినుల అభివృద్ధి విషయములో పెటర్ అను పేరు చేరి యున్నది.

కాబట్టి ఆయిల్ ఎంజినులలో చేయతగిన క్రొత్తమార్పులలో ఎట్టిలోటును లేకుండ అన్ని మార్పులను నేటివరకు సమగ్రముగా పెటర్ యంత్రశాలలో జరుపబడెనని తెలుపుటయందు అతి శయోక్తి నీమియులేదు.

ప్రస్తుతపు పెటర్ వికర్న ఆయిల్ ఎంజినులు శ్రేష్ఠతయందును, మిలేవ్యయమునందును, దృఢముగా పనిచేయుటయందును అగ్రస్థానమును అలంకరించియున్నవి. ప్రత్యేకముగా ఆయిల్ ఎంజినును తయారుచేయునట్టి కర్మాగారమునందే అవి తయారుచేయబడి, అవి ఎట్టిలోపములేకుండా అమోఘముగా పనిచేయుటకును, లోన మార్పుచేయుటకు వీలుగానుండునట్లును, ప్రస్తుతపు మోస్తరు మెషి నరీతో తయారుచేయబడినది.

ఎట్టి ఘనకై నను (వవరు) బలముకావలసినప్పుడు ఒక పెటరు ఎంజినును ఉపయోగించ వచ్చును. కొనినట్టివారు అనుకొనిన దానికంటెను ఎక్కువ తృప్తిని తప్పకనిచ్చును. గాని, అది చేయుపని కగు కనిసినపు ఖర్చువిషయమైగాని తేక అది చెడిపోవువిషయమైగాని ఏలాటి వ్యాకులము పడ నవసరములేదు. ధరలు మరల తగ్గించబడినవి. వికర్న పెటరు ప్రస్తుతమున్న బజారు ధరలన్నిటి కంటెను మిక్కిలి సరఫమైనది.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగవ విలాసవంతు వ్రాయుడు.

BEST & Co., Ltd.,
Post Box No. 63, MADRAS E 76

JABAKUSAM OIL

జ బ కు సు మ తై ల ము

ప్రపంచములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినట్టియు,
అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చునట్టియు
వాసన తైలము.

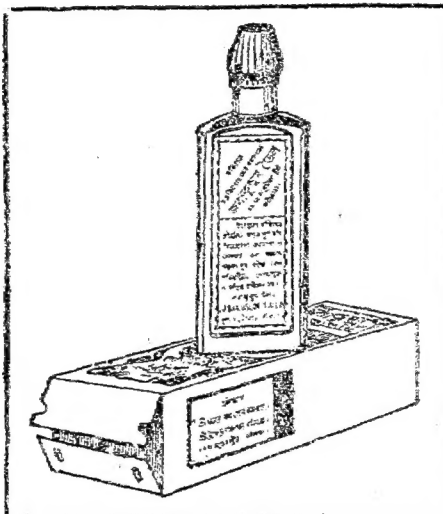
749

C. K. SEN & Co. Ltd.,
29, COLOOTOLO STREET,
CALCUTTA.

Telegrams: "Physician."

Telephone: 2715, CALCUTTA.

Rao's Advertising Agency, Calcutta & Madras.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొత్త వికీర్తి

URESOL (యూరిసోల్)

అను బేషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్ఫు ఉపయోగించిన వాలును

అన్ని దుందుల పావులందు, యింక దుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును.

ప్రాప్తమైన కనుగొనవారు ఈ విషయ విజ్ఞానమునకు వ్రాయవలెను.
C. T. Hari & Co., 48, Singaraohari Street, Triplicane, Madras.

సిద్ధ ముకరధ్వజ

(బ్రహ్మజ్యోతిషం)
రత్నావళి
920 పుట

ఇది ఆయుర్వేదోపదేశములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, అంగారము, కస్తూరి, వచ్చకత్తూరము మొదలగు వివిధములైన క్రమములను చేరియున్నది. తైలములతోని యొగము ప్రకారము నిర్మయము చేసి వేయవలయును. ఈ శ్రేష్ఠమైన పాత్రా: నకానిదిగదా. శుభాయ: కాంతిజన: కామోద్దీపకమృతం. అధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంతినిచ్చును. హేమ్యు ధాతువునీ కేసి కామోద్దీపకము గలిగించును. అతిమాత్రము, క్షయ, శుభ్రోగములు, మొదలగు భావగ్రహణములగు వ్యాధులలో హేమ్యు సుకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బలవలదును. య 25 మృతము రూ 5-0-0

అంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్ వసులైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యె., ఎమ్. సి. యెమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

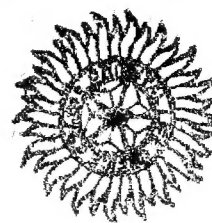
19 హాన్సలోడ్డు మాయురీడు, మద్రాసు.

సిద్ధముగ తయారచేయబడిన కాశ్రియబేషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మోఘపుమందుల వలనను, ఇతరు కూడ ఇదేమో స్వయంగా చేయుచుండుట వలనను మోఘపోకును.

ప్రాంతాలు:— (1) 185, మాంటూరోడ్డు, మదరాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి, 3166 (3) 402, టంకశాలవీధి, మద్రాసు.

మొదట:— డాడా అండు కో, పోల్ విజిల్లు, నెం 260, వై బాబురూరోడ్, బి. టి. మదరాసు.

ఓరియంటల్ గవ
ర్న మెంటు సెక్యూ
రిటీ లైఫ్ అన్యరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ దేశం నందు ప్రారంభము చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలసి మునలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు అగు కూలముగా నుండునట్లు ఒక కొత్త సమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని 672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటు చేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించే పాలసి ప్రకారము పూచీ యివ్వబడు లాభము లేవన,

(1) 25 సంవత్సరాలకు పురుషుడు సంభవించు విషయములో యచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్ద మొత్తము చెల్లించబడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూచీయగువరకును లేదనియున్న విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము నడుగా ఏర్పాటుకరణము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనతరువాత పురుషుడు సంభవించిన మొదటి యిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలసిదారుడు తనకీర్తనమును ఈఆమూల్యమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

(నమూనాములను 25 సంవత్సరములవరకును లేక పురుషులకాలమువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను.
Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—St. Mark's Road,
Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum.

తేలుకాటునకు బేషధము

ఈబేషధము నువయోగింజితముగాను వివమును తీసివేసి, రాధను పోగొట్టును. బుడ్డి 1-8 రు దు 0-8-0. 1-8 బుడ్డరకు పోగొట్టుదు 0-8-0 రు 4 లు అచ్చాన్నగా వంచి న ఒక రోజునుబుడ్డు తీసివేయవచ్చు లేకనే కంపెనీ.

RAJVAID SRI DAMANDASJI KAVIRAJ

152 Harrison Road

119

Calcutta.

మన దేశ పుదురవస్థ

గమనింపుడు గమనింపుడు తల్లిపాలుతాగు పిల్లలకంటే పోకపాలుతాగు పిల్లల పురుషులు 15 రేట్లు అధికముగ నున్నట్లు ఆ డాక్టరు మార్కుగాత్రముకంటే యిచ్చారు, గనుక పోకత్తె మొదలగు కృత్రిమ ఆహారముల నిర్వక ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

శ్రీరవధాని

తల్లులకిచ్చినయడల

చనుబాటు అద్భుతముగ గలుగును.

దీని గుణ మత్యాత్యంతము. అతిశయోక్తికాదు.

రాత్రిసేవించిన పురుషులకు గుణ మిచ్చినవారి లక్షణములగు బుడ్డి 1 కి రు 1-8-0. బి. సి. సహ రు 2-0-0.

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి కృతము

ఆయుర్వేదాశ్రమము

జార్జి టౌన్ మదరాసు

మాచే నిర్దిష్టముగ రాయబడిన కృత్రీయ బోధనములను అనుభవములను చేయు వచ్చు మైన నొక్క ఆయుర్వేద బోధకం.

అశ్వశాస్త్రము (మట్టుకట్టుకోవలసిన) బోగట్టును దురుగ్రహము ఆశ్వనివటి (కరిమం, దివ్యునిదిదివనము వచ్చు జ్యోతులకు రామబాబును వారిచేయును. శనిత రక్తకునుచునును వాగియుచేయును. వెల రూ. 0-14-0

ఈబోధన సేవనలన అనేకులు దురుగ్రహము వాయుమై సర్వసంతుష్టమగుటై సంకల్పిం రక్షణోధక సహమేహములచేతను, రసావధములచేతను, యింక అనేక కారణ ములచేతను (ఆవగా)యగుటలు, చీడ, తామర కేసాపాదలు మొదలగు వెల రూ. 0-14-0.

మాతులుంగర సాయము గర్భిణీ స్త్రీలకు అనేక కారణములచే దానిచే చెడిపోయినవర్తమును శుభవరువుయందు ప్రతిష్ఠింపించింది వెల రూ. 8-0-0

నది బోధన. బహిష్కరణ బోగట్టును గర్భాశయమునకు బలము గలుగ నుఖవిశేషనవటి మలబద్ధకమును బోగట్టి శరీరమును ఆరోగ్యవృద్ధియందు వెల రూ. 1-3-0-10-0

చేయును. అధిక ప్రయాసచే ప్రవలించెడు స్త్రీలు భౌతలెలియక ముఖముగ ప్రవలించి వృశ్చికదంశనివారణి తేలుకొట్టినవోట దీనిని రద్దియెవల 5 నిమిష ములలోనే బాధయను:ది తీవ్రపడవేయును. వెల రూ. 1-3-0-10-0

ఇంకను అనేక యావధములు కలవు. బొమ్మల కంటాను చేడివినవారనే వ్రాయును

హెడ్ ఆఫీసు:— ఆయుర్వేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుచాడైపోవును. అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే

కామినియానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, రోగి మాంద్యమున్నను, యిది నివృత్తము వెంట్రుకలు చిట్టట గాని, గొర్రుగ గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు చురల యొప్పుటే మెత్తదామును గల్గి కట్టుకలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోగమునే వీని పరీక్షించి చూచును వెంట్రుకలు యెట్లుకట్టినానో కనిపెట్టుదు కామినియా తలమానేన నిన్ను నిర్వృత్తమునకు తేయును. వెల. రూ. 1-3-0 రూపాయి వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము అన్ని వోట్లలోను ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు “ఓటో దిల్ బహారు”కు వ్రాయును. ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్తమమైన నుణుముగలది.

కొన్ని రూ. 15 ఫం 0-2-0
 (రామ రూ. 15 ఫం 0-12-0
 1/2 (రామ రూ. 1-3-0 ఫం 0-8-0

ఇది మందు అమ్ముచు నిలిపివేయును, వరకు అమ్మువారందఱును దా దొరుకును. లేకున్న, నాలు యేజింట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 155 జమ్మానుమీడు, బొంబాయి.

126

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free. L. H. SELDER, D. Santa, Bengali.

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential. HEALTH HOME, D. Samat, Bengal.

హెర్నియా బెల్టులు

మానవ పనివాండ్రకును పెద్ద వా లకును ఉపయోగపడు బెల్టులు అనేకము గలవు ధరలకై వ్రాసిన, క్యాటలాగును బంపెదము.

శ్రీ కృష్ణుని బ్రదర్స్

కవిస్థాన అప్పిపితున్న, 828, తిరుకొండవీడు, నల్గొండ జిల్లా.

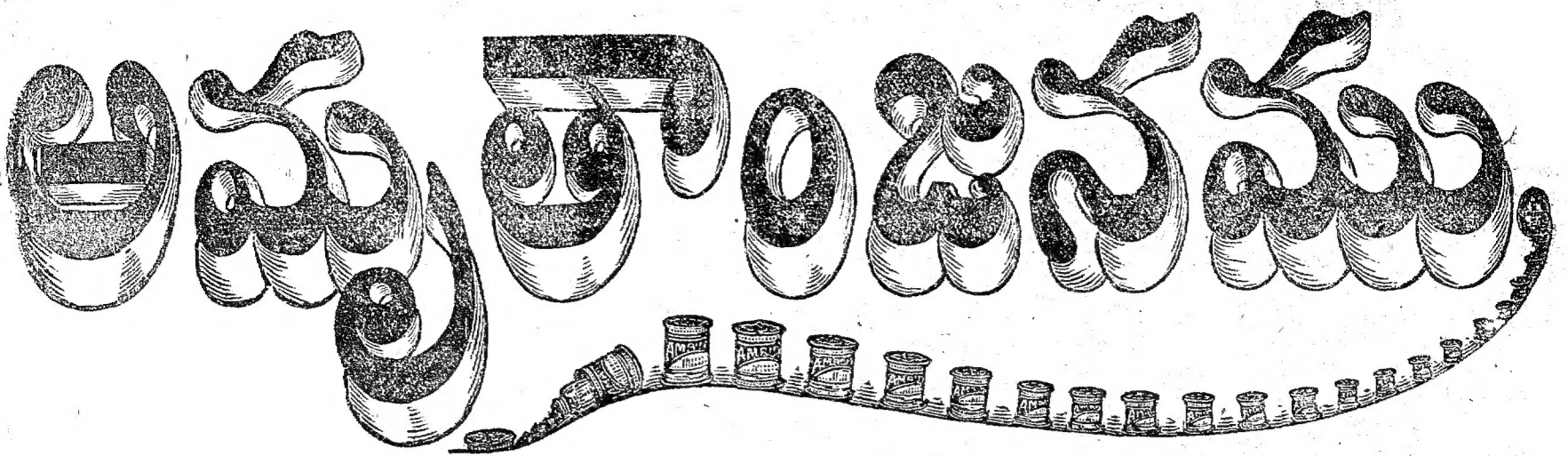
ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆశ్రావ్యగంధములో ఇరవీ గాంధీ, యోగవృద్ధి, వా ప్రలాభము, ఇ నీవు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము. భూత వైద్యము, యాత్రికము, అపరికావారి చీకేక తిరు నాలు, విద్యుదివనోదయము గలవు. ఇంకా తే గా క మనుష్యుని మాతముచేయుట, మాదిరిచేయుట వల్లించుట, తీవ్రముతో మాధియగుట, శరీరములెని కలకాయచేరే మాటలాడించుట భూమిపై గలయెత్తిన గాలిలో తుక్కువృద్ధి నిరాధారముగా నిల్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గంధ ద్రవ్యముగా మేజ్ చేయుటాని గృహం యిచ్చుచున్నా. వీని వెల రూ 4-0-0 లు.

పి. ఆర్. ఆనాద్ కలహాయము, బెంగళు గుంటూరుజిల్లా.

తామర తైలము — తామర, తిరు, గజికి మంచిది.

రాజారాణి గుర్తగల తామర తైలము పూజనీయములగు చాల మంచిమందుతో రయారు చేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచింది. డబ్బీ 1-3-0-6-0. అమ్మకొంజనము దీటో, మదరాసు.

హ ను మా క ప వు ం ట క వే నా లు
మిక్కిలి మేలైనది! ఎల్లప్పుడు వుపయోగింపుడు!!
ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్. 12-బండరువీధి, మదరాసు (17)

వాణిముద్రాక్రమణ, బెజవాడ.

రబ్బరు స్టాంపులు అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, సీల్స్, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609) ఎంగ్లీవింగు

Ready For Sale. THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business-men, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price per Copy Rs. 10, Postage extra.

Best Medium for Advertisements :

Apply to: **Business Directory Co.,**
15 Angappa Naick Street MADRAS.
Liberal Commission

Wanted Agents everywhere.

చెముడు కుం
అమృతమైనమందు
కుదరనిచౌమీసానాస్యుతిరు
గయిచ్చెడమనిష్ఠాంపువైఖరా
రునామాత్రాసిపంబబడును.
బుడ్డికి రు 4-0-0. విసిబిర్లుబెరు
డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్.
• రెమెడికల్ హాల్ •
మాతులెరు, కృష్ణా జిల్లా.

662

ది డక్టర్-న్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(1918 సం॥ యిండియా కంపెనీల అట్లక్రింద రిజిస్టర్డ్ చేయబడినది.)

మూలధనము రు 3,00,000 మూడులక్షలరూపాయలు
భాగము 1 కి రూ 100 వంతున 3000 భాగములు

సామ్యుతియు నెక్కుసారి చెల్లించ వవసరములేదు

అప్లికేషన్ రు 20/-లును, అల్లాటుమెంటు అయిన పిమ్మట రు 20/-లును, మిగతా రు 60/-లు నెల 1-కి రు 20/-లు చొప్పున 3 వాయిదాలతో చెల్లించవలెను.

(1) సహకారకర్తలకి జమీందారులు, గొప్ప భూవసతిలిగిన మిల్లు యజమానులు డైరెక్టరులుగానూడి ముఖ్యముగా మిల్లులవారికిని యితర లక్షణముగల సరసమైన ధరలతో ప్రకృతమైన సామానులు సప్లయ చేయుటకు యీ కంపెనీని స్థాపించిరి. ఒక సారి సామానులను తెప్పించిన నిజము తెలియగలదు.

(2) బండక, గుడిచాడ, టెడాడ, దుగ్గిల, ఏలూరు, తాడేపల్లికూడెము, నిడుకల్వోలు వగైరా గ్రామములలోని అనేక రెయినుమిల్లులనూ రెండు మేరువోల్టరుగా చేరియున్నాయి. కంపెనీని 1923 సం॥ తీర్మానము మార్చి నెల నుండి ప్రారంభించబడినది. భాగస్వాములను తీరేరులకును రెయినుమిల్లు సామానులు విరివిగా సప్లయ చేయచున్నాము.

(3) మిల్లులకు తరచుగా కావలసిన బెల్టింగు-ఎమిరి సిమెంటు-సాల్పు-జులెడలేకులు-ఎలివేటరు బోల్టులు-బెల్టు బోల్టులు-పాప్టింగులు-పుల్లలు-నూల్లర్లు-వాటిస్సేరు పార్ట్సు-లూరికటింగు ఆయిల్సు, ప్యాకింగు రోప్పు వైపులు వాటి ఫిట్టింగు యింకా యితర చిల్లరసామానులు ఎల్లప్పుడు స్టాకులో సిద్ధముగా నుండును. అర్డరుయిచ్చిన తక్షణము కోరినసామానులు ఎట్టి అలస్యమును లేకుండగనే పంపబడును.

(4) కంపెనీని గురించి వివరములు తెలియగోరువారును వాటాదార్లుగా చేరగోరువారును, మిల్లు సామానులు కొనుగోలుచేయువారును యీ కంపెనీ చిరునామాను ప్రాసిన బడతారు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ది డక్టర్-న్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బెజవాడ.

చేంబర్లెన్ గారి
దగ్గు నివారిణి
దగ్గు, జలుబు, కాక వా
యిపు అను బిడ్డలకు వచ్చు
రోగము, గొంతుపుండు
గొంతురాపు, రొమ్ముపడి
సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని
రకముల గొంతు వ్యాధులు
మొదలగునవి వటా పంచ
త్రై పోవును, అన్నిజాగా
లలో విక్రయించ బడు
చున్నది. (3)

యినాం! **యినాం!!**
60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దానుగారి
నుఖిజీవిత రహస్యపు నైకము
ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3395)
ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.
The swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta